

T.C.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ
ANABİLİM DALI

YÜKSEK
LİSANS
TEZİ

OKUMA KÜLTÜRÜNÜN
GELİŞTİRİLMESİNDE NOVELLA
TÜRÜNÜN KULLANIMI

HAMZA CAN KILIÇ

TÜRKÇE EĞİTİMİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS
PROGRAMI

Antalya, 2023

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

OKUMA KÜLTÜRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİNDE NOVELLA
TÜRÜNÜN KULLANIMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hamza Can KILIÇ

Danışman: Doç. Dr. Berker KURT

Antalya, 2023

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezim olarak sunduğum bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçalardan gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullanışında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

05 /01 / 2023

Hamza Can KILIÇ

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Hamza Can KILIÇ'ın bu çalışması **20.01.2023** tarihinde jürimiz tarafından **Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi** Ana Bilim Dalı **Türkçe Eğitimi** Tezli Yüksek Lisans Programında **Yüksek Lisans Tezi** olarak **oy birliği** ile kabul edilmiştir.

İmza

Başkan : Prof. Dr. Mehmet CANBULAT
Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Türkçe Bölümü

.....

Üye : Doç. Dr. Filiz METE
Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilimler
ve Türkçe Eğitimi Bölümü, Türkçe Eğitimi A.B.D.

.....

Üye (Danışman) : Doç. Dr. Berker KURT
Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Türkçe Bölümü

.....

YÜKSEK LİSANS TEZİNİN ADI: Okuma Kültürünün Geliştirilmesinde Novella Türünün Kullanımı

ONAY: Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunun tarihli ve sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

TEŞEKKÜR

Tez aşamasında bana yol gösteren, her hafta saatlerce beni dinleyen, fikirlerime değer veren ve bunu hissettiren tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Berker KURT'a teşekkür ederim.

ÖZET

OKUMA KÜLTÜRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİNDE NOVELLA TÜRÜNÜN KULLANIMI

KILIÇ, Hamza Can

Yüksek Lisans, Türkçe ve Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Berker KURT

Ocak 2023, xiii + 135 sayfa

Bu araştırmada okuma kültürünün geliştirilmesinde novella türünün etkisi incelenmiştir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması yöntemiyle desenlenmiştir. Çalışma, 2021-2022 Eğitim Öğretim yılında Antalya ili Manavgat ilçesi Taşağıl Anadolu Lisesinde öğrenim gören 47'si uygulamaya katılan ve 32'si uygulamaya katılmayan toplam 79 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı aynı zamanda çalışmanın uygulayıcısıdır. Araştırmacı tarafından geliştirilen Okuma Kültürü Ölçeği, Öğrenci Tanıma Formu, Görüşme Formları ve Öğretmen Günlüğü ile veriler toplanmıştır. Araştırma, ön hazırlıklarıyla birlikte toplam 8 haftalık bir süreci kapsamaktadır. 5 haftalık sürede her hafta öğrencilere 1 novella okutulup araştırmacı tarafından belirlenen 9 kazanım öğrencilere aktarılmıştır. 6. hafta ise okunması için herhangi bir süre verilmeden öğrencilere 1 novella daha dağıtılmıştır. Süreç sonunda uygulamaya katılan öğrencilere Görüşme Formları ve Okuma Kültürü Ölçeği son test olarak uygulanmıştır. Uygulamaya katılmayan öğrencilere de görüşlerindeki değişikliği görmek için başka bir Görüşme Formu uygulanmıştır. Süreç boyunca yapılan gözlemler, öğretmen günlüğüne not edilmiştir. Veriler, SPSS 25.0 programı ile analiz edilmiştir. Nicel verilerin analizinde betimsel istatistikler ile Bağımlı Örneklem t Testi, Bağımsız Örneklem t Testi, ANOVA, Kruskal Wallis ve Ki Kare testleri kullanılmıştır. Nitel veriler ise araştırmacı tarafından içerik analizi yapılarak aktarılmıştır. Öğrenci Tanıma Formu bilgilerine bakıldığında katılımcıların okuma kültürü gelişmemiş bir çevreden geldiği tespit edilmiştir. Araştırmada novella türü ile katılımcıların içinde bulunduğu ergenlik dönemi arasında ortak özellikler tespit edilmiştir. Ayrıca novella türü, öğretim ilkeleri açısından da okuma kültürü edindirmede okulda kullanılabilir. Novella türü hem zaman hem masraf olarak diğer türlere göre daha ekonomiktir. Süreç sonunda öğrencilerin okuma kültürlerinde artış görülmüştür. Uygulama sırasında öğretim ilkelerinden somutluk ve açıklık ilkesine göre verilen kazanımlarda ilerleme daha çok sağlanmıştır. 11. sınıf öğrencilerinin beğendiği ve beğenmediği novellalar, 9 ve 10. sınıflara göre farklılaşmaktadır. Novellaların beğenilmeyen yönü olarak yazarın yabancı sözcükleri fazla kullanması cevabı ön plana çıkmıştır.

Novellaların beğenilme nedeni olarak ise kahramanların hayvanlardan oluşması ve akıcılık gösterilmiştir. Novellaları verilen sürede tamamlama ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki varken evdeki kitap sayısı, anne baba kitap okuma durumu, sınıf seviyesi, okuma saatlerinde okuma durumu ve önceki öğretmenlerin kitap okutması arasında bir ilişki tespit edilememiştir. Okunması için süre verilmeyen novellanın okunması ile de aynı başlıklar arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Okunması için süre verilmeyen novella, 11. sınıflarda diğer sınıflara göre daha fazla okunmuştur.

Novella okumaları sonunda öğrenciler bir şeyler öğrendiklerini düşünürken novella okumalarına katılmayan öğrencilerin de istek durumlarında artış sağlanmıştır. Nitel analizlerde ise kütüphane kullanımı, ortak kitap okuma, kurmaca gerçeklik, sosyal medya fenomenleri ve öğrenciler arası etkileşim başlıkları ön plana çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Novella, Okuma Kültürü, Ergenlik, Öğretim İlkeleri*

ABSTRACT

USING NOVELLA IN DEVELOPING READING CULTURE

KILIÇ, Hamza Can

MA, Department of Turkish and Social Sciences

Thesis Advisor: Assoc. Dr. Berker KURT

January 2023, xiii + 135 pages

In this study, the effect of the novella genre on the development of reading culture was examined. The research was designed with the action research method, one of the qualitative research methods. The study was carried out with a total of 79 students, 47 of whom participated and 32 of whom did not participate in the application of the research, studying at Taşagıl Anatolian High School in Manavgat, Antalya in the 2021-2022 academic year. The researcher is also the practitioner of the study. Data were collected through the Reading Culture Scale which is developed by the researcher, Student Identification Form, Interview Forms and Teacher's Journal. The research covers a total of 8 weeks with its preliminary preparations. During a 5-week period, 1 novella was read to the students every week and 9 learning outcomes determined by the researcher were transferred to the students. In the 6th week, 1 more novella was distributed to the students without any time restriction. At the end of the process, Interview Forms and Reading Culture Scale were conducted as a post-test on the students who participated in the application of novellas. Another Interview Form was conducted on the students who did not participate in the application of novellas to see the change in their views. Observations made throughout the process were noted in the teacher's journal. The data were analyzed with the SPSS 25.0 program. In the analysis of quantitative data, descriptive statistics, Dependent Sample t Test, Independent Sample t Test, ANOVA, Kruskal Wallis and Chi-Square tests were used. Qualitative data were transferred by the researcher by making content analysis. When the information gathered from the Student Identification Form was examined, it was determined that the participants came from a social background where the reading culture was not developed. In the study, common features were determined between the novella genre and the adolescence period of the participants. In addition, in terms of teaching principles, the novella genre can be used in schools to acquire a reading culture. Novella, as a genre, is more economical than other genres in terms of both time and cost. At the end of the process, an increase was observed in the reading culture of the students. During the application, more progress was achieved with the learning outcomes which were given according to the teaching principles of concreteness and clarity. Novellas

liked and disliked by 11th grade students differ from 9th and 10th grades. As the disliked aspect of the novellas, the author's excessive use of foreign words came to the fore. The reason why novellas are liked is that they were written in a fluent language and the heroes consisted of animals. While there was a significant relationship between completing the novellas in the given time and gender, no relationship was found between the number of books at home, the reading status of the parents, the grade level, the reading status during the reading hours and the efforts made by previous teachers to make the students read. The same items were examined also for the relationships among the reading of the novella which was not given any time restriction. The novella, which was not given any time restriction, was read more in 11th grades than in other grades.

While the students thought that they had learned something at the end of the novella readings, the willingness of the students who did not participate in the novella readings increased. In qualitative analysis, the topics of library use, shared book reading, fictional reality, social media influencers and interaction between students came to the fore.

Keywords: *Novella, Reading Culture, Adolescence, Teaching Principles*

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar LİSTESİ	x
GRAFİKLER LİSTESİ	xii
KISALTMALAR LİSTESİ	xiii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı ve Problemleri	5
1.3. Araştırmanın Önemi	6
1.4. Araştırmanın Varsayımları (Sayıtları)	7
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	7
1.6. Tanımlar	8

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Okuma Kültürü	9
2.2. Ailede Okuma Kültürü.....	9
2.3. Okulda Okuma Kültürü Oluşturmak.....	12
2.3.1. Okulda Okuma Kültürü Oluşturmak İçin Yapılabilecekler	12
2.4. Novella.....	14
2.5. Novellanın Tarihî Gelişimi	16
2.6. Türk Edebiyatında Novella:	18
2.7. Novellaların Özellikleri	19
2.8. Öğretim Programlarında Okuma Kültürü ve Novella.....	21
2.8.1. Türkçe Dersi Öğretim Programı	21
2.8.2. Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı	21
2.9. Öğretim İlkeleri.....	23
2.10. Ergenlik Dönemindeki Bireylerin Özellikleri.....	24
2.11. İlgili Araştırmalar	25

2.11.1.	Okuma Kültürü Üzerine Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar	25
2.11.2.	Okuma Kültürü Üzerine Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar.....	30
2.11.3.	Novella Üzerine Yapılan Araştırmalar	33

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1.	Araştırma Modeli	35
3.2.	Çalışma Grubu	35
3.3.	Veri Toplama Araçları	40
3.3.1.	Öğrenci Tanıma Formu	40
3.3.2.	Okuma Kültürü Ölçeği	40
3.3.3.	Görüşme Formu 1	41
3.3.4.	Görüşme Formu 2	41
3.3.5.	Görüşme Formu 3	41
3.3.6.	Öğretmen Günlüğü	41
3.4.	Geçerlilik ve Güvenirlilik Analizi	41
3.5.	Verilerin Toplanması	45
3.6.	Verilerin Analizi	48

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1.	Araştırmanın Birinci Alt Problemine Yönelik Bulgular	51
4.2.	Araştırmanın İkinci Alt Problemine Yönelik Bulgular.....	52
4.3.	Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine Yönelik Bulgular.....	53
4.4.	Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine Yönelik Bulgular	55
4.5.	Araştırmanın Beşinci Alt Problemine Yönelik Bulgular	59
4.6.	Araştırmanın Altıncı Alt Problemine Yönelik Bulgular	61
4.7.	Araştırmanın Yedinci Alt Problemine Yönelik Bulgular	65
4.7.1.	Araştırmanın Yedinci Alt Probleminin Birinci Maddesine Yönelik Bulgular	66
4.7.2.	Araştırmanın Yedinci Alt Probleminin İkinci Maddesine Yönelik Bulgular	67
4.7.3.	Araştırmanın Yedinci Alt Probleminin Üçüncü Maddesine Yönelik Bulgular	68
4.7.4.	Araştırmanın Yedinci Alt Probleminin Dördüncü Maddesine Yönelik Bulgular	69
4.7.5.	Araştırmanın Yedinci Alt Probleminin Beşinci Maddesine Yönelik Bulgular	70

4.7.6.	Araştırmanın Yedinci Alt Probleminin Altıncı Maddesine Yönelik Bulgular	71
4.7.7.	Araştırmanın Yedinci Alt Probleminin Yedinci Maddesine Yönelik Bulgular	72
4.8.	Araştırmanın Sekizinci Alt Problemine Yönelik Bulgular	73
4.8.1.	Araştırmanın Sekizinci Alt Probleminin Birinci Maddesine Yönelik Bulgular	74
4.8.2.	Araştırmanın Sekizinci Alt Probleminin İkinci Maddesine Yönelik Bulgular	74
4.8.3.	Araştırmanın Sekizinci Alt Probleminin Üçüncü Maddesine Yönelik Bulgular	75
4.8.4.	Araştırmanın Sekizinci Alt Probleminin Dördüncü Maddesine Yönelik Bulgular	76
4.8.5.	Araştırmanın Sekizinci Alt Probleminin Beşinci Maddesine Yönelik Bulgular	76
4.8.6.	Araştırmanın Sekizinci Alt Probleminin Altıncı Maddesine Yönelik Bulgular	77
4.8.7.	Araştırmanın Sekizinci Alt Probleminin Yedinci Maddesine Yönelik Bulgular	78
4.9.	Araştırmanın Dokuzuncu Alt Problemine Yönelik Bulgular	78
4.10.	Araştırmanın Onuncu Alt Problemine Yönelik Bulgular	80
4.11.	Araştırmanın On Birinci Alt Problemine Yönelik Bulgular	82

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1.	SONUÇ VE TARTIŞMA	94
5.2.	Öneriler	102
5.2.1.	Uygulamaya Dönük Öneriler	103
5.2.2.	İleriye Dönük Araştırmalara İlişkin Öneriler	103
KAYNAKÇA.....		104
EKLER		112
Ek-1. Etik Kurulu Onayı.....		112
Ek-2. MEB Uygulama İzni.....		113
Ek -3: Öğrenci Tanıma Formu.....		114

Ek-4. Okuma Kültürü Ölçeği	118
Ek-5. Görüşme Formu 1	120
Ek-6. Görüşme Formu 2	121
Ek-7. Görüşme Formu 3	122
Ek-8. Öğretmen Günlüğü	123
Ek-9. Veli İzin Formu.....	124
Ek-10. Okutulan Novellaların Kapak Sayfaları.....	125
Ek-11. Kütüphanede Novella Okumaları	126
Ek-12. Filozof Atakan'ın Röportajında Çekilen Fotoğraf.....	127
Ek-13. Türkçe Öğretim Programı'nda (2019) Önerilen Konu ve Temalar	128
Ek-14. MEB (2018) Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programında Yer Alan Anlatmaya Bağlı Edebi Metinlerin Kazanımları	130
ÖZGEÇMİŞ	133
İNTİHAL RAPORU	134
BİLDİRİM	135

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 2. 1. <i>Kelime Sayısına Göre Türler</i>	15
Tablo 2. 2. <i>Dillere Göre Türlerin Adları</i>	16
Tablo 2. 3. <i>2021- 2022 Yılında Okutulan Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarındaki Roman Metinleri</i>	22
Tablo 2. 4. <i>2021- 2022 Yılında Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarında Tavsiye Edilen Romanlar</i>	22
Tablo 3. 1. <i>Novella Okumalarına Katılan Öğrencilerin Demografik Yapı ve Okuma Kültürüne Yönelik Bilgiler</i>	36
Tablo 3. 2. <i>Novella Okumalarına Katılmayanların Sınıf ve Cinsiyet Dağılımı</i>	40
Tablo 3. 3. <i>Okuma Kültürü Ölçeği Açıklanan Faktör Analizi Bulguları</i>	42
Tablo 3. 4. <i>Okuma Kültürü Ölçeği'nin Madde Faktör Yük Dağılımı</i>	43
Tablo 3. 5. <i>Okuma Kültürü Ölçeği Kazanım, Soru ve Faktör Dağılımları</i>	44
Tablo 3. 6. <i>Novella Okumalarında Okutulan Novellalar</i>	45
Tablo 3. 7. <i>Novella Okumalarında Olay Çevresinde Gelişen Metinler Kazanımlarına Ek Olarak Verilecek Kazanımlar</i>	46
Tablo 3. 8. <i>Novella Okumaları Programı</i>	47
Tablo 3. 9. <i>İçerik Analizinde Öğrencilere Verilen Kodlar</i>	49
Tablo 4. 1. <i>Okuma Kültürü Ölçeği Son Test- Ön Test Puan Farklarının Normallik Analizi</i>	51
Tablo 4. 2. <i>Okuma Kültürü Ölçeği Bağımlı Örneklem t Testi Analizi</i>	52
Tablo 4. 3. <i>Novella Okumaları Sonrası Kazanımların Betimsel Analizi</i>	52
Tablo 4. 4. <i>En Sevilen Novellaların Sınıflara Göre Dağılımı</i>	54
Tablo 4. 5. <i>En Sevilmeyen Novellaların Sınıflara Göre Dağılımı</i>	60
Tablo 4. 6. <i>Novellaların Belirtilen Sürede Okunma Durumları</i>	65
Tablo 4. 7. <i>Novellaların Okunma Durumları Toplam Puanı Normallik Testi Analizi</i> .	66
Tablo 4. 8. <i>Öğrencilerin Evlerindeki Kitap Sayısı</i>	66
Tablo 4. 9. <i>Novellaların Okunma Durumu ile Evdeki Kitap Sayısı Kruskal Wallis Testi Analizi</i>	67
Tablo 4. 10. <i>Öğrencilerin Annelerinin Evde Kitap Okuma Durumu</i>	68
Tablo 4. 11. <i>Novellaların Okunma Durumu ile Annenin Evde Kitap Okuması t Testi Analizi</i>	68

Tablo 4. 12. <i>Öğrencilerin Babalarının Evde Kitap Okuma Durumları.....</i>	69
Tablo 4. 13. <i>Novellaların Okunması ile Babanın Evde Kitap Okuması t Testi Analizi</i>	69
Tablo 4. 14. <i>Novellaların Okunma Durumu ile Cinsiyet Durumu t Testi Analizi</i>	70
Tablo 4. 15. <i>Öğrencilerin Sınıf Seviyesine Göre Dağılımı</i>	70
Tablo 4. 16. <i>Novellaların Okunma Durumu ile Sınıf Seviyesi Anova Testi Analizi</i>	71
Tablo 4. 17. <i>Öğrencilerin Okuma Saatinde Kitap Okuma Durumları</i>	71
Tablo 4. 18. <i>Novellaların Okunma Durumu ile Okuma Saatinde Kitap Okuma Durumu Kruskal Wallis Testi Analizi</i>	72
Tablo 4. 19. <i>Önceki Öğretmenlerinin Kitap Aldırma veya Önerme Durumları.....</i>	72
Tablo 4. 20. <i>Novellaların Okunma Durumu ile Öğretmenlerin Kitap Önerme veya Aldırma Durumları Kruskal Wallis Testi Analizi</i>	73
Tablo 4. 21. <i>Okuma İçin Süre Verilmeyen “Dönüşüm” Novellasının Okunma Durumları</i>	73
Tablo 4. 22. <i>Okuma İçin Süre Verilmeyen “Dönüşüm” Novellasının Okunması ile Evdeki Kitap Sayısı İlişkisi Ki Kare Testleri Analizi.....</i>	74
Tablo 4. 23. <i>Okuma İçin Süre Verilmeyen Novellanın Okunması ile Anne Kitap Okuma Durumu İlişkisi Ki Kare Analizi</i>	75
Tablo 4. 24. <i>Okuma İçin Süre Verilmeyen Novellanın Okunması ile Baba Kitap Okuma Durumu İlişkisi Ki Kare Analizi</i>	75
Tablo 4. 25. <i>Okuma İçin Süre Verilmeyen Novellanın Okunması ile Cinsiyet İlişkisi Ki Kare Analizi.....</i>	76
Tablo 4. 26. <i>Okuma İçin Süre Verilmeyen Novellanın Okunması ile Sınıf Seviyesi İlişkisi Ki Kare Analizi.....</i>	77
Tablo 4. 27. <i>Okuma İçin Süre Verilmeyen Novellanın Okunması ile Okuma Saatlerinde Kitap Okuma İlişkisi Ki Kare Analizi.....</i>	77
Tablo 4. 28. <i>Okuma İçin Süre Verilmeyen Novellanın Okunması ile Önceki Öğretmenlerin Kitap Okutma İlişkisi Ki Kare Analizi.....</i>	78
Tablo 4. 29. <i>Gönüllü Öğrencilerin Novella Okumaları Sonu Görüşleri</i>	78
Tablo 4. 30. <i>Uygulamaya Katılmayan Öğrencilerin Novella Okumalarına Karşı İstek Durumları</i>	82

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. 1. <i>Ülkelerin 16- 65 Yaş Arası Temel Becerilere Sahip Olma Yüzdeleri</i>	2
Grafik 1. 2. <i>Yaş Grubu Aralığına Göre Ülkelerin Temel Becerilerden Yoksun Bireylerinin Oranları.....</i>	3
Grafik 1. 3. <i>PISA 2018 Okuma Becerileri Alanında 2. Yeterlilik Düzeyi ve Üzerinde Olan Öğrenci Oranlarına Göre Ülke Sıralaması.....</i>	4

KISALTMALAR LİSTESİ

AFA	: Açımlayıcı Faktör Analizi
Akt.	: Aktaran
Bkz.	: Bakınız
COVID 19	: Yeni Koronavirüs Hastalığı
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
N	: Veri
OECD	: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
OKUYAY	: Okuma Kültürünü Yaygınlaştırma Platformu
p	: İstatistiksel Anlamlılık Derecesi
PISA	: Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı
S	: Standart Sapma
S.H	: Standart Hata
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
WHO	: Dünya Sağlık Örgütü
$\bar{X}$	: Aritmetik Ortalama

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde; araştırmanın problem durumu, amacı, önemi, kapsam ve sınırlılıkları, varsayımlar (sayıltılar), ve alan yazında yapılmış ilgili çalışmalar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

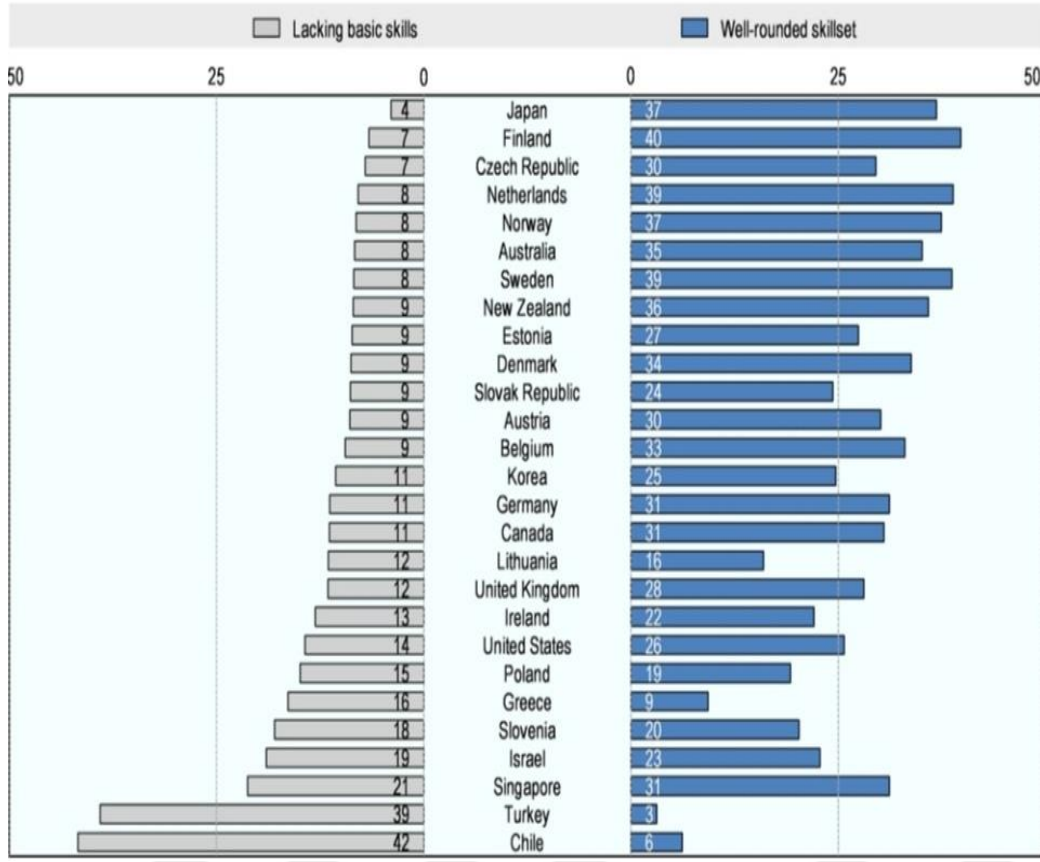
21.yy ile birlikte dijitalleşme ve sanal ortamlar, hayatımızın bir parçası haline gelmiştir. Teknolojiye ulaşım kolaylaştıkça insanların alışkanlıkları ve bilgiyi edinim biçimleri de değişmektedir. Fakat bu değişim dünyanın her yerinde aynı hızla ve işlevle ilerlememektedir. İnsanların bu değişimlerden en iyi şekilde yararlanmaları için devletler; bireylerin ihtiyaç duydukları beceri türlerini, eğitim ve öğretim politikalarını gözden geçirip çeşitli değişikliklere gitmektedir. İnternet kullanımı ile birlikte ortaya çıkan siber zorbalık ve aşırı kullanımla mücadelede okullar kilit bir oynamaktadır (OECD, 2019).

OECD (2019) Beceri Görünümü Raporuna göre dijital dönüşümün toplumlar üzerindeki yararları veya risklerini ele alan, eğitim-öğretim politikalarının bu değişiklikleri nasıl ele alması gerektiğini ortaya koyan bir veri bulunmamaktadır. Aynı raporda teknolojinin öğrenciler üzerinde beceri gelişimi ve ruh sağlığı üzerine etkileri hakkında da pek az şeyin bilindiğine değinilmiştir.

İnsanlar zor sorularla karşılaştıklarında bilgisayara güvenmeye hazırdırlar (Sparrow ve arkadaşları, 2011). Bireyler, bilgiyi birebir kullanma durumunda kaldıklarında bilgiyi depolama ihtiyacı duymadıkları için zorluklar yaşayabilmektedir.

OECD (2019) Beceri Görünümü Raporu ülkelere göre 16-65 yaş arası temel becerilere en az ve en fazla sahip olma oranları Grafik 1.1’de gösterilmiştir.

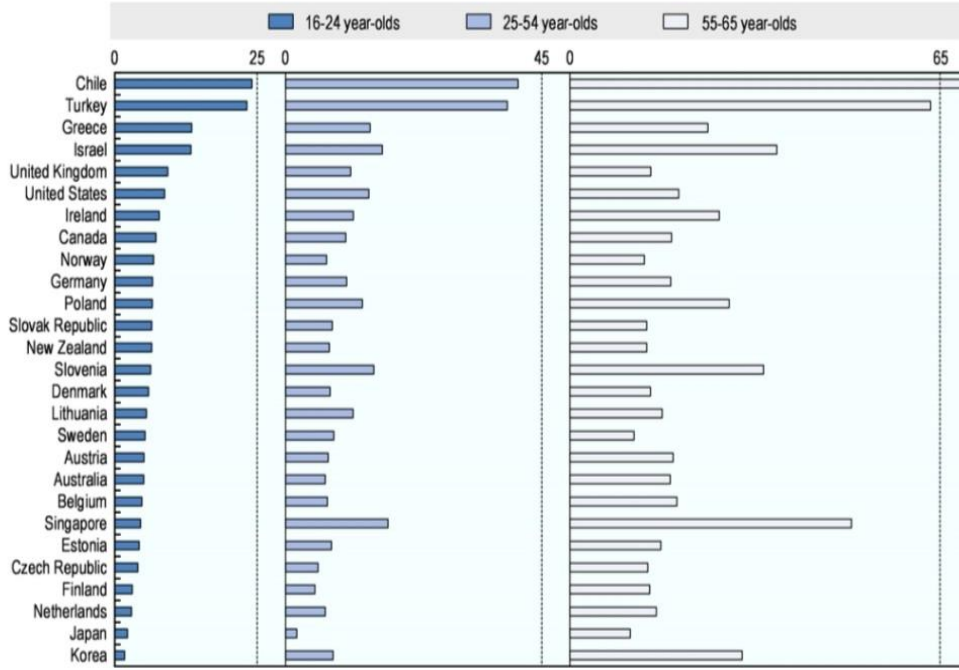
Grafik 1. 1. Ülkelerin 16- 65 Yaş Arası Temel Becerilere Sahip Olma Yüzdeleri

OECD (2019) verilerine göre Grafik 1.1’de de görüldüğü gibi, Türkiye’de 16-65 yaş arası temel becerilere(okuma-yazma, matematik ve bilgisayarla problem çözme) sahip olamayan ve becerileri çok yönlü kullanamayanların oranı%39 iken temel becerileri çok yönlü kullanımında iyi olanların oranı %3’te kalmıştır.

OECD (2019) Beceri Görünümü Raporu, yaş grubu aralığına göre incelendiğinde ise 16- 24 yaş arası grubun diğer gruplara göre daha başarılı olduğu görülmektedir.

Grafik 1. 2. Yaş Grubu Aralığına Göre Ülkelerin Temel Becerilerden Yoksun Bireylerinin Oranları

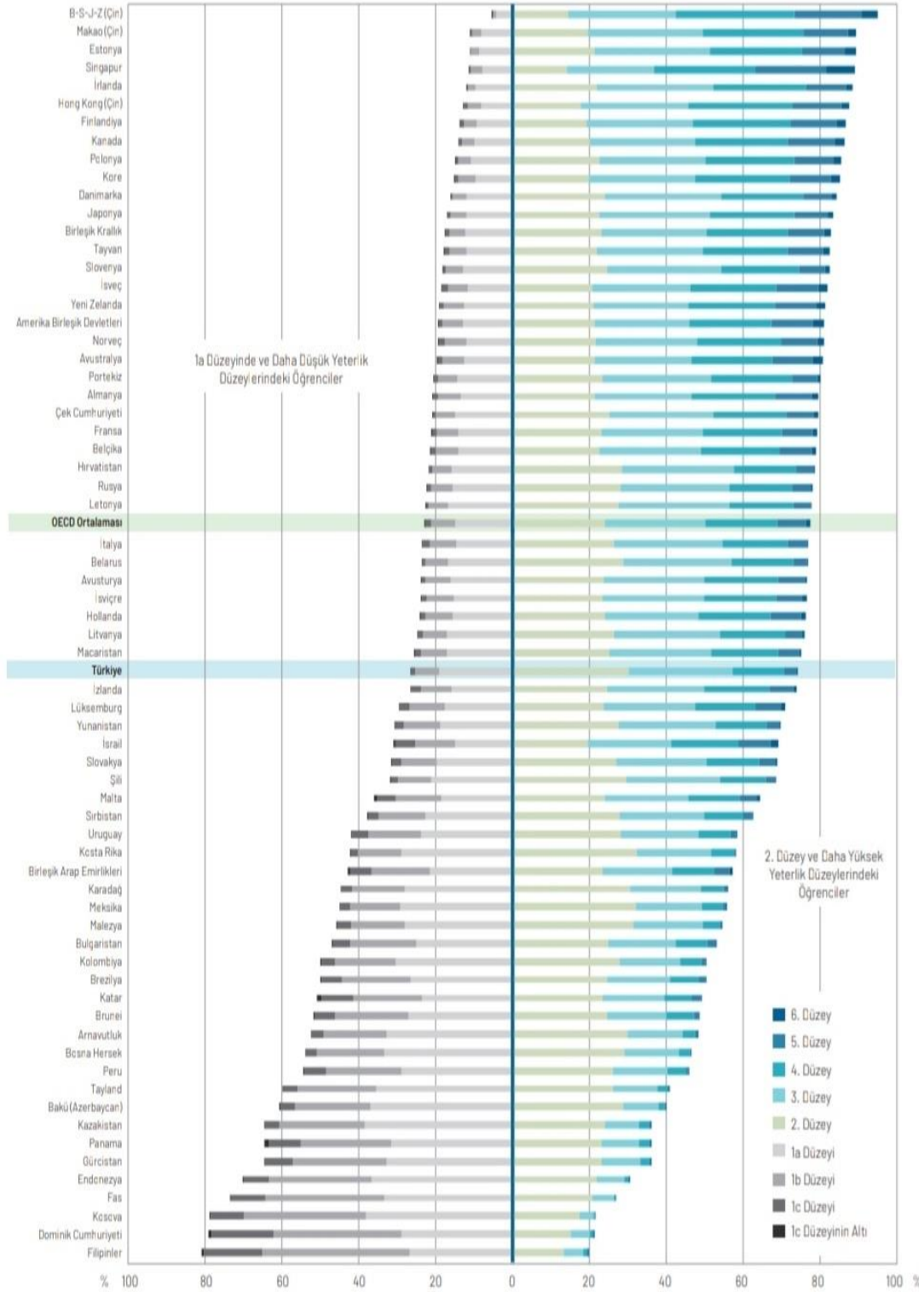

Grafik 1.2’de de görüldüğü gibi 16-24 yaş arası gençlerde temel becerilere sahip olamayanların oranı%23.21’dir.

Daha da özele inerek 25- 54 yaş grubu yetişkin bireylerde ise temel becerilere sahip olamayanların oranı %38.97’dir. Bu gruptaki bireylerin ilköğretim ve ortaöğretimdeki öğrencilerin ebeveynleri oldukları düşünülürse temel becerilerin kazanılmasında aileler, çocuklarına yeterli desteği sağlayamayacaklardır. Bu durum, temel becerilerin kazanılmasında ülkemiz için okul ve öğretmenin önemini daha da arttırmaktadır. Temel dil becerilerini kazanamamış bireylerin dijitalleşen dünyayı kavramaları da zorlaşacaktır.

PISA 2018 Türkiye Ön Raporu (2019) sonuçlarına göre Türkiye’deki öğrencilerin okuma becerileri 2015 yılı verilerine göre artmıştır. Fakat okuma becerisi değerlendirilirken temel işlemleri yapabildiği düzey olan 2.yeterlilik düzeyi ve üstü öğrenci oranları Grafik 1.3’te de görüldüğü üzere OECD ortalamasının altında kalmıştır.

Grafik 1. 3. PISA 2018 Okuma Becerileri Alanında 2. Yeterlilik Düzeyi ve Üzerinde Olan Öğrenci Oranlarına Göre Ülke Sıralaması

Grafik 1.3'te de görüldüğü üzere Türkiye'nin 2. yeterlilik düzeyi ve üstünde öğrenci oranı (%73,9) ile OECD ortalamasının (%77,3) altındadır. Temel dil becerilerinden biri olan okuma ve okuduğunu anlama, bireylerin günlük hayatta karşılaştıkları sorunları aşmasında önemli bir

faktör olma özelliğini arttırmaktadır. Okuma becerisini kazanmak kadar okuma düzeyini arttırmak da bireylerin daha kaliteli bir hayat sürmelerine katkı sağlayacaktır.

İdeal olarak düşünersek bireylerin okuma kültürü kazanması için bebeklik döneminden itibaren kitaplara maruz bırakılmalıdır. Renkli hatta üç boyutlu okuma kitaplarıyla çocukları küçük yaşlardan itibaren tanıştırmalı; okul öncesi, ilköğretim süresince derslerde okuma etkinlikleri yapılmalı ve çocuklar kitaplarla kaynaştırılmalıdır. Aileler, çocuklarıyla beraber kitap okumalı ve okuduklarını onlara yorumlatmalı ve rehber olmalıdır. Peki, böyle bir aile ortamında yetişmeyen bireyler kitap okuma kültürünü nasıl elde edeceklerdir?

OECD (2019) verilerine göre 25- 55 yaş arasındaki temel dil becerilerine sahip olmayanların oranının %38.97 olduğu ve bu yaş grubunun ebeveyn oldukları göz önünde bulundurulursa bu oranın içinde yer alan bir ailede yetişen öğrencilerin kitap okuma kültürünü küçük yaşlardan itibaren kazanma ihtimali düşük olacaktır. Bu durumda okul ve öğretmenlerin görevleri artmaktadır.

Başta ki sorumuza dönecek olursak küçük yaşlarda evinde kitap okuma kültürü kazanamamış öğrencilere ne yapılmalı? Hele bir de ortaöğretim düzeyine gelmiş ve artık birey olma yolunda ilerleyen üstelik zamanının çoğunu sanal ortamlarda geçiren ergenlere bu kültür nasıl kazandırılmalı? Bu soruların net bir cevabı yoktur. Ancak alternatifler üzerinde düşünmek gerekmektedir. Bu alternatiflerden biri de çalışmamızın konusu olan “novella” okumalarıdır.

Nick Earls (2016) günümüzde çok iyi okur olduğunu iddia edenlerin bile okumaya daha az zaman ayırdığına değinmiştir. Facebook, Twitter, Whatsapp, Instagram, Wechat, Tumblr, Pinterest, Bebo, MySpace gibi sosyal medya platformlarının yanında, Youtube, oyun, dedikodu, haber siteleri, özel TV platformlarında geçirilen zamanın anlamsızlığını belirtmiştir. “Netflix yarın aynı yerinde duracak, e postalarının çoğu sabaha kadar bekleyebilir, Facebook beğenilerinizin çetelesini tutmadan saatlerce zaman geçirebilirsiniz.” diye de eklemektedir. Saydığı platform ve uygulamaları bırakanlar için de “şişman” romanla başlamak yerine novella türü ile başlamalarını tavsiye etmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Problemleri

Okuma kültürü gelişmemiş bir çevre ve ailede yetişmiş öğrencilere okuma kültürü kazandırmak ve onları günümüz dünyasında var olan değişimleri okuyup yordayabilen bireyler haline getirmek genel eğitim sisteminin amaçları arasında yer almaktadır.

Bu amaç çerçevesinde novella türünün okuma kültürünün geliştirilmesinde etkili bir tür olarak kullanılıp kullanılmaması, araştırmanın ana problemidir.

Ana probleme bağlı olarak aranacak olan alt problemler şunlardır:

1. Novella okumalarından sonra öğrencilerin okuma kültürü seviyelerinde anlamlı bir farklılık görülmekte midir?
2. Novella okumaları sonrası en çok ve en az hangi kazanımda ilerleme görülmüştür?
3. Öğrencilerin en sevdiği novella ile sınıflar arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
4. Novellaların beğenilen yönleri nelerdir?
5. Öğrencilerin en sevmediği novella ile sınıflar arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?
6. Novellaların beğenilmeyen yönleri nelerdir?
7. Novellaları verilen sürede tamamlama ile
 - 7.1. Evdeki kitap sayısı arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
 - 7.2. Annenin evde kitap okuması arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
 - 7.3. Babanın evde kitap okuması arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
 - 7.4. Cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
 - 7.5. Sınıf seviyesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
 - 7.6. Okuma saatlerinde kitap okuma arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
 - 7.7. Önceki öğretmenlerinin kitap önermesi veya aldırması arasında bir ilişki var mıdır?
8. Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile
 - 8.1. Evdeki kitap sayısı arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
 - 8.2. Annenin evde kitap okuması arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
 - 8.3. Babanın evde kitap okuması arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
 - 8.4. Cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
 - 8.5. Sınıf seviyesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
 - 8.6. Okuma saatlerinde kitap okuma arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
 - 8.7. Önceki öğretmenlerinin kitap önermesi veya aldırması arasında bir ilişki var mıdır?
9. Novella okumalarına katılan öğrencilerin uygulama hakkındaki görüşleri nelerdir?
10. Novella okumalarına katılmayan öğrencilerin görüşlerinde bir değişiklik olmuş mudur?
11. Öğretmenin araştırma sırasında yaptığı gözlemler nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Teknolojideki gelişmeler ile birlikte gerek toplum gerekse eğitim stratejileri hızla değişmektedir. Bu değişimin içinde okuma becerisi önemini muhafaza etmekte hatta

arttırmaktadır. Ancak günümüz teknolojisi ile birlikte okuma kültüründe de değişiklikler yaşanmaktadır. Teknoloji, her ne kadar okumanın mecrasını değiştirmiş ve kolaylaştırılmış gibi gözükse de bir o kadar da okuyucuların ilgi alanlarını dağıtmaktadır. İnsanların bilgiye internet aracılığıyla ulaşmaları pratiklik sağlasa da odaklanma, ulaşılan bilginin doğruluğunu sorgulama ve eleştirel yaklaşma konusunda çeşitli problemlere de sebep olabilmektedir. Son on yılda okuma mecralarının çeşitlenmesiyle birlikte okuma alışkanlıkları da değişmektedir. Yapılan araştırmalar elektronik ortamda okumanın daha seçici, göz atma, tek seferlik şeklinde gelişirken basılı kaynaktan okumanın daha derinlemesine, konsantre okumalar yapıldığını göstermektedir (Liu, 2005).

Okuma kültürü gelişmiş toplumlar için bu durum daha az sorun teşkil ederken okuma kültürü gelişmemiş toplumlar için bir sorun yumağına dönüşebilmektedir. OECD (2019) raporları da okuma kültürünü arttırmanın devletler için önemine değinmektedir. Devletlerin gelişmesi, sağlam bir okuma kültürüne sahip bireyler aracılığıyla olabilmektedir. Devletlerin bireye temas ettikleri en önemli kurum olarak ise “okul” karşımıza çıkmaktadır. Okullar, okuma kültürünün geliştirilmesi konusunda öğrencilere öğüt veren yerler olmanın ötesine geçmelidir. Ayrıca okuma kültürü kazanılması konusunda çeşitli alternatifler ortaya konmalıdır. Novella gibi eski, bir dönem unutulmuş hatta göz ardı edilmiş bu form, 21. yy 'da tekrar yüksek sesle konuşulmaya başlanmıştır (Marshall, 2020). Bu çalışmayla birlikte de novellanın okullarda okuma kültürünün geliştirilmesi için kullanışlı bir tür olup olamayacağı tartışmaya açılmıştır.

1.4. Araştırmanın Varsayımları (Sayıltıları)

Araştırma ile ilgili temel varsayımlar şunlardır.

1. Araştırmaya katılan öğrenciler, sorulara içtenlikle cevap vermişlerdir.
2. Araştırmacı, uygulamalar sırasında tarafsızlığını korumuştur.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Bu araştırma 2021-2022 eğitim öğretim yılı Antalya ili Manavgat ilçesi Taşağıl Anadolu Lisesi 9/A, 9/B, 10/A, 11/C sınıfları ile sınırlıdır.
2. Araştırmanın katılımcıları 47'si uygulamaya katılan 32'si uygulamaya katılmayan toplam 79 öğrencidir.
3. Araştırma, 6 novellayı kapsamaktadır.

1.6. Tanımlar

Okuma: Okuma; görme, dikkat, odaklanma, algılama, hatırlama, anlamlandırma, sentezleme, çözümleme, yorumlama ve seslendirme gibi farklı birleşenlerden oluşan karmaşık duygusal ve zihinsel bir etkinliktir (Karatay, 2010).

Okuma, yazılı veya yazısız kaynaklar, okuyucu ve çevrenin karşılıklı etkileşimi sonucu oluşan anlam kurma sürecidir (Akyol, 2005).

Okuma, yazılı unsurların ışığında düşünme sürecidir (Perfetti, 1986).

Okuma Kültürü: Okumanın alışkanlık ve eleştirel okuma becerisine dönüşmesiyle erişilen okuma düzeyi ile kişinin yaşamı bir okur bakış açısıyla algılama yetisidir (OKUYAY, 2020).

Ergenlik: Ergenlik, 10 ile 19 yaş arasındaki çocukluk ile yetişkinlik arasındaki yaşam aşamasıdır (WHO, 2021). Ergenlik fiziksel ve duygusal süreçlerin yol açtığı, cinsel ve psikososyal olgunlaşma ile başlayan, bireyin bağımsızlığını ve sosyal üretkenliğini kazandığı, ayrıca duygusal dalgalanmaların yaşandığı bir dönemdir (Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, 2019). Ergenlik dönemi için her ne kadar bireysel farklılıklar nedeniyle tam bir yaş aralığı verilemese de birçok araştırmacı tarafından kendi içinde üç gruba ayrılmıştır: Erken ergenlik (12-14 yaş), orta ergenlik (14-17 yaş), geç ergenlik (17-19 yaş).

Romance: Daha eski, daha az gerçekçi, genellikle hatırı sayılır uzunluktaki anlatılardır. İspanya’da şövalye romanı olarak adlandırılır (Gillespie, 1967).

Roman türünün ilk biçimleri “romance”lardır ve bunlar sihirle karışık seyahat, macera hikâyeleridir (Whedon, 2011). Epik ve ballad ürünleridir (Good, 1977).

Şu anda novel denilen romanzo, roman sözcükleri Latince “romance” sözcüğünden türetilmiştir. Rönesans romanceları ortadan kaybolduğunda “novel” a form olarak aktarıldı. Bu aktarım 18.yy’da tamamlandı. 18.yy’da artık İngiltere novel sözcüğünü tamamen kullanırken Kıta Avrupası’nda İber bölgesi hariç Ortaçağ Fransa’sında türetilen “roman” sözcüğünü kullanmıştır (Gillespie, 1967).

Novel: 15. 16. 17. ve 18. yy başlarında eski Fransızca ve İtalyancada “yenilik, haberler” anlamında isim olarak kullanıldı. Novel 18.yy’da roman ile yan yana kullanılmaya devam etmekteydi. Ve hala “gerçekliği” temsil etmekteydi. Bu dönemde de novel, romandan daha kısa olarak kullanılıyordu. Novel, romance türüne göre daha kısa, daha gerçekçi ve daha yeni eserlerdir (Gillespie, 1967).

Novella: Kelimenin kökeni İtalyanca novella, “küçük yeni şey” anlamındadır (Kimber, 2016). Novella 15.000 ile 50. 000 kelime arasında orta uzunlukta yazılan eserlerdir (Springer, 1975).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Okuma Kültürü

Okuma kültürü kavramı, hem toplumsal hem de bireysel olarak değerlendirilebilmektedir.

Okuma kültürü; okumanın alışkanlığa ve eleştirel okuma becerisine dönüşmesiyle erişilen okuma düzeyi, kişinin yaşamda bildiği veya bilmediği her şeyi iyi bir okur bakış açısıyla algılama yetisi, evrensel okuryazarlıktır. Okuma kültürü sadece kitap veya yazılı materyalleri okumayı değil, görsel, işitsel ve de düşünsel olarak okurun aktif olmasıdır. Okuma kültürünü kazanmış birey, düşünme ve eleştirme süreçlerini kullanır (OKUYAY, 2020).

Okuma kültürü, bireylerin edindiği okuma becerilerinin toplumda bir yaşama biçimine dönüşmesidir (Karaaslan, 2016).

Sever'e (2007; s.108) göre okuma kültürü bireylerin kazanması gereken kazanımlar bütünüdür. Okuma kültürü kazanılması zincirleme bir süreçtir.

Güçlü bir okuma kültürü oluşturmak için okuma, okul gelişiminin ön saflarında yer almalıdır. Yaratıcı ve heyecan verici bir okuma kültürü sadece yetenekli ve kararlı okuyucuları yetiştirmekle kalmaz, aynı zamanda refahı, topluluk bağlılığını ve öğrenci sonuçlarını da artırır. Okuma sadece gelecekteki istihdamda başarı için gerekli değildir (İbrahim, 2013; Hawthorne, 2021).

2.2. Ailede Okuma Kültürü

Okuma kültürü oluşturmak için çocukların aktif okuma becerisini kazandığı ilkökula gelmesi beklenmemelidir. Her gelişim dönemine uygun çeşitli aktivitelerle çocuk bağımsız bir okuyucu olana kadar desteklenmelidir. Bu aktiviteleri belirleneceği ortam ise ailedir. Çocukların okuma kültürünün temelleri, diğer davranışlarda olduğu gibi ailede başlamaktadır.

Piaget'nin bilişsel gelişim kuramına göre insan, dünyayı ve edindiği bilgileri çeşitli işlemler aracılığıyla anlamlandırır. Bu işlemler; şema, özümleme, uyum ve dengelemedir. Yeni bilgilerle karşılaştıkça o bilgi için beynimizde yeni şemalar oluşmaktadır. Bebeklik döneminde bu şemalar basitken çevre ile etkileşim sonucu karmaşık yapılar haline dönüşür. İlk şemalar bebekken sahip olduğumuz basit reflekslerdir. Deneyim ve yaşantılar sonucu bu şemalar gelişir ve yeni şemalar oluşturulur (Özdemir, Özdemir, Kadak ve Nasıroğlu. 2012).

Piaget'ye göre öğrenme, insanın yaşadığı denge veya dengesizlik sonucunda oluşur. Yeni bilgi mevcut şema ile açıklanıyorsa özümleme; mevcut şemalarla açıklanmayıp şema genişletiliyorsa uyum(adaptasyon) sağlanır. Dengeleme ise bireyin bilgiyi özümleme veya uyum sırasında yaşadığı süreçtir (Mert, 2007).

Piaget, bilişsel gelişim süreçlerini dört temel döneme ayırmıştır (Akt: Santrock, 1987). Bu dönemler şunlardır:

1. Duyuşsal Motor Dönem(0-2 yaş)
2. İşlem Öncesi Dönem(2-7 yaş)
3. Somut İşlemler Dönemi(7-11 yaş)
4. Soyut İşlemler Dönemi(11- 15 yaş)

Duyuşsal- motor dönemde (0- 2 yaş) bebekler, fiziksel motor eylemler ile duyuşsal deneyimlerin eşgüdümünü sağlayarak dünya anlayışı kurarlar. Bu dönemde kitaplar hem materyal olarak hem de okunarak bebeğin bilişsel şemasında yerini almalıdır. Kitaplar; hacimce büyük, zengin ve bol uyarınlı, bebeğe cisimleri ve çevreyi tanıtan, dokulu ve sesli olmalıdır. Bu dönem anne karnından sonra gelişimin en hızlı olduğu dönemdir. Kitaplar, kavram kazandırma üzerine odaklanmalıdır. Ayrıca anne babalar sesli olarak kavramları okumalıdır. Bu dönemde bebeğin kitaba ilgisini çekmek, onu kitapla tanıştırmak belli başlı hedef olarak görülmelidir (İnce Samur, 2014).

İşlem öncesi dönemde (2-7 yaş) çocuklar dünyayı sözcükler, imgeler ve çizimlerle temsil etmeye başlarlar. Sembolik düşünce, bilgi ve eylemin basit bağlantısının önüne geçer (Akt: Santrock, 2012; s.93). Bu dönem aynı zamanda okul öncesi dönemi kapsamaktadır. İlk yıllarda nesne ve kavramları tanıtan özel kesimli el yapısına uygun kitaplar, banyo kitapları, sesli ve özel dokulu kitaplar ile çocuk- kitap etkileşimi başlatılmalıdır. Yalın çizimli kitaplarla bu süreç devam ettirilmeli ve çocukların bu çizgilere öykünecekleri resimli kitaplara geçilmelidir. Resimli kitaplarla çocuğun görsel algısı uyarılmalı; çocuk, görsel okumaya isteklendirilmelidir. Çocuğun sorularına içtenlikle yanıt verilmelidir. Anne ve babalar okuma konusunda rol model olmalıdır. Çocuk, resimle görsel okuma yaparken dilsel kurgusunu da ebeveyn okumasıyla anlamlandırmalıdır. İlk yıllarda çocuğun çevresini tanıtan kitaplar tercih edilirken zamanla yerini çocuğun ilgisini çeken kurgulara bırakmalıdır. Çocuklara top oynayan ayılar, kitap okuyan kediler, konuşan balıklar gibi kahramanlarla yaşam ve gerçeklik hakkında bilgiler sezdirilmelidir (Sever, 2009). Bu dönemde yazılan eserler; çok fazla mecaz içermemeli, tek zamanlı cümleler kullanılmalı, birleşik zamanlı cümlelere yer verilmemeli, diyaloglara sıkça yer verilmelidir (Yalçın ve Ayaş, 2003). Bebeklik döneminde bile, bir çocuk resimlere bakabilir ve sesinizi dinleyebilir. Çocuğa yüksek sesle okuyup görünen

nesnelerin adı söylenmeli. Böylece çocuğun gerçek dünyadaki nesneleri öğrenmesi ve dilin önemini kavramasına destek olunur. Çocuk kendi başına okuyabilse bile, pratik yapmak için birlikte yüksek sesle okumalar yapılabilir (Collier, 2019).

Somut işlemler döneminde (7- 11 yaş) akıl yürütme, sezgisel düşüncenin yerini alır. Ancak akıl yürütme, belirli ve somut örneklerle uygulanabilir olmalıdır. Somut işlemler düşüncesi, önceden fiziksel olarak yaptıklarını zihinsel olarak yapmalarına olanak tanır. Bu dönemde çocuk, maddenin korunumu, sınıflama akıl yürütmelerini yapabilir; bireysel olarak okuma becerisini kazanır. Harf ve sesleri tanır. Görsel okuma ve başkasının okuduğunu dinleyen çocuk artık bağımsız okumalar yapabilir. Çocuk için öğretmen ve okul ön plana çıkmaktadır. Okuma, zamanla gelişen bir süreçtir (Aytaş, 2005). Aileler bu bilinçle çocuklara yaklaşmalıdır. Öğrencilere öğüt verici metinler yerine öğrencilerde okuma isteği oluşturacak, öğrenci düzeyine uygun, nitelikli metinlere yer verilmelidir. Ülkemizde çocuk edebiyatının önemi 21. yy.da kavranmaya başlamıştır. Gerek ailede gerekse okulda hedef kitle ile okunacak kitabın seçimi, yaşanan önemli problemler arasındadır (Kurt, 2008). Aileler, çocuğun gelişim özelliklerine uygun kitaplar tercih etmelidir.

Soyut işlemler döneminde (11-15 yaş) ise ergen, görüşlerinin dayanağı olarak sadece somut deneyimlere başvurmaz; varsayımlar üretip mantıklı akıl yürütmeler yapabilir. Çıkarımlarda bulunabilmesi için somut işlemleri görmesine gerek yoktur, sözel temsillerle çıkarımlara ulaşabilir. Nasıl öğrendiğine ve düşündüğüne odaklanmaya başlar. Yani metabiliş düşünmesi gelişir. Tümdengelimsel düşünebilir. Ancak bu yetenekler kişiden kişiye göre değişebilir (Akt: Santrock, 2012; s.95). Aile ve okulun yerini arkadaş grupları almaya başlar. Hayat herkes için tempolu geçmektedir. Bu sebeple insanlar önemli olduklarını düşündükleri şeyler için zaman ayırır. Evde okuma kültürü oluşturmak için de okumaya öncelik verilmesi gerekmektedir. Yerel bir kütüphane yoksa o zaman evde bir kütüphane yapılmalıdır. Evde kitaplar hakkında konuşmak, birbirinize kitap hediye etmek, kitap için bütçe ayırmak okuma kültürü oluşturmak için yapılabilecek işlerden bazılarıdır (Wolf ve Potter, 2018).

Genç nesil, diğer nesillere kıyasla daha bireysel ve hareketlidir. Birçokları için de okumak sıkıcı görünmektedir. Onlara okumanın sadece eğlenceli olmadığını, aynı zamanda boş zamanlarınızı geçirmenin harika bir yolu olduğu gösterilmelidir (Sandars, 2007). Piaget'ye göre her birey soyut işlemler aşamasına geçemeyebilir. Çevre, bu döneme geçişte etkilidir. Okuma kültürü oluşturmak birey kadar toplum için de hayati önem taşımaktadır.

2.3. Okulda Okuma Kültürü Oluşturmak

Okulda okuma kültürü oluşturmak bir ekip işidir. Bu ekibin başı da doğal olarak okul müdürüdür. Okuma kültürü oluşturmak için topluca hareket edilmelidir. Bunun için de etkili bir liderlik önemlidir. Okulun temel işlevi, okuma kültürü oluşması için zemin hazırlamaktır.

22 yıl okul müdürlüğü yapmış ve okuma, öğrenci davranışları ve veli-toplum katılımı konusundaki çalışmaları nedeniyle 1997'de Amerika'nın Oregon Eyaleti'nde yılın müdürü seçilen Paine (2007) okuma kültürünü, bir grup insanın okumayı nasıl öğrettiği olarak tanımlamıştır. Okuma kültürü bireysel bir kişinin çabasından ziyade bütün personelin işin içinde olduğu bir süreçtir. Okuma kültürü, bireysel bir öğretmenin çabasından çok daha fazladır. Öğretim materyallerinin seçimi, öğrencilere sunumu, öğrencilerin bu materyalleri kullanımı ve değerlendirilmesi, mevcut öğretim süresince birbirleriyle iletişimi ve işbirliği gibi birçok unsuru içerir. Okuma kültürü, tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlar. Paydaşlarla iletişim kurmak, uygun zemin hazırlamak için önemlidir. Paylaşılan vizyon zorunludur; tüm personel bu vizyona inanmalı, fikir birliğine sahip olmalı ve ne yaptıkları hakkında etkili bir iletişime sahip olmalıdır. Ortak bir okuma setine sahip olunmalıdır.

İlköğretim döneminde okumayı teşvik için somut pekiştireçler kullanılabilir. Guthrie ve arkadaşları (2004), yaptıkları araştırmada "seçkin öğretmenlerin, öğrencilerin motivasyonunu ve okumaya katılımını desteklemek için önemli miktarda zaman ve enerji harcadıklarını" tespit etmiştir. Bazı öğrencilerin içsel olarak motive olmaları için, öğretmenlerin ilk başta dışsal motivasyon kullanması gerekebilir. Bazı demografilerde, nefes almak kadar doğal hale gelene kadar okuma eylemini teşvik edilmesi gerekebilir. Öğretmen, ne kadar küçük olurlarsa olsunlar, çocuklara okuma başarıları için teşekkür ve övgü sunmalıdır.

Lise çağlarında ise okuma, ergenlikle başa çıkabilmek için ve dünyayı algılayabilmek için önemli bir beceriye dönüşmektedir. Gençlerin zor ve hassas konular hakkında okumalarına izin vermek kişisel gelişimlerine katkı sağlayacaktır. . Kendi zor hayatlarının onlara geri yansıdığını görmek, karanlık zamanlardan geçen gençlere umut ve rahatlık duygusu verebilir. Kendilerinden farklı hayatlar hakkında okumak, gençlere başkaları hakkında daha derin bir anlayış kazandırabilir. Araştırmalar, edebi kurgu okumanın insanları empatik hale getirdiğini göstermiştir (Akt: Calkins, 2014).

2.3.1. Okulda Okuma Kültürü Oluşturmak İçin Yapılabilecekler

Okulda okuma kültürü oluşturmak bir plan ve hedefler doğrultusunda gerçekleşmelidir. Bazı uygulamalar her okul için uygun olmayabilmektedir. İçinde bulunulan durumlara ve

şartlara göre uygulamalar değişiklik gösterebilmektedir. Genel olarak okullarda okuma kültürü oluşturmak için yapılabilecekler aşağıda sıralanmıştır:

Her yere kitap hatırlatıcıları bırakarak okullarınızı okuma kültürü oluşturmaya devam edin. İster sınıfın duvarı panosunda, ister koridorda, hatta duvar saatinde olsun, harika kitaplar hakkında pek de ince olmayan ipuçları bırakmak öğrencilerin dikkatini çeker. Okul kütüphaneleri, bir okuma kültürünün geliştirilmesinde merkezi bir rol oynayabilir (Adkins ve Brendler, 2015). Kütüphanenizin çocukların içeri girmesine, harika bir kitap bulmasına ve hemen okumaya başlamasına izin verecek şekilde organize edildiğinden emin olun. Okuyucuları sevecekleri kitapları seçmeye teşvik etmek için kitaplığınızı konuya, yazara veya türe göre düzenleyin. Her çocuğun okuması gereken sınıf klasikleri her zaman olacaktır, ancak çocuklar taze ve yeni görünen şeylere yönelirler. Eskimiş veya yıpranmış kitapları değiştirin, kitaplığınızı temsil açısından düzenli olarak değerlendirin ve yeni çıkanları ve kitapların gelişini kayda değer sınıf etkinlikleri olarak kutlayın (Loh, Ellis, Paculdar ve Wan, 2017).

Öğrencileri yazarlarla etkileşim kurmaya teşvik edin. Öğrencilerin yazarları takip etmelerini ve onlar hakkında güncel haberleri okulda paylaşımlarını sağlayın. Öğrencilerle okumak üzerine konuşun ve bunu yıl boyunca yapın. Hangi kitapları okudukları, hangi tür eserleri sevdiklerini sorun. Öğrencileri yeni formatta eserler seçmesini sağlayın, yeni yazar ve türleri öğrencilerle tanıştırın. Güçlü bir okuyucu olmaları için daha zorlu metinlere ve biçimlere yönlendirin (Hawthorne, 2021).

Okulda okuma kültürü oluşturabilmek için okuma eylemini okulun günlük bir parçası haline getirin. Öğretmenler, öğrencilerin ilgi alanlarını tanıyıp yıl boyunca onların ilgisini çeken ve zorlayan kitapları okumaları konusunda desteklemeli, öğrencilere zaman ayırmalıdır. Her gün sınıfta 5-10 dakika kitap okumak öğrencilerin kitap okuma kültürü kazanması için önemli bir yoldur. Ayrıca öğle arası, mola gibi geçiş zamanlarında öğrencilere okuma imkânı sunmak, herhangi bir okuma alanı oluşturmak da etkili olacaktır. Öğrencilerin zevkle okuyabilecekleri kitaplara erişimi sağlamak, sırt çantalarında bir kitap bulundurmalarını istemek, unutkan öğrenciler için sınıf kitaplığı oluşturup buradan faydalanmasını sağlamak da bir başka yöntemdir (Scottish Book Trust, 2022).

Okul boyunca, öğrencilerin dünyadan kaçabilecekleri ve oturup en sevdikleri kitabı okuyabilecekleri okuma köşeleri oluşturun. Okul kütüphane alanınızı yaratıcı, ilgi çekici ve herkese açık olduğundan emin olmak için dönüştürün. Renkli ekranlarla ve rahat koltuklarla doldurun Çocukların okumalarına sahip çıkmalarını istiyorsak, bir sonraki adımlarını sözlü

olarak söylemek gerekmektedir. Açık ve erişilebilir hedefler, onları daha sorumlu hale getirmek yerine, çocukların benlik saygısını artırmak için kullanılmalıdır (Hawthorne, 2021).

Okulda bir kitap kulübü kurulabilir. Zaman varsa, sınıfınızla veya okul genelinde bir kitap kulübü başlatılabilir. Bunun bir parçası olarak, çocukların evde okuması gereken haftada veya ayda bir kitap önerilebilir. Ardından, düzenli toplantılar düzenleyerek okudukları kitabı anlamaları ve bu kitapla etkileşimleri hakkında bilgi paylaşımları yapmaları sağlanabilir (Collier, 2019).

Sosyal ağlar oluşturun; okulunuza bir şair, yazar, hikâye anlatıcısı davet edin. (Scottish Book Trust, 2022 ; Collier, 2019; Hawthorne, 2021). Çeşitli sosyal medya platformlarında kitap üzerine tartışmalar açın. Öğrencilerin o kitabı yorumlamasını sağlayın. Kitaplarla ilgili sitelerdeki oylamalara katılmaları konusunda öğrencileri yönlendirin. Aileleri okuma kültürüne katılmaya davet edin. Onlar için de kitap takas istasyonları kurun. Ailelerin düzenli okula gelmesi zor olabilir. Ancak yılın bazı günleri onları da işin içine katın. Ebeveynleri ve öğrencileri kitapla ilgili etkinliklerin olduğu bir akşam yemeği için davet edin. Öğrencilerden akşam için bir eğlence programı düşünmelerini isteyin. Öğrencilere; kimleri davet edeceklerini, hangi yemeği istediklerini, akşam hangi aktiviteleri yapacaklarını, etkinliğin reklamını nasıl yapacaklarını, yarışmaların olup olmayacağını sorun.

2.4. Novella

Novellanın tanımı araştırmacılar tarafından farklılıklar göstermektedir. Bazıları novellayı boyutu ve okunma süresi üzerinden tanımlamaktadır:

Novellanın novel türünün küçüğü olduğuna inanılır ve bu elbette mantıklıdır. Kelimenin kökeni İtalyanca novella, “küçük yeni şey” anlamındadır (Kimber, 2016).

Poe’ya göre novella 30 dakika ile bir buçuk saat arasında okunan düz yazı metinleridir. Novellanın sözlü kültür geleneğini de hatırlarsak kuru bir huş ağacı kütüğünün yanan bir bivak (kamp) ateşi tarafından tüketilmesine yetecek kadar uzunluktadır (Clements, 1972). Anglo-Amerikan eleştirmenleri kurguyu uzunluğuna göre sınıflandırma eğilimindedirler (Steinhauer, 1970).

Coonwriting Yayınevi (2021) ise Tablo 2.1’teki gibi kelime sayısı üzerinden bir ayrıma gidilmiştir.

Tablo 2. 1. Kelime Sayısına Göre Türler

Novel	40.000 kelime ve üstü
Novella	17.500-40.000 kelime
Novelette	7.500- 17.500 kelime
Short Story	7.500 kelime ve altı

Tablo 2.1’de de görüldüğü gibi novella 17.500- 40.000 kelime ile novel ve novelette arasında yer almaktadır. Springer (1975) ise novellayı 15.000 ile 50. 000 kelime arasında orta uzunlukta olarak tanımlamaktadır.

Bazı tanımlar, novellanın özellikleri üzerinden yapılmıştır:

Geçmiş ya da şimdiki zamanların gerçek yaşantısını temsil eden karakterler ve olayları düz uzun ve kurgusal olarak anlatan yazılardır. Tip olarak kısa anekdottan masala kadar geniş bir kavramı karşılamaktadır. Goethe (1828), “*Biz ona nouvelle demek istiyoruz. Çünkü nouvelle duyulmamış bir olaydan başka nedir!*” diyerek tanımlamıştır. Alman şair ve çevirmen Martin Wieland ise novella terimini Arap edebiyatındaki kısa kurgular için kullanmıştır (Gillespie, 1967).

Kimi tanımlarda ise novella, çeşitli insan tiplerine benzetilmiştir:

Whedon’a (2011) göre novella; kurgunun divası şişman kadındır. Operatif, karamsar, fırtınalı, romantik ve karmaşıktır. Şarkı söylemek yerine mırıldanır. Baştan çıkarıcı olsa da genellikle biraz kilolu ve şekilsizdir. İyi davranılmazsa size sırtını döner ve aksi olur. Steinhauer (1970) novellayı bir oğlan çocuğuna benzetir ve ekler: Düzgün vücutlu bir oğlan çocuğu, bir adam vücuduna sahip olmamasına rağmen güzeldir. Marshall (2020) için novella ortanca çocuktur.

Ünlü novella yazarı Ian McEwan (2012) novellayı, düzyazının mükemmel bir biçimi olarak görür. “*Novella, başıboş, şişman bir devin güzel kızıdır. Büyük yazarlar, besteciler formlara bağlı kalmazlar. Çoğu yazar bir yılın sonunda 60.000 kelimelik bir eser yazsa bile daha yolun yarısında olduğuna inandıklarından şüpheleniyorum. Onlar formun efendisi değil, devin kölesidirler.*” . Meşhur novella yazarlarının isimlerine yazısında yer verir: Thomas Mann, Henry James, Kafka, Joseph Conrad, Albert Camus, Voltaire, Tolstoy, Joyce, Solzhenitsyn, Orwell, Steinbeck, Pynchon, Melville, Lawrence, Munro...

Stephen King ise novellanın tanımlanamazlığına atıfta bulunarak “tam tanımlanmamış ve itibarsız bir muz cumhuriyeti” olarak adlandırır (Akt: Whedon, 2011).

2.5. Novellanın Tarihî Gelişimi

Novella türünün en önemli örneği olarak İtalyan Boccacio'nun Decameron adlı eserindeki anlatılar gösterilir ve birçok araştırmacı için novellanın ilk örnekleridir (Whedon, 2011). Decameron Hikâyeleri, 1348- 1351 yılları arasında salgın dönemi Floransı'nda 10 gün boyunca anlatılan 100 öyküden oluşmaktadır. Novella türünün gelişimi, ülkeler arası farklılık göstermiştir. İtalyan ve İspanyol edebiyatlarında novella türü yaygın olarak kullanılmış olup diğer ülkelere de bu edebiyatlardan yayıldığı düşünülmektedir.

Gillespie (1967), makalesinde dillere göre türlerin aldıkları adları tablo olarak aktarmıştır.

Tablo 2. 2. Dillere Göre Türlerin Adları

English	(hi)story,tale	-	Novel
Spanish	Historia,cuento	Novela(archaic)	Novella
Italian	Storia,racconto	Novella	Romanzo
French	Historie,conte	nouvelle	Roman
German	Geschichte, Erzählung	Novelle	Roman

Tablo 2.2'de görüldüğü gibi İngiliz edebiyatında novella sözcüğü kullanılmamakta iken İspanyol, İtalyan, Fransız ve Alman edebiyatında novella sözcüğü kullanılmaktadır.

Novella sözcüğü Boccacio'dan sonra kısa anekdotlardan zarif masallara kadar hem eski hem yeni ürünler için kullanılıyordu. 15.yy'dan 18.yy'a kadar İtalyanca çeviriler ile Boccacio öyküleri kısaltılarak çevrilmiş ya da sözlü olarak Almanya ve Fransa başta olmak üzere diğer bölgelere aktarılmıştır. Böylece orijinal formundan koparak anonimleşmiştir. Gillespie (1967), İspanyol edebiyatında ilk novel olarak Don Quixote olarak kabul edilse de İspanya'yı novella yazarlarının ülkesi olarak göstermiştir. Hatta novella sözcüğünün novel sözcüğünden daha yaygın kullanıldığını belirtmiştir: "*Cervantes'in novelladan kısa öyküye kadar birçok eseri vardır. İspanyollar kısa ve uzun tür ayrımı yapmadan hepsini 'novella' başlığı altında toplamıştır. Cervantes'in 30 sayfadan 90 sayfaya kadar değişen birçok eseri bulunmaktadır. Hatta 90 sayfalık "Curisio Impertinte" eseri Don Quixote'nin ilk bölümüne "la novvella del..." olarak eklenmiştir. Ancak novella sözcüğü İspanya'da bir süre unutuldu ve tekrar hatırlandığında İngiltere'deki anlamında kullanılmaya başlandı. Günümüzde "short novel" (novela corta): hikâye olamayacak kadar uzun anlatılar olarak kullanılmaktadır*" Alman ve İngiliz edebiyatı çevirmenleri, Don Quixote'yi çevirirken eşzamanlı olarak Cervantes'in novellalarını da çevirdiler. Böylece novella türüne ilgi de arttı. Fransız Kraliçe Marguerite de Navarre'nin yazdığı 72 hikâyeden oluşan Heptameron adlı eser de novellalardan oluşmaktadır (Whedon, 2011).

İngiliz edebiyatında ise novel- novella ayrımı yapılmadan her iki tür için de novel sözcüğü kullanılmıştır.

Novella yazarları “eylem adamları”dır. Novellalarda Aristokrat ahlak anlayışının dışına çıkıldığı için görmezden gelinen bir türdü (Clements, 1972). Romantik teorist Ludwig Tieck, novellanın zaman içinde sosyal ve didaktik rolünün azaldığına ve metafizik- kader rolünü arttırdığına değindi. Novella öznel derinliklerin işlenmesine uygundu. 19.yy’da özgürlükçü bir ortam isteyen yazarlar novelin taşrası novellayı seçerek eğitim, görgü ve toplumdan uzak daha rahat edebilecekleri bir tür olarak gördü. Biçim olarak da sadece önemli ayrıntılara yönelerek bir yoğunlaşmaya da gitti (Gillespie, 1967).

19.yy sonları itibarıyla dergilerin yaygınlaşması ile birlikte novellalar kendine yeni bir mecra buldu (Gillespie, 1967; Good, 1977; Whedon, 2011). 20.yy’dan itibaren novella yazarları da modern teknikler denediler (Kimber, 2016).

Fakat yayıncılar 21.yy’a kadar çeşitli kaygılardan dolayı novella türünü tek başına yayımlamak istemediler. Yayıncılar, novellaların tek başlarına satın alınmayacaklarını düşünerek birkaç novellayı bir araya getirerek basmayı tercih etti (Whedon, 2011).

Novelin yükselişinden sonra novella daha nadir hale geldi. Bunun en büyük sebebi de çoğu yazara kelime veya cümle üzerinden yayıncıların ödeme yapmasıdır. Fakat internet yayıncılığı sayesinde son yıllarda novella tekrar popülerliğini kazandı (Coonwriting, 2021).

Genellikle yayınlanmayan veya en azından karsız olduğu düşünülen novella, 21.yy’ın ilk on yılında dikkate değer bir popülerlik kazandı. Yayınevlerinin novella türüne yönelip basması bu türü günümüzde ön plana çıkardı. Marville House “Art of the Novella” serisini çıkarması, New Direction Publishing firmasının 17- 40 bin kelime sayısında değişen büyük yazarların yazdığı kısa şaheserler içeren bir dizi novella yayımlaması örneklerden bazılarıdır. Ayrıca birçok dergi ve gazetede novella türüne övgüler düzen makalelere yer verilmiştir. 21.yy’da “ortanca çocuk” un hayal dünyasını ele geçirmesinin sebebi 21.yy medyası ile ilgilidir. Novellaya odaklanmak kısmen şekle bağlıdır fakat daha da çok novella okumak için gereken süreye bağlıdır (Marshall, 2020).

Jack Smith (2017) ; novella yazarları ve kimi editörlerle yaptığı röportajda günümüz editörlerinin novellayı yayınlamaya sıcak baktıklarını, günümüz okuyucularının uzun romanlar yerine novella okumayı tercih ettiklerine ancak genç yazarların kendilerine yayınlanması için daha çok roman yolladıklarını söylemektedir. Ayrıca yazarların novellayı gereksiz ve uzun betimlemeler ve tekrarlar yerine daha öz, yoğun bir anlatıma sahip olduğu için tercih ettiklerine değinmiştir.

21. yy'da yayın hayatındaki değişikliklerle birlikte novella türüne bakış da değişmiştir. 20. yy'da yayıncılar kâr elde edemeyeceklerini düşündükleri için novellaları basmaya çekinirken teknolojidaki gelişim novellayı tekrar gündeme getirmiştir. Anderson (2013), novella ekonomisini ele aldığı yazısında yayıncıların tanınmış yazarların novellerini basmakta tereddüt etmediğini ancak son zamanlarda yeni yazarların da bu türdeki eserlerinin basıldığına değinir. Ayrıca e kitap sayesinde yayıncıların novellaları yayınladığı ve korku, bilim kurgu türünde yazılan novellaların daha çok sattığı tespitinde bulunmuştur. Novella yazarı Isaac Marion, novella formunda yazılan Hayvan Çiftliği, Yaşlı Adam ve Deniz, Fahrenheit 451 gibi novellaların çok sattığını ve günümüz yayıncılarının bunu görmezden gelemeyeceği söylemiştir.

Novella sözcüğü orta uzunlukta kurgusal bir düzyazı anlatısını belirtmek için son zamanlarda eleştirmenler, yazarlar, yayıncılar tarafından İngilizcede yavaş yavaş kabul görmektedir. Bu kullanım 20.yy başından beri kullanılan “short story” (kısa hikâye) sözcüğünü tamamlamaktadır (Good, 1977).

2.6. Türk Edebiyatında Novella:

Günümüzde İngilizce, uluslararası bir dil kabul edilmesi ve birçok ülkenin resmi dili olması sebebiyle “novel” sözcüğü dünya genelinde yaygın bir terimdir. Bizim kullandığımız “roman” sözcüğüne karşılık gelmektedir.

Fransız edebiyatında ise baskın olarak novel sözcüğü yerine roman terimi kullanılmıştır. Tanzimat sanatçıları Batı edebiyatında gelişen roman türünü Fransız edebiyatından çeviriler ve okumalar yoluyla edebiyatımıza kazandırdıkları için roman terimini kullanmışlardır. Ayrıca Tanzimat sanatçıları romantizm akımının etkisi altındadır. Romantizm döneminde roman sözcüğünün sık kullanılması da bir diğer etkidir.

İngiltere’de orta uzunluktaki anlatımlar için diğer türlerin önüne çeşitli sıfatlar getirilerek adlandırmalar yapıldı. Short novel, long story, long short story gibi (Good, 1977). Bizde de durum pek farklı değildir. Örneğin George Orwell’in Hayvan Çiftliği adlı eseri Can Yayınları (2021) baskısında “roman” olarak gösterilirken yine Can Yayınları internet sitesinde tür olarak “öykü” kategorisinde gösterilmiştir. Kafka’nın Dönüşüm adlı eseri bazı yayınevleri – Varlık (2005), İmge (2015)- tarafından “roman” kategorisinde yer alırken bazı yayınevleri – İndigo (2018), Can (2021)- “öykü” kategorisinde yer vermiştir. Çehov’un Altıncı Koğuş eseri İş Bankası Kültür Yayınlarında (2017) “novella” olarak tanıtılırken Doğan Kitap (2021) “roman” kategorisinde yer vermiştir. Halk Kitabevi (2021) ise “kısa öykü” olarak

tanımlamıştır. Kısacası bir birliktelik bulunmamakta yayınevinden yayınevine hatta internet sitesinden kapaktaki tanıtımına kadar orta uzunluktaki türler için ortak bir terminoloji kullanılmamaktadır.

2.7. Novellaların Özellikleri

Novellanın tanımı tam olarak yapılamadığı gibi özellikleri de araştırmacılara göre farklı farklı sıralanmıştır.

Gillespie (1967) novella türünün ölçülemez, hesaplanamaz oluşuna gönderme yaparak Almancada hesaplanamaz anlamına gelen “unübersehbar” sözcüğünü kullanır. *“Alman edebiyatında novella sözcüğünün başlangıcı olarak Grimm Sözlüğü’nde Goethe gösterilse bile zaten var olan “unübersehbar” sözcüğü novella türünü karşılamaktaydı.”*

Karakter, olay örgüsü ve diyaloglar daha az öneme sahiptir. “Özürlü” anlatımlardır (Springer, 1975).

McEwan (2012) ise türün kusursuzluğuna değinir: *“Uzun süredir bu türe dönmek istedim. 3 -4 saatte okunabilecek, bozulmamış, eksiksiz, sürükleyici bir deneyim kısa roman: novella”*

Clements (1972) novellaların 4 karakteristik özelliğe sahip olduğunu belirtir. Bunlar; korniş(çerçeve), gece gündüz birliği, kelime uzunluğu ve ayrılabilirliğidir. Kornişte yazar bir olayı sınırlandırır. Bu olay genelde veba, sel, deniz yolculuğu gibi durumlardır. Anlatıcı kendini hissettirir; kurgu yazarın dümeninde ilerler (Clements, 1972 ; Whedon, 2011). Bu yönü de novellanın sözlü anlatıcılığına göndermedir. Novellalarda zaman bildirme ihtiyacı hissedilmiştir. Ölçü kişiden kişiye değişse de bir oturuşta okunabilmeli veya anlatılabilmelidir. Tema olarak ahlaki bir amaç gütmeyiz bunun için de kısadır.

Novella daha önce duyulmamış bir olayı anlatır. Olaylar rasyonel terimlerle açıklanamasa bile gerçek dünyada yaşandığı anlatılır. Bu özelliğiyle destan, halk hikâyesi ve masaldan ayrılır. Novelden farklı olarak sözlü özelliğini korumuştur. Yani yazar, sık sık anlatıcı rolünü anımsatır. Karakter analizinden ziyade olay örgüsündeki olağanüstülüklerle yoğunlaşır. Novella nedensellik için çok kısadır. Bunun için de kadenci bir anlayış hâkimdir (Good, 1977).

Short story malzemeyi sınırlar. Novel ise genişletir. Novella ise her ikisini özel bir anlatı şeklinde yapar. Yoğunluk ve genişlemenin etkisini kullanır. Buna da sıklıkla tekrarlayan yapı yoluyla ulaşır. Bir nevi önden jenerik verilip ardından yoğunlaşılır (Leibowitz, 1974 ; Good, 1977). Postmodern edebiyatta da bu özellik görülür.

Novelllar gotik sanatta olduğu gibi abartı ve grotesk üzerine gelişir Komedi baskın olmasa da kara mizah ve ürkütücülük vardır. Bazı novellalarda psikoz güdümlü ele geçirilmiş kahramanlara rastlanılır (Whedon, 2011). Bilim kurgu yazarlarının tercih ettiğı bir türdür (Marshall, 2020).

Leibowitz (1974) novellaların özelliklerini şöyle sıralıyor: Dokusaldır, çok fazla betimlemelere yer verilmez. Novele göre zaman sıkıştırılmıştır. Novella tıpkı bir soğan gibidir. Okuyucu; olay, yer, zaman katmanlarını karakter ortaya çıkana kadar sıyıra sıyıra okur. Çatışma yoğundur. Flash backler fazladır. Travma sonrası geriye dönüşlerle açıklamalar yapılır. Genişleyici olmaktan ziyade sınırlı ve etkilidir. Biçimleri ve tarzları sınırsız genişlemeyi engeller (Laibowitz, 1974 ; Whedon, 2011).

Novella saf bir form değildir (Whedon, 2011). Uzunluk onu tanımlamasa da çoğu novella 50-70 sayfadır. 200 sayfaya çıkan novellalar da vardır. Novel ve novellayı ayırmak zordur (Good, 1977 ; Whedon, 2011).

Eichenbaum (1971), novellaların zaman zaman ortaya çıktığına değinir. Bu da değişimin göstergesidir. 19. yy'da Rönesans novellası toplumcu gerçekçi romanın gelişimini ön görür. Boccacio, modern burjuva romanlarının öncüsüyken İspanya'da novelllar romanceların bittiğine ve novel türünün doğduğuna işaretler. Novel uygar bir toplum kavramına bağlı kalabilir fakat kısa hikâye doğası gereği bireyci, uzlaşmadan uzaktır (O'Connor, 1963).

Steinhauer (1970) novella türü üzerine tartışmaları 2 gruba ayırmıştır. İlk gruba “titizler”, diğer gruba ise “özgürlükçüler” tabirini kullanmıştır. İlk grup daha çok novellayı bir tür olarak sınıflandırıp çeşitli özelliklerin var olup olmadığına bakarak kategorize ederken diğer grubun daha genel ifadelerle novellayı tanımladıklarına değinmiştir. Makalesinin sonunda novella türünü bir kalıba sokmanın ve bu konuda kurallar koymanın boş bir uğraş olduğuna değinmiştir. Ayrıca romance, novel, short novel, novella, short story tabirlerine ihtiyacımız olduğuna fakat bu tabirlere kesinlik statüsü verilmemesi gerektiğini ifade etmiştir.

Marshall (2020), novellaları düzenli olarak bir yere gidip gelen insanlar için uygun olduğunu belirtir. Standart bir işe gidip gelen biri bir novellayı yolda bir haftada tamamlayabilir. Bir oturuşta okunması dijital medya ile sınırlanan okuyucuya cazip gelebilir. Novellalar küçüktür, çok fazla yer kaplamazlar. Fiziksel bir kopya okuyorsanız bir el çantasına veya kot pantolonunuzun arka cebine rahatça sığar.

2.8. Öğretim Programlarında Okuma Kültürü ve Novella

2.8.1. Türkçe Dersi Öğretim Programı

Türkçe Öğretim Programına (2019) göre, dil öğrenimi doğrusal bir faaliyet olmadığından dört temel dil becerisinin kazandırılmasında tek bir öğrenme öğretme yaklaşımı benimsenmemeli, farklı öğretim yöntem ve teknikleri bir arada ve dengeli şekilde kullanılmalıdır. Öğrenme öğretme süreci planlanırken öğrencilerin bireysel farklılıkları (hazır bulunuşluk düzeyleri, öğrenme stilleri ve ihtiyaçları, sosyokültürel farklılıkları vb.) göz önünde bulundurulmalıdır. Kullanılan öğretim yaklaşımları ve öğrenme etkinlikleri öğrencilerin önceki öğrenmelerini geliştirmeli, yanlış öğrenmeleri düzeltmeli, ilgilerini çekmeli, sınıf içinde ve dışında anlamlı uygulamalar yapmaları için teşvik etmelidir.

Türkçe Öğretim Programı (2019), Türkçe dersinin tema odaklı işlenmesi üzerine kurulmuştur. Her sınıf düzeyinde 8 tema işlenmesi öngörülmüştür. Bu temalardan; “Erdemler”, “Millî Kültürümüz”, “Millî Mücadele ve Atatürk” temalarının her sınıf düzeyinde işlenmesi zorunludur. Zorunlu temalar dışında verilen diğer temalar seçmeli olup kitap yazarlarınca belirlenmesi kararlaştırılmıştır. Tema ve konu önerileri Ek- 13’te gösterilmiştir. “Okuma Kültürü” kavramı, Türkçe dersleri için önerilen 16 tema içerisinde seçmeli tema olarak bulunmaktadır.

2.8.2. Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı

Ortaöğretimde Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programına (2018) göre üniteler tür odaklı ayrılmıştır. Dört temel dil becerisinin yanında aşağıdaki beceri ve yeterlilikler öğrencilere verilmektedir:

- Bilgi Okuryazarlığı
- Eleştirel Düşünme
- Görsel Okuryazarlık
- İletişim ve İşbirliği
- Medya Okuryazarlığı
- Yaratıcı Düşünme

Türk Dili ve Edebiyatı Dersi kazanımları “okuma”, “yazma” ve “sözlü iletişim” başlıkları altında toplanmıştır.

Ortaöğretim kazanım ve ders kitaplarında novella veya kısa roman, uzun öykü başlıklarında bir tür bulunmamaktadır. Hikâye ve roman türleri 9. 10. 11. ve 12.sınıflarda yer

almaktadır. Ancak işlenen metinler, *ekonomiklik* ilkesi gereği kısaltmalar yapılarak işlenmektedir.

2021-2022 yılında okutulan MEB ders kitabında yer alan roman metinleri, Tablo 2.3'te gösterilmiştir.

Tablo 2. 3. 2021- 2022 Yılında Okutulan Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarındaki Roman Metinleri

Sınıf Düzeyi	Ders Kitabında İşlenen Roman Metinleri	Ana Metin Dışında Kalan Roman Metinleri
9.sınıf	Yaprak Dökümü, Küçük Ağa, Suç ve Ceza	Dokuzuncu Hariciye Koşuşu, Ölüm Daha Güzeldi, Kurt Seyit ve Shura, Mahşer, Ağanta Burina Burinata
10.sınıf	Notre Dame'ın Kamburu, Felatun Bey ile Rakım Efendi, Mai ve Siyah, Ateşten Gömlek	Araba Sevdası, Aşk Memnu, Bugünün Saraylısı, Cezmi, Osmancık, Yalnızız
11.sınıf	Yaban, Huzur, Murtaza, Tutunamayanlar	Yaşlı Adam ve Deniz*, Gulyabani
12.sınıf	Üç İstanbul, Bereketli Topraklar Üzerinde, Aylak Adam, Sevgili Arsız Ölüm, Selvi Boylum Al Yazmalım, Bülbülü Öldürmek	Sarı Traktör, Yılanların Öcü, Tutunamayanlar, Bin Hüzünlü Haz, Gece, Korkunç Yıllar, Bir Düşün Gecesi, Yılkı Atı, İnce Memed

**Eser novella kabul edilmektedir. Ders kitabında roman olarak belirtilmiştir.*

Lise düzeyinde derslerde bir romanın tamamen işlenmesi zordur. Müfredat, öğretmenin belli bir derste belli sayıda yazar veya edebi hareketi anlatırken bir roman üzerinden dersin götürülmesi imkânsız olmasa bile pratik değildir (Morrissey, 2001).

Ders kitaplarında yer alıp ders dışı okunması ya da izlenmesi istenen romanlar, Tablo 2.4'de gösterilmiştir.

Tablo 2. 4. 2021- 2022 Yılında Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarında Tavsiye Edilen Romanlar

Sınıf Düzeyi	Okunması İstenen Romanlar	İzlenmesi İstenen Romanlar
9.sınıf	Yaprak Dökümü, Küçük Ağa	
10.sınıf	Eylül	Sefiller, Monte Kristo Kontu, Yaprak Dökümü, Vurun Kahpeye romanlarından biri
11.sınıf		Bir roman uyarlaması film izlenmesi istenmiştir. İsim verilmemiştir.
12.sınıf	Fareler ve İnsanlar*	

**Novella özelliği taşıyan eser, ders kitabında roman olarak adlandırılmıştır.*

2.9. Öğretim İlkeleri

Öğretim faaliyetlerinden verimli bir şekilde faydalanmak isteniyorsa her faaliyette olduğu gibi öğretim sürecinde de çeşitli ilkeler göz önünde bulundurulmaktadır. Bu ilkeler birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. Öğretim sırasında hepsinin uygulanmasına dikkat edilmelidir. Belli başlı öğretim ilkeleri aşağıda sıralanmıştır (Küçükahmet, 2006; s. 42-50):

Öğrenciye Görelik İlkesi

Çağdaş eğitim anlayışına göre eğitim öğretim faaliyetleri öğrenciye göre düzenlenmelidir. Öğrencinin gelişim özellikleri, ilgi ve ihtiyaçları, heyecanları dikkate alınmalıdır. Öğretimin öğrenciye uygun olması; öğrencinin öğrenmesine engel olan durumların ortadan kaldırılması, öğrencinin öğrenme hızına göre hareket edilmesi, öğrencinin özel yeteneklerinin ortaya çıkarılması ve geliştirilmesi, derslerin öğrencinin aktif katılımını sağlayacak şekilde düzenlenmesi gibi hususları kapsamaktadır.

Yakından Uzağa İlkesi

Öğrenciler ihtiyaçlarını çevreden sağlamaktadırlar. Bu nedenle öğrenciler çevresini tanıyıp öğrenme isteğine sahiptir. Öğretim sürecinde işlenen konularla ilgili örnekler, yakın çevreden seçilmelidir. Evrensel ve genel konular işlenirken yakın çevreden başlayarak yavaş yavaş uzak örneklerle geçilmelidir. Ayrıca öğrencinin içinde yaşadığı zaman diliminden başlayarak konunun anlatılması gerekmektedir.

Bilinenden Bilinmeyene İlkesi

Yeni konu başlanmadan önce eski konular hatırlatılmalıdır. Böylece öğrenmede kalıcılık sağlanmalıdır. Geçen ders konunun anlaşılmayan tarafları öğrenciler tarafından daha net bir şekilde öğrenilecektir. Yeni konuya da öğrenciyi motive etmeye yarayacaktır.

Ayanilik (açıklık) İlkesi

Öğretim sırasında ne kadar çok duyu organı kullanılırsa öğrenme o kadar sağlam olacaktır. Konunun deney yapılarak, görülerek, ölçülerek işlenmesi öğrenmeyi kalıcı hale getirir. Soyut konuların öğretiminde ise ayanilik sözcük zenginliği, verilen örneklerin çokluğu ile sağlanır. Doğaya giderek öğretim yapılması, doğanın okula getirilmesi ya da modelinin yapılması da ayanilik ilkesini destekleyen çalışmalardır.

Somuttan Soyuta İlkesi

Öğretime somuttan başlanması ve yavaş yavaş soyuta gidilmesi gerekmektedir. Böylece kalıcı öğrenmeler sağlanabilir. İlköğretimde somut konularla başlanması giderek soyut konulara yönelmesi, ortaöğretimde somut konulara daha az zaman ayrılıp zihinsel süreçlere odaklanılmalıdır.

Ekonomiklik İlkesi

Öğretimde yapılacak her şey en kısa yoldan, en az zaman, emek, para ve enerji ile yapılmalıdır. Bu yüzden öğretim etkinlikleri planlanmalı, öğrencinin zamanı ve enerjisini kullanmasına rehberlik edilmeli, öğrencinin kullandığı materyallerin ekonomik bir biçimde kullanması ve öğrencinin üretken olması için elverişli ortamın yaratılması gerekmektedir.

2.10. Ergenlik Dönemindeki Bireylerin Özellikleri

G.S.Hall (1904) ergenlik dönemini iki sözcükle özetler: fırtınalı ve stresli. Ergenliğin ilk yıllarına göre ikinci yarısı daha sakin geçmektedir. Ergenler, duygu ve heyecanlarını denetlemekte zorlanırlar. Ergenlerde öfke patlamaları, kaygı bozuklukları, depresyon gibi tepkiler görülebilir.

Piaget'e göre 12 yaşından itibaren bireyler hipotetik(varsayımsal) düşünme yapabildiği soyut işlemler dönemindeydir. Fakat birey bazen soyut düşünmeyi gerçekleştirirken bazen somut düşünmede kalabilir. Tümevarım ve tümdengelim akıl yürütmeleri yapabilir.

Farklı bakış açılarına göre durumları değerlendirebilir. Fakat 12- 15 yaş arasında ergenler kendi düşünceleri ile başkalarının düşüncelerini ayırt etmekte zorlanırlar. Ergen benmerkezciliği denilen bu durumda ergen bencilce düşünebilir (Enright ve arkadaşları, 1980).

Ergen kendisinin biricik olduğunu ve başkalarının kendini anlamadığını düşünür. Bu duruma “kişisel efsane” adı verilir. En yoğun duyguları sadece kendisinin yaşadığına inanır (Hill ve Lapsley, 2011). İleri ergenlik döneminde kendi düşüncesi ile başkalarının düşüncelerini ayırabilir.

Vgotsky “yakınsal gelişim alanı” (zone of proximal development) kavramına değinerek bazı bilişsel işlevlerin akran, öğretmen, yetişkin desteği ile gelişebileceğini savunmuştur. Ergenlerin soyut düşünmesi, aile ile birlikte okulda da desteklenerek gelişebilir. Öğretmen veya ebeveyn, ergene çeşitli komutlar, modeller vererek; soru sorup ipuçları vererek tek başına yapamadığı veya bilmediği görevi yapar hale getirmelidir. Bu yardımla beraber ergen yakınsal gelişim alanına ulaşacaktır. Gelişim, sosyal ve kültürel etkenlerden ayrı düşünülemez (Daniels, 2011).

Ergenler karşıdaki insanın yüz ifadelerini beyin gelişimlerini tamamlayamadıkları için tam olarak yorumlayamazlar (Nelson, Hammen, Brennan ve Ullman, 2003). Bu durumun ergenler arası tartışma ve kavgaları çok yaşamasının bir sebebi olarak gösterilir.

Yetişkinlerin keyifli ve zevkli gördüğü durumlar ergenler için sıkıcı olabilir. Daha fazla macera ve heyecan arayışındadırlar. Mesafeleri değerlendirmekte zorlanırlar, bu sebeple kaza yapma olasılıkları yüksektir (Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, 2019).

Ergenler çocuklara kıyasla dikkatlerini daha fazla kontrol edebilir. Daha zor görevlerde planlama yapabilir, görev belirleyip kendini değerlendirebilir. Fakat verilen görevde otomatikleşmemiş ise dikkatini kontrol etmekte zorlanabilir. Daha küçük yaştaki bir çocuk, eğer o işte otomatikleşmişse ergene üstünlük kurabilir.

Birden fazla odak noktası olduğunda konsantre olamayabilir. Örneğin hem müzik dinleyip hem ders çalışırken bir süre sonra ders çalışmayı fark etmeden bırakabilir. Üst bilişsel düşünme becerileri artar. Kendi öğrenme yöntemlerinin farkına varır. Akranları tarafından onaylanmak isterler. Rol model aldığı kişi veya arkadaşıyla daha fazla zaman geçirmek isterler.

Cinsellik geliştirmek bu dönemde dikkate değer olsa da, ergenliğin birçok değişikliğinden sadece biridir. Karmaşık ve soyut fikirlerle boğuşma yeteneği, bilişsel değişiklikler, ergenlerin ahlak ve kişilik sorunlarıyla küçük çocuklardan çok daha fazla ilgilendikleri anlamına gelir (Collins ve Steinberg, 2007).

Ergenlikte eleştirel düşünme becerisi gelişir. Fakat çocukluk döneminde okuma ve matematik becerisi öğretilmemişse bu dönemde eleştirel düşünme becerisi sınırlı kalacaktır (Santrock, 1987). Otoriter bir ailede yetişen bireyde eleştirel düşünmenin ergenlikte gelişmesi çok zordur (Ormrod, 2013).

Ergenler bağımsızlık kazanmak ister. Bu dönemde *omnipotent düşünme* görülür (Santrock, 1987). Yani ergen her şeye gücünün yeteceğini düşünür. Bu dönemde ergenlere özgürlük alanı açılmalıdır. Ergen özerkliği sağlanmalıdır. Ebeveynlerinin kontrolünde ergenin kendi kontrolünü eline alması, ergenin sağlıklı bir yetişkin olmasında önemli bir faktördür. Çok sık fikir değiştirirler. Muhalif bir tutumdadırlar.

2.11. İlgili Araştırmalar

2.11.1. Okuma Kültürü Üzerine Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar

Türkiye’de okuma kültürü üzerine yapılan araştırmaların 2014 yılında başladığı görülmektedir. 2014- 2022 yılları arasında 16 tez yazılmış olup 15 teze ulaşılabilmektedir.

Öksüz (2022), hazırladığı Dijital Çağda Kitap Okuma Kültürünün Görselleşmesi ve Kitap Kapağı Tasarımının Kitap Satın Alma Davranışına Etkisi adlı yüksek lisans tezinde geçmişten günümüze kadar kitap tasarımlarını ve tercihlerini ele aldıktan sonra dijitalleşme ile birlikte

okuma kültüründeki değişiklere değinmiştir. Dijitalleşme ile birlikte basit, sade, tek tip kitap kapağı tasarımları, bir değişime uğrayarak daha canlı, renkli, görsel açıdan ilgi çekici hale gelmiştir. Kitap kapak tasarımlarından örnekler gösterdikten sonra pdf, sesli kitap, e kitap, Wattpad, arttırılmış gerçeklik kitapları gibi günümüzdeki kitap tasarımlarına yer vermiştir. Çalışmasında kitap okurunun kitap satın alırken kitap tasarımı ve kapağından ne şekilde etkilendiğini ortaya çıkarmak için 13-45 yaş grubunda 145 bireye yarı yapılandırılmış anketi internet üzerinden uygulamıştır. Aynı kitabın farklı tasarımlarla basılmış görsellerinden hangilerini tercih edeceklerini belirten katılımcıların cevapları, araştırmacı tarafından eleştirel söylem analizi yöntemiyle yorumlanmıştır. Okurların kitap seçerken yayınevi, klasik tasarım ve tasarımın kitapla uyumlu olması gibi çeşitli kriterlere dikkat ettiği ortaya çıkmıştır.

Okuma Kültürü Edindirme Sürecine Yönelik Bir Eylem Araştırması adlı makalede Şeref ve Şahin (2022), Niksar Danişment Gazi Anadolu Lisesinde okuyan dokuz 11.sınıf öğrencisine beş hafta boyunca okuma grubu temelli okuma etkinlikleri düzenlenmiş, araştırmacılar hazırlamış oldukları ön test son testi uygulamışlardır. Her hafta uygulayıcı ve öğrenciler, bir kitap okuyup haftanın bir günü kitap hakkında kütüphanede konuşmalar yapmışlardır. Araştırma sonunda öğrencilerde anlamlı bir değişiklik gözlemlenmiştir. Uygulanan 7 soruluk görüşme formu ile de sonuçlar tutarlılık göstermektedir.

Dijital Çağda Okuma Kültürü Görünümleri: Youtube Kitap Kanalları Üzerine Bir İnceleme (Ercan, 2022) adlı yüksek lisans çalışmasında araştırmacı, Youtube platformunda ortaokul düzeyinde kanal sahibi olan çocuklarla görüşmeler yapmıştır. Ayrıca ilgili kanalların paylaşımları incelenmiştir. Kanal sahibi çocukların aileleri tarafından desteklendiği, kanallarında kendilerini okuma alışkanlığı kazanmış bireyler olarak sundukları, izledikleri medya üreticilerini örnek alarak bu işe başladıkları tespit edilmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden dijital etnografi deseni ile şekillendirdiği çalışmasında araştırmacı 20 Youtube kanalını incelemiş, bu kanalların sahibi 5 çocuk ile de görüşme yapmıştır. Görüşmelerde kanal sahibi çocukların belli yaş grubuna yönelik kitap önerilerinde bulundukları, kitap okuma tembelliği, kitap tanıtımı, okuma maratonu ile serili kitaplar hakkında konuşma, kitap alışverişi ve kargo paket açımı, bu ay okuduklarım/okuyacaklarım gibi etkinliklere yer verdiği belirlenmiştir. Ayrıca kanal sahibi çocukların maddî durumlarının iyi olduğu ve ailelerinin okuma kültürüne sahip oldukları; kitap tanıtımında kapak, fiyat, yazar, tür, konu gibi başlıkların etkili olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya göre kanal sahibi çocuklar, kitap seçiminde yabancı yazarlar, fantastik ve seri halindeki kitapları tercih etmektedirler.

Ortaokul Öğrencilerinin Okuma Gdlenmeleri ile Ebeveynlerinin Eğitim Düzeyi ve Okuma Kültürü Görünümleri Arasındaki İlişki zerine Bir İnceleme (Telli, 2021) adlı yüksek lisans çalışmasında Denizli ilinde bir ortaokulda öğrenim gören 5,6,7, ve 8. sınıfa giden 335 öğrenciye “Okuma Motivasyonu Anketi” ile araştırmacı tarafından hazırlanan bilgi formu uygulanmıştır. Öğrencilerin okumaya karşı motivasyonları yüksek çıkmıştır. Ebeveynlerin eğitim durumları ile okuma kültürlerinin ortaokul ğrencilerinin okumaya merakında etkili olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Evde kütüphane olması, süreli yayın takibi de okuma kültürü üzerinde etkisi tespit edilmiştir. Ayrıca kız çocukları, erkek çocuklarına göre okumaya daha motive olup küçük yaş grupları da okumaya daha istekli olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Üniversitelerde Yapılandırılmış ocuk ve Gençlik Edebiyatı Merkezlerinin Okuma Kültürü Edindirme Bağlamında İncelenmesi (Uluslararası Bir Karşılaştırma) (Akyüz, 2021) adlı doktora tezinde PISA 2003- 2018 okuma becerisi puanlarında ortalama üzerinde yer alan Danimarka, Almanya, Polonya lkeleri seçkisiz olarak belirlenip Türkiye ile karşılaştırılmıştır. Araştırmada ülkelerin niversiteleri içinde yer alan bir ocuk ve Gençlik Merkezi belirlenip bu merkezlerin genel görünümleri, fizikî yapıları, yönetimi, tanınırlık çalışmaları, okuma kültürü edindirmedeki önemi başlıkları altında bulgular ortaya konmuştur. Sonuçlar MAXQDA 18 nitel araştırma programı ile tematik içerik analizi yapılmıştır. Polonya’daki merkezin ekonomik kaynakları gizli tutulmakla beraber diğer merkezlerin ücretli hizmet verdikleri Türkiye’deki merkezin gnllkle oluşturulduğu; Danimarka’daki merkezin akademik çalışmalar ve yazarlık eğitimine yoğunlaştığı, Polonya’daki merkezde eğitmen eğitimi ve çocuklara yönelik çalışmaların ön plana çıktığı, Almanya ve Türkiye’deki merkezlerin ise akademik araştırmalar, eğitmen eğitimi ve toplumu aydınlatıcı çalışmalara öncelik verdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu merkezler, okuma kültürü kavramının yaygınlaşmasına da önemli katkılar sağlamaktadır.

Okuma Kültürünün Edindirilmesinde Okulun Rolü (Soyuçok, 2021) adlı doktora tezinde araştırmacı, Bursa’nın Orhangazi ilçesindeki bir ilkokulu incelemiştir. Okuldaki birleşenlerin okuma kültürüne etkilerini incelediği çalışmada okul yöneticileri, rehber ğretmen ve sınıf öğretmenleri ile görüşmeler yapılmış ve uzun süreli gözlemler sonucunda veriler elde edilmiştir. Nitel araştırma modellerinden etnografik durum çalışması yöntemiyle elde edilen verilere göre okul yöneticileri, kitap okuma kültürü edindirmede edilgen durumdadır; sınıf öğretmenleri ise önemli bir faktördür. Öğretmenlerin bazılarının okuma kültürü görüşleri tespit edilemese de ğrenci merkezli okuma kültürünü ön plana çıkaran öğretmenlerin sınıfında öğrencilerin daha istekli oldukları tespit edilmiştir. Okuma konusunda esnek olan ve ihtiyaçlara göre yeniden düzenleme yapan öğretmenlerin sınıflarında, öğrencilerin daha istekli

oldukları gözlemlenmiştir. Ayrıca okul kütüphanesinin aktif kullanılmaması, kütüphanenin işlevini azaltmıştır. Okul rehber öğretmeninin odasında öğrencilerin ödünç alabileceği bir kitaplık kurmasının okuma kültürüne katkıları belirlenmiştir.

Yeni Medya Çağında Okuma Kültürünün Dönüşümü: Türkiye’deki Kitap Yayıncılığı Profesyonellerinin Güncel Yaklaşımları ve Yeni Eğilimleri (Koroğlu, 2021) adlı doktora çalışmasında 142 kitap yayıncılığı profesyoneli ile anket çalışması yapılmış, 11 kitap yayıncılığı profesyoneli ile de görüşme gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmelerde yayıncıların yeni medya düzeni ile birlikte okurların kitaba erişimi kolaylaşsa bile okuma kültürünün gelişimine katkısının sınırlı olduğu görüşündedir. Yayıncılar, dijital yayıncılığın mesleki fonksiyonlarını sarstıklarını düşünse de içerik üretimine olumlu etkilediğini düşünmektedir. Çevrimiçi kitap sitelerinin satışlarını olumsuz etkilemediğine; bu sitelerde artık basılmayan ama depolarda bulunan kitapların artışı sağlamak için uzun kuyruk etkisi yarattığını belirten görüşler söylenmiştir. Sosyal medyada yapılan yorumların ve eleştirilerin kitap satışları konusunda etkisinde fikir birliği varken kitap satış sitelerinin kitapevlerinden kitap alınmasını olumsuz etkilediği önermesi de desteklenmektedir. Sosyal medya üzerinden gelen isteklere göre satışların yönlendiğini katılımcılar belirtmiştir.

Okuma Kültürünün Bir Göstergesi Olarak Kitaplık ve Kütüphane Kullanımı Üzerine Bir Araştırma (Altunbay ve Üstten, 2020) adlı çalışmada Giresun ilinde okuyan 175 ortaokul öğrencisine anket uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin okuma kültürü ve kitaplık/kütüphane kullanmaları arasında önemli bir ilişki vardır. Aileleri kitap okuyan çocukların okumaya karşı olumlu bir tutum sergilediklerine de ulaşılmıştır. Evde okuma saati yapılması ile okuma tutumları arasında da anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Kız-erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılaşma görülmemiştir.

Türkçe Öğretmenlerinin Okuma Kültürü Konusundaki Hizmetiçi Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi (Hizmetiçi Eğitim Programı Önerisi) (Polat, 2019) adlı yüksek lisans çalışmasında Ankara Çankaya ilçesinde amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenen 50 Türkçe öğretmene yarı yapılandırılmış 11 sorudan oluşan görüşme formu uygulamıştır. Veriler çözümlendikten sonra 11 hizmet içi kategorisine ve 30 alt kategoriye ulaşılmıştır. Öğretmenlere göre Türkçe ders kitabındaki metinlerin niteliksel sorunları bulunmaktadır. Türkçe öğretmenleri ders kitabı dışındaki metinlerden çok az yararlanmaktadır. Öğretmenler, kitap seçiminde zorlanmaktadır. Seçimde, yaş, düzeye uygunluk, dil ve anlatıma odaklanılırken tasarım ölçütü ihmal edilmektedir. Araştırmacı elde ettiği verilerden yola çıkarak “Türkçe Öğretmenleri Okuma Kültürü Kursu” adlı 30 saatlik bir hizmet içi eğitim programı tasarlamıştır.

“Okuma Kültürü” Edindirme Sürecine Türkçe Öğretmenlerinin Etkisi (Muğla İli Örneği) (Ünlü, 2019) adlı yüksek lisans çalışmasında araştırmacı tarama modeli yöntemiyle Muğla ilinde görev alan 142 Türkçe öğretmene uzman görüşleri alarak hazırladığı Öğrencilere Okuma Kültürü Edindirmek Amacıyla Yapılan Etkinlikler Anketi kullanarak verilerini elde etmiştir. Anket sonuçlarına göre Türkçe öğretmenlerinin en çok kitap materyalini okudukları, tür olarak edebî kitapları tercih ettikleri, etkin okuyucu oldukları; öğrencilerin kitap okuma kültürü edinmesinde ise aile yapısı, ilgi alanları, kitap günleri etkinlikleri ve öğretmeni model almasının etkili olduğunu savundukları tespit edilmiştir. Araştırmacı, öneriler kısmında okul kütüphanesinin okuma kültürü edinmedeki öneminin Türkçe öğretmenleri tarafından yeterince fark edilmediği tespitinde bulunmuştur.

Okulöncesi Eğitim Ortamlarında Çocuk Kitaplarıyla Gerçekleştirilen Uygulamaların Okuma Kültürü Bağlamında İncelenmesi (Bulut, 2018) adlı doktora tezinde farklı okullardan 30 okulöncesi öğretmeniyle yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılarak veriler toplanmıştır. Çalışmada okulöncesi öğretmenlerin kitap seçimi konusunda pek çok aşamada bireysel kararlar aldıkları tespit edilmiştir. Maddi sıkıntılar, öğrencinin nitelikli kitaplarla buluşmasında önemli bir etken olarak görülmüştür. Ayrıca kitap seçimi ve okutulması konusunda okulların bir denetimden uzak olduğu, dil becerisi bakımından geri kalmış çocuklara ve mülteci çocuklara aynı programın uygulanması da sorunlardan bazılarıdır. Sınıfa yasaklı yayınların girişi de başka bir problem olarak görülmüştür. Kitap okuma kültürü kazanmada öğrencileri okumaya katma ve öğrencilere sorular yönetmenin etkili olduğu, öğretmen görüşlerinden elde edilen başka bir sonuçtur.

Türkçe Öğretmenlerinin ve Önerdikleri Kitapların Söylemleri Bağlamında Okuma Kültürü Anlayışı: Bir Durum Çalışması (Ak Başoğlu, 2018) adlı doktora çalışmasında Türkçe öğretmenlerinin önerdiği kitaplar ve öğrencilerin kendi seçimi ile okuduğu kitaplar durum çalışması deseniyle incelenmiştir. İstanbul’da görev yapan 30 Türkçe öğretmeni ile görüşmeler yapılarak sonuçlar elde edilmiştir. Yapılan analizlerle yetiştirilmek istenen insan tipi tespit edilmiştir. Araştırmada öğrencilere en çok okutulan Küçük Prens ve Sol Ayağım kitaplarından çeşitli cümleler alınarak Türkçe öğretmenlerine yorumlatılmıştır. Sonuç olarak Türkçe öğretmenlerinin yetiştirmek istediği insan tipi arasında ortaklıklar görülmüştür. Bu özellikler şunlardır: Barışçıl, saygılı, faydalı, üretken, sorgulayan, gelişime açık, bencil olmayan, uyumlu kültürüne bağlı, özgüvenli. Araştırmada, devlet okulu öğretmenlerinin kitap önerme bakımından özel okul öğretmenlerine kıyasla daha temkinli davrandıkları sonucuna da ulaşılmıştır.

Yaşam Boyu Öğrenme Kapsamında Bartın İlinde Okuma Kültürü: Bir Durum Çalışması (Erduran, 2016) adlı yüksek lisans tezinde Bartın ilinde çıkarılan Bartın Cumhuriyetçi Memleket gazetesinin 1929-2015 yılları arasında çıkmış sayıları doküman analizi yöntemi ile incelenmiştir. 740 haber 5 kategoriye ayrılarak analiz edilmiştir. 460 haber okuma materyali, 100 haber okuma alışkanlığını kazandırmaya ilişkin faaliyetleri, 68 haber okuma alışkanlığı kazandırmayı, 57 haber okuma materyali sağlanmasını, 55 haber ise okuma alışkanlığı kazandırmayı amaçlayan kâr amacı gütmeyen kurumları destekler nitelikte olduğu belirlenmiştir.

“Bireye” Okuma Kültürü Edindirme İzlenesi (İnce Samur, 2014) doktora çalışmasında çocukların okulöncesinden ergenliğe kadar okuma kültürü izlenesi geliştirmeyi amaçlamıştır. Tarama modeli ile şekillenen araştırmada 14 yaşına kadar olan süreç 7 evreye bölünerek incelenmiş ve her evre için kitap önerilerinde bulunulmuştur. Kitap tanıtımları ve uygulamaya yönelik öneriler de sıralanmıştır. Okuma kültürü oluşturma süreci çocuğun doğumundan başlayarak şekillenen bir süreç olarak ele alınmıştır. Çocukların kendilerine uygun kitabı seçebilmeleri için eleştirel okuma, izleme, dinleme becerisi kazanmalarıyla ilişkilendirilmiştir. Okuma kültürünün devlet politikası olması hatta eğitim sisteminin okuma kültürü üzerinden yeniden yapılandırılması önerilerinde bulunulmuştur.

Okuma Kültürü Edindirme Sürecini Etkileyen Temel Değişkenlerin İncelenmesi (Körkuyu, 2014) adlı yüksek lisans çalışmasında okul ve ailenin okuma kültürü üzerindeki etkileri, belge inceleme yöntemiyle analiz edilmiştir. Aile bireylerinin kitap okuması, evde kitaplığın olması, aile içi okuma saatlerinin olması, ailede kitaplar hakkında konuşulması okuma kültürü oluşumunu destekleyen unsurlar olarak sıralanmıştır. Okulda ise okuma yazma becerisinin kazanımı ile özerk ve özgür bir okur olmaya başladığı tespitlerinde bulunulmuştur. Ailelere kitabı ihtiyaç olarak görmeleri ve para ayırmaları, okulda ise öğretmenlere alan farkı gözetmeksizin görev ve sorumluluklar düştüğü, öğrencilere kılavuzluk yapılması gerektiği önerilerinde bulunulmuştur.

2.11.2. Okuma Kültürü Üzerine Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar

Yurt dışında okuma kültürü üzerine yapılan çalışmalarda Afrika ülkeleri ve Singapur başı çekmektedir. Araştırmalar, kütüphane kullanımı üzerinde yoğunlaşmıştır.

Loh, Ellis, Paculdar ve Wan (2017) Okul Kütüphanesi Aracılığıyla Başarılı Bir Okuma Kültürü Oluşturmak: Singapur'daki Bir Ortaokulda Vaka Çalışması adlı araştırma, Singapur'daki altı okulda gerçekleştirilmiştir. Çalışmada okul kütüphaneleri, okulun merkezi haline getirilerek elde edilen sonuçlar analiz edilmiştir. Çalışma sonunda okuma kültürü

oluşturmak için 5 faktör ortaya konmuştur: okurlar için kitap seçiminin küratörlüğünü yapmak, kitapları görünür kılmak, okuyucuları heyecanlandırmak için programlar oluşturmak, okumak için alanlar tasarlamak ve okumak için bir ekoloji inşa etmek. Öncelikle pek kullanılmayan okul kütüphaneleri yeniden dekore edilerek çalışmaya başlanmıştır. Yumuşak koltuklar, yeni masalar gibi unsurlarla kütüphaneler zenginleştirilmiştir. Ardından 906 öğrenciye anket uygulanmış ve 9 ay boyunca toplam 96 saat kütüphaneler kameralar aracılığı ile gözlemlenmiştir. Kütüphaneleri alternatif yerler olarak görme ve okul müdürünün kütüphaneyi kullanım konusundaki teşvikleri kütüphane kullanımını arttırmıştır. Ayrıca kütüphanede kitap tanıtımları için yerlerin bulunması, öğrencilere kütüphane kullanarak yapacağı projelerin verilmesi ve öğrencilerin her boşlukta kütüphaneyi kullanabilmesi, diğer okullardaki kütüphane kullanımına kıyasla artış yaşanmasını sağlamıştır.

Singapur Okulunda Okuma Kültürü İnşa Etmek: Sosyo-mekânsal Bir Yaklaşımla Değişim Mekânları Tespit Etmek (Loh, 2015) adlı çalışma, Singapur'da gelir düzeyi düşük öğrencilerin gittiği diyebileceğimiz bir ilçe devlet ortaokulunda vaka incelemesi olarak yapılmıştır. İncelenen okulun müdürü, akademik başarıyı artırmak için okuma saatlerini aktif bir şekilde kullanmış ve belirli döngülerle öğrencilerin kitaplarını değiştirmesini sağlamıştır. Çalışmada 1113 öğrenciye anket çalışması yapılarak mevcut okuma kültürlerinin durumu ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca araştırmanın amacı doğrultusunda 12 öğrenci ile 6 yıl boyunca çeşitli görüşmeler yapılarak görünmeyen okuma ağlarının çıkarılması hedeflenmiştir. Yapılan ankette öğrencilerin okumaya karşı olumlu cevaplar verdikleri gözlemlenmiştir. Halk kütüphanesi kullanım oranı %68,4 iken okul kütüphanesi kullanım oranının %21 seviyesinde kalması araştırmacının ilgisini çeken bir sonuç olmuştur. Sosyo-mekân bakış açısıyla, okulun fiziksel, sosyal ve duygusal coğrafyasını haritalamaya karar veren araştırmacı; kütüphanenin birinci katta, öğrencilerin sosyal alanından uzak bir yerde olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca molalarda en fazla 10 öğrencinin geldiği ve çoğu öğrencinin okuma veya araştırma yapmak için değil ödevlerini bilgisayar ortamında tamamlamaya veya sohbet etmeye geldiklerini gözlemlemiştir. Öğrencileri yönlendirecek bir kütüphane görevlisinin olmaması da bir diğer etken olarak tespit edilmiştir. Öğrencilere tavsiye edilen okuma listelerinin bir önceki yıl okunmuş olması ve kitapçılardaki popüler kitapların da öğrenciler için ön plana çıkması okuma kültürü ağının değişkenleri olarak gösterilmiştir.

Uganda'daki Kırsal Bir Halk Kütüphanesi Aracılığıyla Okuma Kültürünü Teşvik Etmek (Stranger-Johannessen, 2014) adlı çalışmada bir yerel kütüphanenin okuma kültürüne etkileri incelenmiştir. 4 ilkokul ve 1 ortaokula yürüme mesafesinde olan kütüphaneye başta öğrencilerin gitmekte çekindikleri fakat kitap okuma haftası ve Çocuk Noeli gibi özel

günlerde etkinlikler yapıldıktan sonra katılımın arttığı gözlemlenmiştir. Kütüphanelerin okulun devamı gibi görülmemesi, kütüphanedeki kitapların kategorilere ayrılmasına rağmen seçeneklerin sınırlı kalması, müfredat değişikliğinden kaynaklı “iyi kitap- kötü kitap” karmaşasının yaşanması da okuma kültürü kazanmadaki belli başlı engeller olarak görülmüştür. Çalışmada öğretmenlerin öğrencilere kütüphaneyi kullanmasını teşvik etmesi de kütüphane kullanım için önemli bir etken olarak gösterilmiştir.

Okuma Kültürü, Biçimlendirici Yıllarda Ebeveyn Katılımı ve Çocuk Gelişimi: Covedant Üniversitesi Deneyimi (Akindele, 2012) adlı çalışmada araştırmacı Covedant Üniversitesindeki ebeveyn olan 211 öğretim görevlisi ile anket çalışması yapmıştır. Araştırmaya katılan ebeveynlerin %95,2’si ilk yedi yıl boyunca okuma uygulamasının gerekliliği ve önemi konusunda olumlu yanıt vermiştir. Ankete katılanların çoğu (%87,7) anaokulu tarafından sağlanan öğrenme etkinliklerinin yetersiz olduğu görüşündedir. Ebeveynler çocuklarına kitap okumaya 1 saat ayırmaktadır. Fakat daha çok hafta sonu ile kısıtlı kalmaktadır.

Okul Çapında Bir Okuma Kültürünün Ortaokul Öğrencilerinin Katılımı Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi (Daniels ve Steres, 2011) adlı çalışma, Güney Kaliforniya Eyaletinde yer alan Parkdale Ortaokulu’nda gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında okul müdürü tarafından okuma kültürü, okulun önceliği haline getirilip her gün en az 15 dakika bütün okulda okumaya zaman ayrılmıştır. Ayrıca öğretmenlere, öğrencilere nasıl kitap tanıtımı yapılacağı konusunda bilgilendirici toplantılar yapılmıştır. 6, 7 ve 8. sınıflardan toplam 1356 öğrenci okuma uygulamalarına katılmış olup içlerinden 18 öğrenci rastgele seçilerek araştırmacı tarafından görüşmeler yapılmıştır. Her sınıf seviyesinden 2 öğretmenle de açık uçlu sorularla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Çalışmada 3 yıllık sürenin sonunda okulun kampüsünde daha çok kitap okunduğu ve kütüphaneden daha fazla kitap alındığı gözlemlendi. Yapılan görüşmelerde öğrencilerin ifade seviyeleri farklı olsa bile hemen hemen aynı cevapları vermişlerdir. Araştırmacılar çalışmada okumayı öncelik haline getirmek, yetişkinlerin okumada örnek olması ve öğrencileri motive etmek faktörlerini tespit etmişlerdir. Okul müdürünün okumayı öncelik haline getirip öğretmenlere görevlerini net bir şekilde anlatması, okulda okuma kültürünün oluşmasının ilk adımı olarak gösterilmiştir.

Okuma Kültürü ve Nijerya’nın Sürdürülebilir Kalkınma Arayışı (Igwe, 2011) adlı makalede Nijerya’nın refaha ulaşması için okuryazarlık oranını arttırılması ve topluma okuma kültürü kazandırılmasının önemi üzerinde durulmuştur. Ülke çapındaki kütüphane eksikliğinin giderilmesi ve çeşitli kuruluşlardan gelen para fonunun kütüphanelerin

kurulmasına aktarılması önerilerinde bulunulmuştur. Nijerya ulusal bilincinin kazanılması için öğretmen, yönetici, yazar başta olmak üzere her kişiye görevler düştüğü tespit edilmiştir.

Uganda İçin Okuma Kültürüne Doğru (Magara ve Batambuze, 2005) adlı çalışmada hükümet ve sivil toplum örgütleri tarafından kaliteli eğitim sağlamak için gösterilen çabalar olmasına rağmen Uganda'da bir okuma kültürü oluşturmayı amaçlayan koordinasyon strateji eksikliği üzerinde durulmuştur. Sorun olarak bilgiyi yaşam boyu öğrenmenin ön koşulu olarak kullanmak için potansiyel okuyuculara mevcut çabaların ve fırsatların nasıl sağlanacağı gösterilmiştir. Makalede, Uganda Kütüphane Derneği'nin (ULA) bir okuma kültürünün tanıtımındaki çeşitli çabalarını tartışıp yaşam boyu öğrenme için bir okuma kültürü oluşturmak için olası stratejileri araştırmıştır. Nitel veriler, okuma kampları ve hem öğretmenlerle hem de kütüphanecilerle yapılan toplantılar yoluyla toplanmıştır. İlkokullarda okuma kültürünün düşük olduğu gözlenmiştir. Makale, Uganda'da mevcut tesisler ve çabalar ile ilgili olarak paydaşlar arasında ağ oluşturma ve stratejik ittifaklar sağlayarak ve bunları yaşam boyu öğrenme için çeşitli stratejik ve eğitim programlarına, eylemlerine ve reformlarına entegre ederek bir okuma kültürünün teşvik edilmesi ihtiyacını vurgulamaktadır.

2.11.3. Novella Üzerine Yapılan Araştırmalar

Novella türü üzerine yapılan araştırmalar, edebiyat alanında yoğunlaşmıştır. Bu çalışmalar araştırma konusu dışında olduğu için alanyazında yer verilmemiştir. Türkiye'de novella okuma veya eğitim öğretim sürecinde novella kullanımı üzerine herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Abu Bakar, Sulaiman ve Kamaruzaman (2018), Novella Öğrenme Ortamında Dinamik Etkileşimli Teknolojiyi Modellemeye Yönelik Kavramsal Çerçeve Çalışması adlı raporda Malezya Eğitim Bakanlığı desteği ile geliştirdikleri modeli anlatmıştır. Araştırma 3 aşamadan oluşmaktadır. İlk olarak 9- 12 yaş grubu 30 öğrencinin novella öğrenme teknolojisine verdikleri tepkiyi gözlemleyeceklerdir. İkinci aşamada dijital uygulamaya dayalı etkileşimli novella öğrenme modelini önereceklerdir. Son aşamada ise önerilen modeli doğrulayacaklardır. Okuma becerisi ile birlikte dinleme becerisinin de aktif olarak kullanıldığı bir modelleme önerilmektedir. Sesli ve animasyonlu kitap okunması ve dinlenmesi üzerine bir model geliştirme hedeflenmiştir.

Pollard (2013) Kayıp Çocuklar: İsteksiz Erkek Ergen Okuyucular için Çekici ve İlgi Çekici Kurgu Yaratmak & Duende Genç Bir Yetişkin Novellası adlı tez çalışmasında kitap okumaktan hoşlanmayan 6 liseli erkek öğrenciye Avusturalya edebiyatı genç yetişkin novellalarından üçünü okutmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşme formlarıyla erkek ergen

öğrencilerin kadın ve aile çatışması temalarındaki novellalara ilgi duydukları ve gerçekçi metinleri okumayı tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Lindstrom (1996), İngilizce öğretmenlerinin makalelerini yayımlayan The English Journal adlı dergide Bir Novella Fikri: Bir Öğrencinin ilk Romanı başlığı ile yayımlanan makalesinde novella türünü üç aylık bir yazma becerisinde nasıl kullanıldığı anlatılmıştır. İlgili çalışmada ayrıca öğrencilerine okuması için bir novella listesi de verilmiştir.

Karsalova (1986), Sovyet Eğitimi dergisinde çıkan yazısında Maksud İbragimbekov'un “İyi Olan Her Şeye Ölüm” novellasının 8.sınıf öğrencileri için önermektedir. Yazısında eserin içeriği ile Sovyet rejimi arasındaki paralelliğin ne gibi sorularla öğretmen tarafından ortaya çıkarılabileceği ve öğrencilere öğretilbileceği irdelenmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Araştırma, eylem araştırması biçiminde desenlenmiştir. Bu araştırma türünde öğretmen, araştırma sürecinde araştırmacı rolünü üstlenir. Bu sebepten dolayı literatürde öğretmen araştırması olarak da söylenmektedir (Köklü, 2001). Bu çalışmada araştırmacı, aynı zamanda katılımcıların öğretmenidir.

Eylem araştırmasında araştırmacı, kendi eğitim durumlarını sistematik olarak gözden geçirir. Araştırma sonucunda gelecekteki uygulamaların belirlenmesi, düzenlenmesi ya da değiştirilmesi sağlanır (Ferrance, 2000). Temel amaç, eğitim dünyasındaki problemleri anlayıp sistematik olarak değiştirmektir (Kuzu, 2009).

Eylem araştırması; üzerinde çalışılan durumla ilgili sistematik bir süreci kapsar, çalışanların öz eleştiri yapmalarını ve çalıştığı iş hakkındaki fikirlerini tecrübe etmelerini sağlar. Araştırmacı, çalışma sırasında açık fikirli olmalıdır; araştırma ile iş yerini eleştiriye açar (Akt: Beyhan, 2013). Köklü'ye (2001) göre eylem araştırması, araştırmacılara ve araştırma durumuna yol gösterecek yeni bir kuram geliştirmeyi amaçlar. Bu çalışmada da araştırmacı, novella türü ile okuma kültürünün geliştirilmesinde öğretmenlere ve probleme rehber olmayı amaçlamıştır. Ayrıca araştırmacının uygulama sırasında öz eleştiri yapması, mevcut problemlere yenilikçi çözümler bulmaya çalışması, uygulama sırasında sistematik bir biçimde veriler toplaması gibi sebeplerden bu araştırmanın modeli eylem araştırması olarak belirlenmiştir.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırma 2021- 2022 Eğitim Öğretim yılında Antalya ili Manavgat ilçesi Taşağıl Anadolu Lisesinde öğrenim gören öğrenciler ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın uygulayıcısı araştırmayı yapan kişidir. Aynı zamanda Taşağıl Anadolu Lisesinde Türk dili ve edebiyatı öğretmenliği yapmaktadır. Araştırmacı, ders öğretmeni olarak girdiği 9/A, 9/B, 10/A ve 11/C sınıflarına uygulamayı duyurmuştur. Uygulamaya öğrenciler gönüllü katılım esasına göre katılmışlardır. Toplam 51 öğrenci gönüllü olmuştur. Ancak 2 öğrenci okulu bıraktığı ve diğer 2 öğrencinin cevaplarının sağlıklı olmaması sebebiyle araştırmacı tarafından çıkarılmıştır. Uygulama 47 öğrenci ile tamamlanmıştır.

Uygulamaya gönüllü katılım sağlamayan 32 öğrenci bulunmaktadır. Araştırmacı, bu öğrencileri de gözlemlemiş ve uygulama sonunda bir form doldurtmuştur. Araştırmanın katılımcıları 47'si novella okumaları uygulamasına katılan 32'si novella okumalarına katılmayan toplam 79 öğrencidir. Tüm öğrencilerden veli izin belgesi alınmıştır (Ek -9).

Novella okumalarına katılan öğrencilerin demografik yapı ve okuma kültürüne yönelik bilgiler, Tablo 3.1'de gösterilmiştir.

Tablo 3. 1. Novella Okumalarına Katılan Öğrencilerin Demografik Yapı ve Okuma Kültürüne Yönelik Bilgiler

Kategoriler	Değişkenler	N	%
Cinsiyet	Erkek	22	46,8
	Kız	25	53,2
	Toplam	47	100,0
Sınıf	9/A	13	27,7
	9/B	12	25,5
	10/A	13	27,7
	11/C	9	19,1
	Toplam	47	100,0
Yaş	14	21	44,7
	15	14	29,8
	16	9	19,1
	17	3	6,4
	Toplam	47	100,0
Baba Durumu	Eğitim İlkokul mezunu	23	48,9
	Ortaokul mezunu	14	29,8
	Lise mezunu	9	19,1
	Üniversite mezunu	1	2,1
	Toplam	47	100,0
Anne Durumu	Eğitim İlkokul mezunu	28	59,6
	Ortaokul mezunu	11	23,4
	Lise mezunu	8	17,0
	Üniversite	0	0
	Toplam	47	100,0
Baba Meslek	Çiftçi	12	25,5
	İşçi	20	42,6
	Esnaf	6	12,8
	Memur	5	10,6
	Çalışmıyor	1	2,1
	Serbest	3	6,4
	Toplam	47	100,0

Kategoriler	Değişkenler	N	%
Anne Meslek	Çiftçi	7	14,9
	İşçi	10	21,3
	Esnaf	2	4,3
	Memur	2	4,3
	Çalışmıyor	23	48,9
	Serbest	3	6,4
	Toplam	47	100,0
Ailenizde en çok kitap okuyan kim?	Ben	33	70,2
	Annem	1	2,1
	Babam	1	2,1
	Kardeşim, ağabeyim, ablam	11	23,4
	Diğer(dede,nine,teyze,amca...)	1	2,1
	Toplam	47	100,0
Evinize düzenli olarak kitap alınır mı?	Evet, kitap alınır.	8	17,0
	Bazen alınır bazen alınmaz.	22	46,8
	Öğretmen istemişse alınır.	10	21,3
	Hayır, kitap alınmaz.	7	14,9
	Toplam	47	100,0
Her ay kitap almak isterseniz aileniz sizi destekler mi?	Evet, ailem istediğim kitabı almama yardım eder.	38	80,9
	Bazen destek olur bazen olmaz.	8	17,0
	Tutumlu olmamız gerektiğini söyler.		
	Hayır. Her ay kitap almamı desteklemez.	1	2,1
	Toplam	47	100,0
İnternet üzerinden aileniz veya siz hiç kitap aldınız mı?	Evet	17	36,2
	Hayır	30	63,8
	Toplam	47	100,0
Kitap seçiminizde kitabın fiyatı etkili olur mu?	Evet, çok etkilidir.	3	6,4
	Biraz etkilidir, çok yüksek bir fiyat değilse alırım.	27	57,4
	Hayır, fiyatı önemli değildir.	17	36,2
	Toplam	47	100,0
Ne tür romanları okumayı tercih edersiniz?	Aşk	8	17,0
	Macera	28	59,6
	Bilim kurgu	2	4,3
	Tarih	1	2,1
	Psikolojik	2	4,3
	Diğer	6	12,8
	Toplam	47	100,0

Kategoriler	Değişkenler	N	%
En son ne zaman bir kitabı bitirdiniz?	Birkaç hafta önce	26	55,3
	Bir ay önce	7	14,9
	Bir yıl önce	5	10,6
	Hatırlamıyorum	9	19,1
	Toplam	47	100,0
Şu an okuduğunuz bir kitap var mı?	Evet	30	63,8
	Hayır	17	36,2
	Toplam	47	100,0
Evinizde kitaplık var mı?	Yok	22	46,8
	Var	25	53,2
	Toplam	47	100,0
Bulunduğunuz yerdeki halk kütüphanesine gittiniz mi?	Evet, gittim.	25	53,2
	Öğretmenimle beraber gitmiştik.	3	6,4
	Hiç gitmedim.	19	40,4
	Toplam	47	100,0
Bir kitap okuyacak olsaydınız sayfa sayısı tercihiniz ne olurdu?	50	3	6,4
	100	12	25,5
	200	12	25,5
	500	0	0
	Sayfa sayısı fark etmez.	20	42,6
	Toplam	47	100,0

Tablo 3.1’de görüldüğü gibi novella okumalarına katılan öğrencilerin 22’si (%46,8) *erkek*, 25’i (%53,2) *kız* öğrencidir. Uygulamaya katılan öğrencilerin cinsiyet dağılımı dengelidir.

Sınıf dağılımlarına bakıldığında 9/A sınıfından 13 (%27,7), 9/B sınıfından 12 (% 25,5), 10/A sınıfından 13 (%27,7) ve 11 /C sınıfından 9 (%19,1) öğrenci novella okumalarına katılmıştır. Katılımcıların %53,2’sini 9.sınıflar oluşturmaktadır.

Yaş değişkenine göre incelendiğinde 21 (%44,7) öğrenci *14 yaş*, 14 (%29,8) öğrenci *15 yaş*, 9 (% 19,1) öğrenci *16 yaş*, 3 (%6,4) öğrenci *17 yaş* kategorisinde yer almaktadır.

Baba eğitim durumu; 23 (%48,9) *ilkokul mezunu*, 14 (%29,8) *ortaokul mezunu*, 9 (%19,1) *lise mezunu*, 1(%2,1) *üniversite mezunu* şeklinde dağılırken anne eğitim durumu; 28(%59,6) *ilkokul mezunu*, 11 (%23,4) *ortaokul mezunu*, 8 (%17,0) *lise mezunu* şeklinde dağılmıştır. Üniversite mezunu baba 1 kişi iken üniversite mezunu anne bulunmamaktadır.

Baba meslek durumu; 20 (% 42, 6) *işçi*, 12 (% 25,5) *çiftçi*, 6 (%12,8) *esnaf*, 5 (%10,6) *memur*, 3 (% 6, 4) *serbest*, 1 (%2,1) *çalışmıyor* şeklinde dağılırken anne meslek durumu; 23

(% 48,9) *çalışmıyor*, 10 (% 21,3) *işçi*, 7 (% 14,9) *çiftçi*, 3 (%6,4) *serbest*, 2 (% 4,3) *esnaf*, 2 (%4,3) *memur* olarak dağılmıştır.

47 katılımcının ailesinde en çok kitap okuyan 33 (%48,9) cevap ile gönüllülerin kendisi olmuştur. Bu durum OECD 2019 beceri raporuyla paralellik göstermektedir. Geriye kalan dağılım ise şöyledir: 11 (%23,4) *kardeşim, ağabeyim, ablam*; 1 (%2,1) *annem*, 1 (% 2,1) *babam*, 1(% 2,1) *diğer(dede, nine, teyze, amca...)*.

“Evinize düzenli kitap alınır mı?” sorusuna 22 (% 47,8) *bazen alınır bazen alınmaz*, 10 (% 21,3) *öğretmen istemişse alınır*, 8 (% 17,0) *evet*, 7 (%14,9) *hayır* cevabı verilmişken “Her ay kitap almak isterseniz aileniz sizi destekler mi?” sorusuna 38 (%80,9) *evet*, 8 (%17,0) *bazen destek olur bazen olmaz, tutumlu olmamız gerekir*, 1 (%2,1) *hayır* cevabı verilmiştir. Novella okumalarına katılan öğrencilerin evine düzenli kitap alınmasa da ailelerinin her ay kitap alınmasını destekleyeceği görülmektedir.

Kitap seçiminde 27 (% 57,4) katılımcı fiyatın biraz etkili olduğunu söylerken, 17 (%36,2) katılımcı fiyatın etkili olmadığını, 3 (% 6,4) katılımcı ise etkili olduğunu belirtmiştir.

30 (%63,8) öğrenci internet üzerinden ailesi ya da kendinin kitap satın almadığını, 17 (%36,8) öğrenci internet üzerinden ailesi ya da kendinin kitap alışverişi yaptığını söylemiştir.

“Ne tür romanları okumayı tercih ediyorsunuz?” sorusuna 28 (%59,6) *macera*, 8 (%17,0) *aşk*, 6 (%12,8) *diğer*, 2 (%4,3) *bilim kurgu*, 2 (%4,3) *psikolojik*, 1 (% 2,1) *tarihî* cevabı verilmiştir.

“En son ne zaman kitap okudunuz?” sorusuna 26 (%55,3) *birkaç hafta önce*, 9 (%19,1) *hatırlamıyorum*, 7 (%14,9) *bir ay önce*, 5 (%10,6) *bir yıl önce* cevabı verilmiştir. “Şu an okuduğunuz bir kitap var mı?” sorusunu 30 (% 63,8) öğrenci *evet*, 17 (% 36,2) öğrenci ise *hayır* şeklinde cevaplamıştır.

25 (%53,2) öğrencinin evinde kitaplık varken 22 (%46,8) öğrencinin evinde kitaplık bulunmamaktadır.

Bulunduğu yerdeki halk kütüphanesine gitme durumları; 25 (% 53,2) *evet*, 19 (%40,4) *hiç gitmedim*, 3 (% 6,4) *öğretmenimle beraber gittim* şeklinde dağılım göstermiştir.

Kitap seçiminde sayfa sayısı tercihleri ise 20 (% 42,6) katılımcı *sayfa sayısı fark etmez*, 12 (%25,5)katılımcı *100 sayfa*, 12 (% 25,5)katılımcı *200 sayfa*, 3 (%6,4)katılımcı ise *50 sayfa* şeklinde cevaplamıştır. 500 sayfayı tercih eden öğrenci çıkmamıştır.

Novella okumalarına katılmayanların sınıf ve cinsiyet dağılımı Tablo 3.2’de verilmiştir.

Tablo 3. 2. Novella Okumalarına Katılmayanların Sınıf ve Cinsiyet Dağılımı

Kategoriler	Değişkenler	N	%
Cinsiyet	Erkek	28	87,5
	Kız	4	12,5
	Toplam	32	100,0
Sınıf	9/A	5	15,6
	9/B	8	25,0
	10/A	11	34,4
	11/C	8	25,0
	Toplam	32	100,0

Tablo 6’da da görüldüğü gibi uygulamaya katılmayanların 28’i (% 87,5) *erkek*, 4’ü (% 12,5) *kız* öğrencidir. Sınıf bazlı dağılımda ise 11 (% 34,4) öğrenci 10/A, 8 (% 25,5) öğrenci 11/C, 8 (%25,0) öğrenci 9/B, 5 (% 15,6) öğrenci 9/A şeklinde dağılım göstermektedir. Erkek öğrenciler uygulamaya katılımda daha az istekli olmuşlardır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma, eylem araştırması niteliğinde olduğu için araştırmacı uygulamasına dönük olarak çeşitli veri toplama araçları geliştirmiştir. Araştırmada yeni bir öğretim modeli sınanmaktadır. Eylem araştırmalarında araştırmanın geçerliliğini artırmak için nitel veri toplama teknikleri ile beraber nicel veri toplama verileri de kullanılır (Lim, 2007).

3.3.1. Öğrenci Tanıma Formu

Gönüllü katılımcıların demografik yapısı ve kitap okuma kültürlerini ortaya çıkarmak için araştırmacı tarafından 37 soruluk bir form hazırlanmıştır (Ek-3). Araştırma sonuçlarına yansımayan bazı sorular, araştırmacı tarafından çalışmada gösterilmemiştir.

3.3.2. Okuma Kültürü Ölçeği

Eylem araştırmalarında genellikle araştırmacının geliştirdiği veri toplama araçları kullanılır (Beyhan, 2013). Oluşturulan modele göre araçlar geliştirilir. Bu çalışmada araştırmacı, uygulama sırasında vereceği 9 kazanımın etkisini belirlemek için 25 soruluk bir ölçek hazırlamıştır. Sorular; *Hiç Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kararsızım, Katılıyorum, Kesinlikle Katılıyorum* cevaplı, 5’li Likert Tipi şeklinde hazırlanmıştır (Ek-4). Her soru 1-5 puan aralığında puanlanmış olup en düşük 25, en yüksek 125 puan alabilecek şekilde

düzenlenmiştir. Ölçeğin geçerlilik ve güvenirliliği için yapılan işlemler, geçerlilik ve güvenirlilik analizi bölümünde gösterilmiştir.

3.3.3. Görüşme Formu 1

Sürecin gidişatını ölçmek için araştırmacı tarafından hazırlanan her novella okumasından sonra 8 soruluk yarı yapılandırılmış Görüşme Formu 1, gönüllülere doldurtulmuştur (Ek-5).

3.3.4. Görüşme Formu 2

Uygulama sonunda gönüllü katılımcıların görüşlerini almak için araştırmacı tarafından hazırlanan 4 soruluk yarı yapılandırılmış Görüşme Formu 2 kullanılmıştır (Ek-6).

3.3.5. Görüşme Formu 3

Uygulama sonunda uygulamaya katılmayan öğrencilerin görüşlerini belirlemek için araştırmacı tarafından hazırlanan 2 soruluk yarı yapılandırılmış Görüşme Formu 3 kullanılmıştır (Ek-7).

3.3.6. Öğretmen Günlüğü

Eylem araştırmasında uygulayıcı, doğrudan araştırmacının kendisidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Eylem araştırması, tanılama, değişim, araştırma şeklinde devam eden dairesel bir süreçtir (Cumming ve Worley, 1997). Araştırmacının süreci yönetmesi, düzenlemeler yapması, yaptığı gözlemler günlük aracı ile tespit edilip yorumlanmıştır (Ek-8).

3.4. Geçerlilik ve Güvenirlilik Analizi

Araştırmacı tarafından geliştirilen “Okuma Kültürü Ölçeği” ölçek geliştirme aşamaları aşağıda sıralanmıştır:

Araştırmacı tarafından uygulama için “okuma kültürü” kavramının sınırları belirlenmiştir. Uygulama için uygulama süresi göz önünde bulundurularak başta 8 kazanım belirlenmiştir. Bu kazanımlarla paralel 42 soruluk bir madde havuzu oluşturulmuştur. Aynı nitelikteki maddeler veya binişik ifadeler ayıklanarak 25 maddeye indirgenmiştir. Deneme ölçme aracı; *Hiç Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kararsızım, Katılıyorum, Kesinlikle Katılıyorum* cevaplı, 5’li Likert Tipi şeklinde hazırlanmıştır.1 dil bilim uzmanı, 1 ölçme uzmanı ve 3 alan ders öğretmeninin görüşleri alınarak araç, pilot uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Şeker ve Gençdoğan (2006), pilot uygulamanın hedef kitleyi temsil eden 30 ile 50 katılımcıya

uygulanmasını yeterli görmektedir. Uygulama dışında kalan sınıflardan 71 öğrenciye pilot uygulama yapılmıştır. Öğrenci velilerinden uygulama için izin alınmıştır(Ek- 9). Ölçeğin yapı geçerliğini tespit için faktör analizine bakılmıştır. Ölçek ilk kez deneceği ve keşfedici olduğu için faktör yapısı belirlerken Açımlayıcı Faktör Analizi (Exploratory Factor Analysis) yapılmıştır. Açımlayıcı Faktör Analizi'nde(AFA) Temel Bileşenler Analizi (Principal Component Analysis) yöntemi Direkt Oblimin eğik döndürme işlemi kullanılmıştır. Sosyal bilimlerde eğik döndürme yöntemleri tercih edilmektedir. Bunun nedeni faktörler arası ilişki olduğu düşünülmektedir. Field'e (2009) göre Direkt Oblimin yöntemi faktörlerin ilişkili olduğu durumlarda tercih edilmelidir. İlk olarak Kaiser Meyer Olkin (KMO) katsayısı ve Bartlett Küresellik Testi puanları hesaplanmıştır. Değerler belirtilen aralıktadır ($KMO = ,626$, *Bartlett's Test of Sphericity* $X^2 300 = 640,189$ $p < 0.05$) . Field'e göre KMO değeri 0,50'nin üzerinde olması yeterlidir. Tablo 3.3'te Faktör Analizi sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 3. 3. Okuma Kültürü Ölçeği Açıklanan Faktör Analizi Bulguları

Madde	Başlangıç Özdeğerleri			Kare Yüklerin Özdeğerleri			Yüklenen Faktörlerin Karelerinin Dağılımı
	Toplam	% S ²	Birikimli %	Toplam	% S ²	Birikimli%	Toplam
1	5,827	23,307	23,307	5,827	23,307	23,307	4,257
2	1,997	7,990	31,297	1,997	7,990	31,297	2,195
3	1,803	7,210	38,507	1,803	7,210	38,507	1,987
4	1,706	6,823	45,330	1,706	6,823	45,330	2,754
5	1,534	6,136	51,466	1,534	6,136	51,466	3,288
6	1,358	5,434	56,900	1,358	5,434	56,900	1,430
7	1,150	4,601	61,501	1,150	4,601	61,501	1,519
8	1,104	4,417	65,918	1,104	4,417	65,918	2,110
9	1,060	4,242	70,159	1,060	4,242	70,159	1,811
10	,909	3,634	73,793				
11	,840	3,360	77,153				
12	,743	2,972	80,125				
13	,708	2,832	82,958				
14	,686	2,745	85,702				
15	,611	2,443	88,146				
16	,519	2,076	90,221				
17	,458	1,830	92,052				
18	,431	1,726	93,778				
19	,361	1,445	95,223				
20	,318	1,270	96,493				
21	,250	,998	97,491				
22	,189	,756	98,247				
23	,175	,698	98,945				
24	,162	,650	99,595				
25	,101	,405	100,000				

Tablo 3.3'te görüldüğü gibi AFA sonucunda 25 maddeden oluşan Okuma Kültürü Ölçeğinin 9 faktörden oluştuğu ve bu 9 faktörün toplam varyansın %70,159'nu açıkladığı tespit edilmiştir. Bu tespit sonucunda başta planlanan 8 kazanıma 1 kazanım daha eklenmiştir. 9 faktör, uygulamada verilecek olan 9 kazanımla ilişkilendirilmiştir. Tablo 3.4'te ise madde-faktör yük dağılımları gösterilmiştir.

Tablo 3. 4. Okuma Kültürü Ölçeği'nin Madde Faktör Yük Dağılımı

Maddeler	Faktörler								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kitap okumanın sadece üniversite hedefi olanlar için önemli olduğunu düşünüyorum.	,774								
Kitap okurken sıkılıyorum.			,766						
İnternette kitap incelemesi yapıyorum.							-,319		
Kitap okumayı seviyorum.						,782			
Kitapların iyi bir dost olduğuna inanıyorum.						,319			
Kitap okumak için kendime bir ortam hazırlıyorum.		,662							
Okuduğum kitabın sayfa sayısı fazla ise o kitabı bitirmiyorum.			-,448	-,378					
Kitap okumak için daha fazla zaman ayırmam gerekiyor.								,844	
Düzenli olarak kitap okuyorum.					,791				
Ortaokulda daha fazla kitap okuyordum. Şimdi daha az okumak beni üzüyor.						,647			
Okuduğum kitabın başkarakterini anlamaya çalışıyorum.				,916					
Kitaplar hakkında arkadaşlarımla konuşuyorum.							-,516		,501
Kitap alacağımda yayınevine bakmıyorum.								,536	
Kitap okurken süre/dakika tutarak okuyorum.					,841				
Kitap okumayı gereksiz görüyorum.	-,605								

Maddeler	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kitap okuyan insanlar, olayları daha iyi kavradığını düşünüyorum.	,882								
Öğretmen istemezse kitap alıp okumuyorum.	-,687				,319				
Kitabın arka kapağını okumuyorum.								,883	
Okuduğum kitapta olaylar hızlı gelişmezse okumayı bırakıyorum.			,698						
İleride daha çok kitap okumak istiyorum.					,346				-,522
Kitap okurken dudaklarımı kıpırdatıyorum.		,343	,405	-,340					
Kitap okuyan insanlar, olayları daha iyi kavradığını düşünüyorum.				,523	,373		-,309		
Kitabın yazarının hayatını merak etmiyorum.	,381							,411	
Kitap okurken hemen uykum geliyor.		-	,882						
Kitap seçerken çok düşünmüyorum.							-,767		

Tablo 3.4'te ölçekteki maddelerin 9 faktöre yük dağılımı gösterilmiştir. Bazı maddelerin birkaç faktörü ölçtüğü tespit edilmiş olup bu maddeler +1, -1 değerine en yakın faktör başlığı altında değerlendirilmiştir. Yapılan analizler sonucunda Okuma Kültürü Ölçeği'nde yer alan kazanımların soru ve faktör dağılımları Tablo 3.5'te gösterilmiştir.

Tablo 3. 5. Okuma Kültürü Ölçeği Kazanım, Soru ve Faktör Dağılımları

Kazanımlar	Soru	Faktör
Kitabın ön söz, arka kapak, biyografi bölümlerine dikkat eder.	8, 10, 11.	8
Okuma ortamını hazırlar.	5, 19.	2
Okuduğu karakterlere karşı empati kurar.	13, 21.	4
Okumaya zaman ayırır.	12, 23.	9
Süre tutarak okuma hızını ölçer.	3, 4.	5
Okumanın çaba gerektiren bir süreç olduğunu kavrar.	2, 9, 14, 24.	3
Kitaplara nasıl ulaşabileceğini öğrenir.	6, 25, 7	7
Kitaplara karşı olumlu bir tutum sergiler.	1, 16, 18.	6
Kitabı ihtiyaç olarak görür.	15, 17, 20, 22	1

Tablo 3.5'te de görüldüğü gibi uygulama sırasında verilmek istenen kazanımlar ile faktörler ilişkilendirilmiştir.

Pilot uygulama sonrası ölçeğin görünüş geçerliliğine bakılıp son şekle ulaşılmıştır. Bazı maddeler olumsuz ifadeye çevrilmiştir. Ölçeğin güvenirlik katsayısını belirlemek için Crombach's Alfa değeri ölçülmüştür ($\alpha = 0,824$).

Nitel verilerin analizinde ise veriler temel başlıklara ayrılarak analiz edilmiş olup görüşme formları, öğretmen günlüğü ve okuma kültürü ölçeği ile tutarlılıkları karşılaştırılmıştır.

3.5. Verilerin Toplanması

Araştırmacı, uygulamaya başlamadan okutulacak novellaları tespit etmiştir. Tespit edilen novellalar, 2 alan uzmanının görüşü alınarak kesinleştirilmiştir. Gerekli izinler alınmıştır (Ek- 1, Ek- 2). Araştırmacı novellaları tespit ederken eserlerin novella olmasına, fiyat olarak ekonomikliğine, öğrenci seviyesine uygunluğuna ve Talim Terbiye Kurulu tarafından yasaklı olmamasına dikkat etmiştir. Novellanın tam bir tanımı olmamakla beraber 15.000- 50.000 kelime aralığında orta uzunlukta eserler (Springer, 1975) olmasına ve kısa sürede okunabilecek (Clements, 1972) eserler olmasına dikkat edilerek seçilmiştir. Araştırmada okutulacak novellalar, Tablo 3.6'da gösterilmiştir.

Tablo 3. 6. Novella Okumalarında Okutulan Novellalar

Novellanın Adı	Yazarı	Yayınevi	Sayfa Sayısı
Benjamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi	F.Scott FITZGERALD	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	50
Kızıl Veba	Jack LONDON	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	68
Doktor Ox'un Deneyi	Jules VERNE	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	90
Köpek Kalbi	Mihail BULGAKOV	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	132
Hayvan Çiftliği	George ORWELL	Can	151
Dönüşüm*	Franz KAFKA	Can	84

*Uygulama dışında bırakılan novelladır. Gönüllülere okuma talimatı verilmemiştir.

Tablo 3.6'da uygulama sürecinde okutulan novellalar gösterilmiştir (Ek- 10). Okumalar sırasında novellaların *kolaydan zora, basitten karmaşığa* öğretim ilkesi gereği sayfa sayısı en az novelladan en çok novellaya doğru bir sıralama izlenmiştir. Okunması için süre verilmeyen *Dönüşüm* novellasında sayfa sayısı önemsenmemiştir.

MEB (2018) Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programında yer alan anlatmaya bağlı edebi metinlerin kazanımları Ek- 14’te gösterilmiştir. Kazanımlar, işlenen metin üzerinden ders saati süresince verilmektedir.

Tablo 3.7’de ise programda yer alan kazanımlara ek olarak uygulama sırasında verilen kazanımlar ile verildikleri tarih gösterilmiştir.

Tablo 3. 7. Novella Okumalarında Olay Çevresinde Gelişen Metinler Kazanımlarına Ek Olarak Verilecek Kazanımlar

Takvim	Süre	Kazanım
25.04.2022- 29. 04.2022	40 dakika	1. Kitabın ön söz, arka kapak, biyografi bölümlerine dikkat eder. 2. Okuma ortamını hazırlar
02.05.2022- 06.05.2022	40 dakika	3. Okuduğu karakterlere karşı empati kurar.
09.05.2022- 13.05.2022	40 dakika	4. Okumaya zaman ayırır. 5. Süre tutarak okuma hızını ölçer.
16.05.2022- 20.05.2022	40 dakika	6. Okumanın çaba gerektiren bir süreç olduğunu kavrar. 7. Kitaplara karşı olumlu bir tutum sergiler
23.05.2022- 27.05.2022	40 dakika	8. Kitaplara nasıl ulaşabileceğini öğrenir. 9. Kitabı ihtiyaç olarak görür.

Tablo 3.7’de de görüldüğü gibi toplam 9 kazanım 5 hafta boyunca öğrencilere verilmiştir. Uygulamanın ilk novellası dağıtıldıktan sonra herhangi bir kazanım verilmemiştir. Kazanımlar, novella hakkında konuşulurken ve Görüşme Formları doldurulduktan sonra aktarılmıştır.

Tablo 3.8’de ise araştırmada yapılması planlanan iş ve işlemler kronolojik olarak sıralanmıştır.

Tablo 3. 8. Novella Okumaları Programı

Takvim	Yapılması Planlanan İş ve İşlemler
18.04.2022- 22.04.2022	1. Novella okumalarının öğrencilere duyurulması ve novella okumalarına katılacak öğrencilerin tespit edilmesi. 2. Veli Onam Formlarının toplanması. 3. Öğrenci Tanıma Formunun öğrencilere doldurtulması. 4. Ön Testin yapılması 5. Seçilen novellaların temin edilmesi. 6. Benjamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi novellasının öğrencilere hiçbir komut ve kazanım verilmeden 1 hafta içinde okunmasının istenmesi 7. Araştırmacının öğrencilerin tepkilerini günlüğüne not alması
25.04.2022- 29.04.2022	1. Gönüllü öğrencilere yarı yapılandırılmış Görüşme Formu 1'in doldurtulması. 2. Görüşme formları toplandıktan sonra sözlü olarak öğrencilerin okuduğu Benjamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi novellası hakkında konuşulması. 3. Novella Okumaları kapsamında yer alan kazanımların verilmesi. 4. Gelecek hafta okunacak Kızıl Veba novellasının öğrencilere duyurulması. 5. Araştırmacının öğrencilerin tepkilerini günlüğüne not alması
02.05.2022- 06.05.2022	1. Gönüllü öğrencilere yarı yapılandırılmış Görüşme Formu 1'in doldurtulması. 2. Görüşme formları toplandıktan sonra sözlü olarak öğrencilerin okuduğu Kızıl Veba novellası hakkında konuşulması. 3. Novella Okumaları kapsamında yer alan kazanımların verilmesi. 4. Gelecek hafta okunacak olan Doktor Ox'un Deneyi novellasının öğrencilere duyurulması. 5. Araştırmacının öğrencilerin tepkilerini günlüğüne not alması
09.05.2022- 13.05.2022	1. Gönüllü öğrencilere yarı yapılandırılmış Görüşme Formu 1'in doldurtulması 2. Görüşme formları toplandıktan sonra sözlü olarak öğrencilerin okuduğu Doktor Ox'un Deneyi novellası hakkında konuşulması. 3. Novella okumaları kapsamında yer alan kazanımların verilmesi. 4. Gelecek hafta okunacak olan Köpek Kalbi novellasının öğrencilere duyurulması. 5. Araştırmacının öğrencilerin tepkilerini günlüğüne not alması
16.05.2022- 20.05.2022	1. Gönüllü öğrencilere yarı yapılandırılmış Görüşme Formu 1'in doldurtulması. 2. Görüşme formları toplandıktan sonra sözlü olarak öğrencilerin okuduğu Köpek Kalbi novellası hakkında konuşulması. 3. Novella okumaları kapsamında yer alan kazanımların verilmesi. 4. Gelecek hafta okunacak olan Hayvan Çiftliği novellasının öğrencilere duyurulması. 5. Araştırmacının öğrencilerin tepkilerini günlüğüne not alması

Takvim	Yapılması Planlanan İş ve İşlemler
23.05.2022- 27.05.2022	1. Gönüllü öğrencilere yarı yapılandırılmış Görüşme Formu 1'in doldurulması 2. Görüşme formları toplandıktan sonra sözlü olarak öğrencilerin okuduğu Hayvan Çiftliği novellası hakkında konuşulması. 3. Novella Okumalarının sözlü olarak değerlendirilmesi 4. Okuma programının tamamlandığını öğrencilere duyurulması ve Dönüşüm novellası hakkında hiçbir komutun verilmemesi. 5. Araştırmacının öğrencilerin tepkilerini günlüğüne not alması
30.05.2022- 03.06.2022	Herhangi bir uygulama yapılmayacaktır.
06.06.2022- 08.06.2022	1. Son testin uygulanması. 2. Yarı yapılandırılmış Görüşme Formu 2'nin gönüllülere doldurulması. 3. Novella Okumalarına katılmayan öğrencilerle görüşülmesi ve yarı yapılandırılmış Görüşme Formu 3'ün gönüllü olmayan öğrencilere doldurulması.

Tablo 3.8'de de görüldüğü gibi araştırma sekiz haftalık bir süreci kapsamaktadır. Birinci hafta, gönüllü öğrencilerin tespiti ve kitapların temin edilmesi şeklinde planlanmıştır. İkinci hafta, novella okumalarına başlanmış ancak herhangi bir kazanım öğrencilere aktarılmamıştır. Üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı haftalarda aynı iş ve işlemler yapılmış olup her hafta bir novella okunmuştur. Ayrıca bu haftalarda araştırmacı tarafından belirlenen kazanımlar, öğrencilere aktarılmıştır. Yedinci hafta hiçbir işlem yapılmamış olup sekizinci hafta son veriler toplanmıştır.

3.6. Verilerin Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler, SPSS 25.0 (Statistical Package for Social Sciences) paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Katılımcıların demografik yapı ve okuma kültürlerini ortaya çıkaran veriler betimsel istatistik verilerle analiz edilip frekans ve yüzde dağılımı gösterilerek tablolastırılmıştır. Bu veriler, Öğrenci Tanıma Formu ile toplanmıştır.

1.alt problemin cevabına ulaşmak için gönüllülere uygulanan Okuma Kültürü Ölçeği son test ve ön test sonuçları, Bağımlı Örneklem t Testi (Paired Samples t Test) ile analiz edilmiştir. 2. alt problemin cevaplanmasında ise Okuma Kültürü Ölçeğinden elde edilen sonuçlar, aritmetik ortalama, standart sapma değerlerine bakılarak incelenmiştir.

3 ve 5. alt problemin cevabına Görüşme Formu 2'den ulaşılmış olup cevaplar yüzdelik ve frekans değerleri olarak incelenmiştir.

4. ve 6. alt problemin cevaplanmasında Görüşme Formu 1 verileri kullanılmıştır. Görüşme Formu 1'e verilen cevaplara, araştırmacı tarafından içerik analizi yapılmıştır.

7. alt problemin verileri Bağımsız Örneklem t Testi, Kruskal Wallis ve ANOVA testleri ile analiz edilmiştir. Verilere Öğrenci Tanıma Formu ve Görüşme Formu 1'den ulaşılmıştır.

8. alt problemin cevaplanmasında Öğrenci Tanıma Formu ve Görüşme Formu 2'den elde edilen veriler kullanılmıştır. Ki Kare testleri ile analiz yapılmıştır.

9. alt problemin cevabına Görüşme Formu 2 ile ulaşılmış olup yüzdelik, frekans şeklinde ifade edilmiştir. Ayrıca içerik analizi yapılmıştır.

10. alt problemin cevaplanmasında Görüşme Formu 3'ten elde edilen veriler yüzdelik, frekans şeklinde açıklanmıştır.

11. alt problemin cevaplanmasında öğretmen günlüğü kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından içerik analizi yapılmıştır.

Öğretmen günlüğünden ve Görüşme Formu 1 ve 2'den elde edilen veriler araştırmacı tarafından tematik olarak analiz edilmiştir. Gizliliğin sağlanması için katılımcının adları araştırmacı tarafından kodlarla ifade edilmiştir. Tablo 3.9'da katılımcılara verilen kodlar gösterilmiştir.

Tablo 3. 9. İçerik Analizinde Öğrencilere Verilen Kodlar

Novella Okumalarına Katılan Öğrenci Kodları							
9AEG1	9AEG2	9AEG3	9AEG4	9AEG5	9AEG6	9AEG7	9AKG8
9AKG9	9AKG10	9AKG11	9AKG12	9BEG13	9BEG14	9BEG15	9BEG16
9BEG17	9BEG18	9BEG19	9BKG20	9BKG21	9BKG22	9BKG23	9BKG24
9BKG25	10AEG26	10AEG27	10AEG28	10AKG29	10AKG30	10AKG31	10AKG32
10AKG33	10AKG34	10AKG35	10AKG36	10AKG37	10AKG38	11CEG39	11CEG40
11CEG41	11CEG42	11CEG43	11CKG44	11CKG45	11CKG46	11CKG47	
Novella Okumalarına Katılmayan Öğrenci Kodları							
9AEGO1	9AEGO2	9AEGO3	9AEGO4	9AEGO5	9BEGO6	9BEGO7	9BEGO8
9BEGO9	9BEGO10	9BEGO11	9BEGO12	9BEGO13	10AEGO14	10AEGO15	10AEGO16
10AEGO17	10AEGO18	10AEGO19	10AEGO20	10AEGO21	10AEGO22	10AEGO23	10AKGO24
11CEGO25	11CKGO26	11CEGO27	11CEGO28	11CEGO29	11CEGO30	11CKGO31	11CKGO32
Verileri İstatistiklere Yansıtılmayan Öğrenci Kodları							
X1	X2	X3	X4				

Tablo 3.9'da içerik analizi sırasında katılımcılara verilen kodlar gösterilmiştir. Kodlamada soldaki ilk sayılar sınıfı (9,10, 11); soldaki ilk harf şubeyi (A,B,C) , ikinci harf cinsiyeti (Kız= K, Erkek= E) ; sonraki harf ya da harfler gönüllü olup olmadığı (G= Gönüllü, GO= Gönüllü Olmayan), en sağdaki sayı ise random verilmiş bir sayıyı temsil etmektedir.

Araştırmacının günlüğüne yansıyan ancak nicel verilere yansımayan 4  ğrenci günlükte X1, X2, X3, X4 olarak gösterilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde; elde edilen veriler ve bulgular, araştırmanın alt problemlerine göre gösterilmiştir.

4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 1.alt problemi olan “Novella okumalarından sonra öğrencilerin okuma kültürü seviyelerinde anlamlı bir farklılık görülmekte midir?” sorusunu cevaplamak için araştırmacı tarafından geliştirilen Okuma Kültürü Ölçeği, novella okumaları öncesi ve sonrasında gönüllü öğrencilere uygulanmıştır. Son test- ön test puanlarının farkları bulunup verilerin normallik analizi yapılmıştır.

Tablo 4. 1. *Okuma Kültürü Ölçeği Son Test- Ön Test Puan Farklarının Normallik Analizi*

Standart				Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
Ortalama	Sapma	Çarpıklık	Basıklık	İstatistik	df	P	İstatistik	df	p
3,6383	9,613	0,268	0,12	0,108*	47	,200	0,98	47	0,579

*p>0,05

Tablo 4.1’de de görüldüğü gibi Son Test- Ön Test Fark puanları normal dağılım göstermektedir (KS= 0,108, df 47, p=0,200> 0,05).

Çarpıklık ve basıklık değerleri -1,5 ile +1,5 olduğu zaman normal veriler normal dağılım kabul edilmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Tablo 4.1’deki Çarpıklık Basıklık değerleri de normal dağılım sınırları içindedir (-1,5< Çarpıklık=0,268 <1,5 ; -1,5< Basıklık= 0,12< 1,5).

Gönüllü öğrencilerin Son Test- Ön Test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı, Bağımlı Örneklem t Testi ile analiz edilmiştir. Tablo 4.2’de Bağımlı Örneklem t Testi sonuçları gösterilmiştir.

Tablo 4. 2. Okuma Kültürü Ölçeği Bağımlı Örneklem t Testi Analizi

	$\bar{X}$	N	SS	t	p
SONTESTPUAN	85,81	47	14,034	2,595	,013*
ÖNTESTPUAN	82,17	47	14,144		

*p<0,05

Tablo 4.2’de de görüldüğü gibi uygulamaya katılanların son test- ön test puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($t= 2,595$ $p= 0,013>0,05$). Ön test ve son test aritmetik ortalamalarına baktığımızda ise son test aritmetik ortalamasının ön test aritmetik ortalamasından büyük olduğu gözlemlenmiştir (Ön Test $\bar{X}= 82,17<$ Son Test $\bar{X}= 85,81$). Uygulamanın okuma kültürü seviyelerine etkisi vardır.

4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 2. alt problemi olan “Novella okumaları sonrası en çok ve en az hangi kazanımda ilerleme görülmüştür?” sorusunun cevabı için Okuma Kültürü Ölçeği Son Test-Ön Test puanları arasındaki fark hesaplanmıştır. Her bir sorunun farkı bulunduğundan sonra 9 kazanım içindeki ortalaması hesaplanmıştır. Tablo 4.3’da her kazanımın Okuma Kültürü Ölçeği Son Test- Ön Test puan farkları betimsel analizi gösterilmiştir.

Tablo 4. 3. Novella Okumaları Sonrası Kazanımların Betimsel Analizi

Kazanım	N	Ranj	$\bar{X}$	S.H	SS	Varyans
1. Kitabın ön söz, arka kapak, biyografi bölümlerine dikkat eder.	47	5,00	,2766	,14911	1,02226	1,045
2.Okuma ortamını hazırlar.	47	4,50	,3617	,13830	,94812	,899
3.Okuduğu karakterlere karşı empati kurar.	47	3,50	,1489	,11166	,76553	,586
4. Okumaya zaman ayırır.	47	4,00	-,0106	,11729	,80413	,647
5. Süre tutarak okuma hızını ölçer.	47	6,50	,2660	,13926	,95469	,911
6. Okumanın çaba gerektiren bir süreç olduğunu kavrar.	47	4,25	,1011	,10851	,74392	,553
7. Kitaplara nasıl ulaşabileceğini öğrenir.	47	4,67	,2553	,13496	,92526	,856
8. Kitaplara karşı olumlu bir tutum sergiler.	47	3,33	,1064	,10295	,70576	,498
9. Kitabı ihtiyaç olarak görür.	47	3,75	-,0532	,10832	,74260	,551

Tablo 4.3 incelendiğinde novella okumaları sonrasında 7 kazanımın aritmetik ortalamasında artış gözlemlenirken 2 kazanımın aritmetik ortalamasında düşüş tespit edilmiştir.

En çok ilerleme 2. kazanımda gözlemlenmiştir (*Kazanım 2: Okuma ortamını hazırlar. $\bar{X}=0,3617$*). Bu kazanımı sırasıyla 1. kazanım (*Kazanım 1: Kitabın ön söz, arka kapak, biyografi bölümlerine dikkat eder. $\bar{X}= 0,2766$*), 5. kazanım (*Kazanım 5: Süre tutarak okuma hızını ölçer. $\bar{X}= 0, 2660$*), 7. kazanım (*Kazanım7: Kitaplara nasıl ulaşabileceğini öğrenir. $\bar{X}= 0,2553$*), 3. kazanım (*Kazanım 3: Okuduğu karakterlere karşı empati kurar. $\bar{X}= 0,1489$*), 8. kazanım (*Kazanım 8: Kitaplara karşı olumlu bir tutum sergiler. $\bar{X}= 0,1064$*) ve 6. kazanım (*Kazanım 6: Okumanın çaba gerektiren bir süreç olduğunu kavrar. $\bar{X}= 0,1011$*) izlemiştir.

Novella okumaları sırasında öğrencilerin davranış olarak gösterdikleri somut kazanımlarda, soyut kazanımlara kıyasla daha fazla artış tespit edilmiştir.

Aritmetik ortalaması en çok düşen 9. kazanım (*Kazanım 9: Kitabı ihtiyaç olarak görür. $\bar{X}= -0,0532$*) olurken ikinci düşüş 4. kazanımda (*Kazanım 4: Okumaya zaman ayırır. $\bar{X}= -0,0106$*) ölçülmüştür.

Düşüş gözlenen kazanımlar ise daha çok alışkanlık boyutundadır. Öğrencilerin kitap okuma kültürü kazanması bir süreç gerektirir. Bu süreç ise uzun zaman alabilmektedir. Düşüşün bir diğer sebebi ise 5 hafta boyunca istikrarlı okumanın öğrencilerin kitap okuma ihtiyacını karşılamasıdır. Öğrenci Tanıma Formu bilgilerine baktığımızda katılımcıların çoğu, kitap okuma alışkanlığı olmayan öğrencilerdir. Öğrencilerin uygulama süresince okumaya yeterince zaman ayırdıklarını düşünmeleri, son test puanlarında “Okumaya zaman ayırır.” kazanımında düşüşe sebep olmuştur.

4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 3. alt probleminde “Öğrencilerin en sevdiği novella ile sınıflar arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır. Görüşme Formu 2’den elde edilen sonuçlar Tablo 4.4’te gösterilmiştir.

Tablo 4. 4. En Sevilen Novellaların Sınıflara Göre Dağılımı

Okuduğunuz kitaplardan en çok hangisini beğendiniz?							
		Benjamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi		Doktor Ox'un Deneyi		Köpek Kalbi	Hayvan Çiftliği
Sınıf			Kızıl Veba				Toplam
9/A	N	2	0	0	4	7	13
	% Sınıf	15,4%	,0%	,0%	30,8%	53,8%	100,0%
	% Novella	25,0%	,0%	,0%	40,0%	33,3%	27,7%
	% Toplam	4,3%	,0%	,0%	8,5%	14,9%	27,7%
9/B	N	2	0	0	4	6	12
	% Sınıf	16,7%	,0%	,0%	33,3%	50,0%	100,0%
	% Novella	25,0%	,0%	,0%	40,0%	28,6%	25,5%
	% Toplam	4,3%	,0%	,0%	8,5%	12,8%	25,5%
10/A	N	3	0	0	2	8	13
	% Sınıf	23,1%	,0%	,0%	15,4%	61,5%	100,0%
	% Novella	37,5%	,0%	,0%	20,0%	38,1%	27,7%
	% Toplam	6,4%	,0%	,0%	4,3%	17,0%	27,7%
11/C	N	1	7	1	0	0	9
	% Sınıf	11,1%	77,8%	11,1%	,0%	,0%	100,0%
	% Novella	12,5%	100,0%	100,0%	,0%	,0%	19,1%
	% Toplam	2,1%	14,9%	2,1%	,0%	,0%	19,1%
Toplam	N	8	7	1	10	21	47
	% Sınıf	17,0%	14,9%	2,1%	21,3%	44,7%	100,0%
	% Novella	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% Toplam	17,0%	14,9%	2,1%	21,3%	44,7%	100,0%

Tablo 4.4'te; *N* en sevdiği novellayı söyleyen öğrenci sayısını; *%Sınıf* o novellanın sınıf içindeki tercih edilme yüzdesini, *%Novella* en sevdiği novella olarak gösterenlerin içindeki yüzdeliği, *%Toplam* ise bütün öğrenciler içindeki yüzdeliği ifade etmektedir.

Tablo 4.4'te de görüldüğü gibi 21 (%44,7) gönüllü, okunan 5 novella içinde *Hayvan Çiftliği* novellasını en sevdiği novella olarak söylemiştir. *Hayvan Çiftliği* novellasını *Köpek Kalbi* (*N*=10; %21,3), *Benjamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi* (*N*=8; %17), *Kızıl Veba* (*N*=7; %14,9), *Doktor Ox'un Deneyi* (*N*= 1; % 2,1) novellaları izlemiştir.

Sınıfların kendi içindeki en sevilen novella sıralaması ise değişiklik göstermektedir. 9/A (*N*=7; %53,8), 9/B (*N*=6; %50) ve 10/ A (*N*=8; %61,5) sınıfları, en sevilen novella olarak *Hayvan Çiftliği*'ni belirtirken 11/C (*N*=7; %77,8) sınıfında *Kızıl Veba* novellası en sevilen novella olarak karşımıza çıkmaktadır.

4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 4. alt probleminde “Novellaların beğenilen yönleri nelerdir?” sorusuna cevap aranmıştır. Veriler, Görüşme Formu 1’den elde edilmiştir.

Her hafta novella okunduktan sonra öğrencilere doldurtulan Görüşme Formu 1’e verilen cevaplara bakıldığında en çok sevilen *Hayvan Çiftliği* novellasının beğenilen yönleri olarak kahramanların hayvanlardan oluşması ve olay örgüsü gösterilmiştir:

9AEG1: *Kitap çok güzeldi okurken bi an hayvanları insan olarak kafamda kurdum. Maceralıydı, heyecanlıydı bu kitabı çok beğendim.*

9AEG2: *Beğendim çünkü hayvanların anlatılması hoşuma gitti.*

9AEG3: *hayvanların insanlara baş kaldırması kendileri Çiftliği Çok güzel yönetmeleri Bu arada kitap acayip iyi bu kadar da iyi olunmaz be kardeşim*

9AEG5: *Evet bu romanlar arasında en çok beğendiğim Hayvan çiftliğiydi. Çünkü sarıyordu. Eğlenceliydi.*

9AEG6: *Çok beğendim hoşuma getti.*

9AKG8: *Domuzun biri rüyasında insanların yönetimi olmadan daha huzurlu yaşayacaklarını söyledi.*

9AKG9: *Kitabın beğendiğim yönü hayvanların kendilerine eziyet eden insanlara birlik olup isyan etmesi*

9AKG11: *Çok beğendim. Saran bir kitaptı.*

9BEG19: *Şimdiye kadar verdiğiniz en güzel hoşuma giden kitaptı*

9BKG20: *Hayvanların isyan çıkardığı yeri sevdim*

9BKG21: *Eğlenceli olması*

9BKG22: *Hem eğlenceli, hem de akıcı güzeldi hoşuma gitti.*

9BKG24: *Birazcık beğendim.*

10AEG27: *beğendim, çok güzel bir kitaptı eğlenceliydi*

10AKG29: *Evet beğendim. Çünkü sürükleyici bir kitap güzel.*

10AKG31: *Hayvanların insanlara benzememesi*

10AKG34: *Çok beğendim kitap sarıyor konusu güzel*

10AKG37: *Çok beyendim hayvanlar kendilerini insanlara karşı ezdirmemesi*

10AKG38: *Eğlenceli bir kitaptı sıkılmadım*

11CEG39: *Kitap aslında hayvana yaptığımız zorlukları yanı insan ineğin sütünü içerken hemde satabiliyor ama inek sadece ölmeyecek derece yem veya ot veriliyor hayvanlara yapılan haksızlığı anlatan bir kitap ve domuzların baya akıllı olduğunu anladım*

11CEG41: *beğendim hayvanların kendi işlerini yapması domuzcuk ölmese güzeldi*

11CKG44: *kitabı beğendim çünkü akıcıydı*

11CKG45: *Merak duygusu uyandırması*

11CKG46: *beğendim.hayvanlar konuşuyor.*

11CKG47: *çok beğendim. Kitap sürükleyiciydi ve konusu hoşuma gitti.*

2 öğrenci, yazarın vermek istediği mesaja yakın cevaplar vermiştir:

10AKG30: *Aşağılanan bir şey yapamayacağı düşünülen bir grubun aslında birlikte, elele vererek neler yapacağını göstermesini beğendim.*

10AKG32: *Hayvanların bir amaç uğruna birlik, beraberlik içinde olmaları.*

Görüşme Formu 1'e verilen cevaplara bakıldığında en çok sevilen ikinci novella olan *Köpek Kalbi* novellasının beğenilen yönleri olarak kahraman köpek Şarik'in konuşması ve köpeğin sahiplenilmesi gösterilmiştir:

9AEG2: *Kitabın beğendiğim yönleri köpeklerin konuşması*

9AEG3: *köpeğin adama dönüşmesi*

9AKG10: *ilk başta köpeğin konuşması*

9BEG14: *beğendim köpeğin yaptığı hareketler hoşuma gitmişti*

9BEG15: *köpeğin konuşması ve okuma yazma öğrenmesi hoşuma giti*

9BKG20: *Profosoförün asistanının defterinde yazılanlar çok hoşuma gitti, güzeldi, beyendim*

9BKG24: *Beğendim çünkü köpeğin içini dışını deşmesi Ayırması. Köpeyi sahiplenmesi*

10AKG30: *Beğendiğim tek şey ortaya yeni bir şeyler çıkarmaya çalışmaları profesör ve asistanının. Artı hipofez bezini, hormonlarını açıklaması onun hakkında bilgi vermesi. Birde deney için bile olsa bir hayvanın sahiplenilmesi profösör tarafından.*

10AKG33: *Beğendim çünkü olağanüstü şeyler anlatıyor.*

10AKG37: *Aslında fazla beğendiğim söylenemez. Ama adamın köpeği ilk sahiplendiği ağı sevdim devamında sevmedim.*

11CKG47: *Köpeğin konuşması hoşuma gitti*

Bazı cevaplarda ise kurgu ve ana fikre dönük beğeniler ve eleştiriler ön plana çıkmıştır:

9AKG8: *Profesör Filipoviç Şariki eve götürüp besledi. İnsanların kötülüğü ve bencilliğini çok iyi anlatıyor.*

9BEG13: *Yani olayı sanki gerçekmiş gibi anlatması okuyucuyu bu kitabın gerçek olduğuna dair inandırmaya çalışması hoşuma gitti*

9BEG16: *Kitap hoşuma gitti ama olaylar akıcı değil, okurun dikkati çok dağılıyor.*

Görüşme Formu 1'e verilen cevaplara bakıldığında en çok sevilen üçüncü novella olan *Benjamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi* novellasının beğenilen yönleri olarak kahramanın yaşlı doğup gençleşmesi ve kahramanın verdiği mücadele gösterilmiştir:

9AEG2: *Dalga geçtikleri insana sonradan hayran olmaları*

9AEG3: *adamın bi büyüyip bi küçülmesi hoşuma gitti.*

9AKG8: *İlk doğduğunda 70 yaşında biri gibi gözüküyordu.*

9BKG23: *70 yaşında doğup giderek küçülmesi*

10AEG28: *Fena değildi. Hoşuma giden yer adamın büyürken küçülmesi*

10AKG29: *Yaşlı doğması, ailesi ilk görünce tepki vermesi. Beğendim.*

10AKG31: *Beğendim. Hoşuma giden yönü çocuğun yaşlı doğması sonradan gençleşmesi.*

10AKG32: *Her şeyin üstesinden tek başına gelmesi*

10AKG35: *Yaşlı doğması ve cesur oması*

10AKG37: *Aslında hoşuma giden yönü her ne olursa olsun ailesinin eninde sonunda onu kabul etmesi*

11CEG39: *yani güzel kitap tufahıtı ilk başta yaşı büyükken giderek küçüldü*

Bazı cevaplar ise yazarın kurgusu ve üslubuna yönelik verilmiştir:

9AKG11: *Kitabı beğendim. Yazarın bakış açısı hoşuma gitti.*

9BEG13: *Yani fantastik roman sevmeme rağmen sıradışı geldi. Ama hoşuma gitti fakat kitabın sonunu daha iyi beklerdim.*

9BEG16: *Kitabı beğendim. Kitab akıcı sürükleyici ve biraz karışık. Gençleşme olayı dikkatimi çekti. Müsait olduğumda diğer yarısını da okuyacağım.*

9BKG24: *Beğendim. Son sayfalarını, anlatım biçimini.*

9BKG25: *Daha önce bu tarz da bi kitap okumadığım için hikayeyi beğendim.*

10AEG26: *Alışlagelmişin dışında olması ve içine çekmesi, olay örgüsü ile de etkilemesi*

10AKG30: *Beğendim. Farklı bir insanı anlattığı için hem merak duygusu uyandırıyor hem de monoton biyografilerden farklı oluyor.*

10AKG33: *Herşeyi açıkça metinlemesi*

10AKG38: *Bu konuda biraz kararsız kaldım olağüstü şeyler biraz saçma geliyor. Ama hoşuma giden yönü olayları çok uzatmayıp sıkıcılaştırmamamsıydı.*

11CEG40: *Cok akıcı olaylar hızlı geliyor*

Görüşme Formu 1'e verilen cevaplara bakıldığında en çok sevilen dördüncü novella olan ve 11 C sınıfının en çok sevdiği *Kızıl Veba* novellasının beğenilen yönleri olarak yaşlı adamın geçmişİ sembollerle anlatma çabası ve salgın konusu gösterilmiştir:

9AEG1: *Arada heyecanlı arada duraksan, heyecansız yerler vardı. Baş sayfalarında karşlarına ayı çıkması ve heyecan, aksiyon gibi şeyler falan hoşuma gitti.*

9AKG8: *Nüfus sayısı 4 milyon olduğu için farklı malzemelerle göstermeye çalıştı.*

9AKG9: *Kitabın beğendiğim yönü yaşlı adamın çocuklara hayatı öğretmesi ve eskileri anlatması*

9AKG10: *Yaşlı adamın yengeç yemesi Yaşlı adamın cocuklara hayatı anlatması*

9AKG12: *öğrencilere anlaşılır bir şekilde sayıları anlatması*

9BEG13: *Fikir güzel, bir hastalıktan kurtulan insanlar*

9BKG21: *Kitabın ortalarında salgın dönemi vardı. O yer güzeldi.*

9BKG23: *kızıl vebanın olduğu zamanları anlatıldığı sayfalar hoşuma gitti kabilelerin yaşayış tarzları dikkatimi çekti*

9BKG25: *İskelet bulmalarıydı. Hoşuma gitmişti.*

10AKG29: *Salgın'ın geçtiği yer anlatılması*

10AKG30: *İlk önce sıkıcı gelmişti ama vebayı anlatmaya başladığı zaman merak uyandırmaya başladı. Vebayı anlatmaya başladıktan sonraki kısımların tamamını beğendim çünkü dediğim gibi merak uyandırmaya başladı.*

10AKG34: *Kızıl Vebayı begendim çünkü konusu sürükleyici salgın konuları dikkatimi çektiği için beğendim*

10AKG37: *Torunlarına anılarını anlatması*

10AKG38: *Yaşlı adamın midyeyi yemesi aşırı komiğime gitti acıktırdı bile.*

11CEG39: *kızıl veba çok iyi Geçmisten günümüze olan salgınları ve insanlık çağını anlatıyor 5 yıldız veriyorum*

11CEG41: *beğendim kızıl vebayı biraz garip bir ölüm gibi geldi*

11CEG42: *Beğendim, bir virüsün bitmesini beklemeleri*

11CKG44: *Çocukların mezardan ölülerin dişini çıkarması ve insanların 15 dk ölmesi.*

11CKG46: *Beğendim ama çok kötü günlermiş, çünkü o günleri bize anlatıyor.*

Bazı öğrenciler yazarın üslubuna yönelik ifadeler kullanmıştır:

9BEG16: *Kitap zihnimize canlanıyor anlatımı çok iyi dedenin Kızıl Vebayı anlattığı bölümleri çok beğendim. Özellikle Anlatımı çok iyi*

9BEG17: *Kitap güzeldi ama biraz bana karışık geldi ama güzeldi.*

- 9BEG19: *Kitabın akıcılığı*
10AKG32: *Kitabın sürükleyici olması*
11CEG40: *surukleyıcı olması*
11CKG47: *Kısa ve akıcı olması*

Görüşme Formu 1'e verilen cevaplara bakıldığında en çok sevilen beşinci novella olan *Doktor Ox'un Deneyi* novellasının beğenilen yönleri olarak deneyin hayata geçirilmesi ve anlatım tarzı gösterilmiştir.

- 9AKG8: *Yeraltı sistemi yani boru sistemi yavaş yavaş hayata geçirildi.*
9AKG9: *Doktor Ox'un deneyleri kitaba heyecan verdi hoşuma gitti*
9BEG19: *Kitap eğlenceliydi okurken insan bırakmak istemiyo merak ediyο kalanını.*
9BKG20: *Sürükleyici bir kitap, okurken sıkılmadım.*
10AKG30: *Bilime birşeyler katmasını sevdim.*
10AKG32: *Bilime katkı sağlamaya çalışması*
10AKG37: *Beyendiğim kısım deney yapıp evlere elektirik getirmeleri*
11CKG46: *Beğendim çok hayal ürünü gibiydi.*
11CEG39: *Kitabı beğendim sessiz bir kentin çıldırışı o doktor ox'un deneyi filan güzel sardı kitap*
11CKG44: *Beğendim sakın bir şehrin sonra herkes sinirli olması hosuma gitti.*

Bir yorumda metinler arası bir eleştiri yapılmıştır:

- 9BEG13: *Yani bana göre Doktor Ox'un Deneyi diğer Jules Verne kitaplarına göre geride kalmış ama güzeldi pek sıkılmadım okurken*

4.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 5. alt probleminde “Öğrencilerin en sevmediği novella ile sınıflar arasında anlamlı bir farklılaşma var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır. Görüşme Formu 2'den elde edilen sonuçlar Tablo 4.5'te gösterilmiştir.

Tablo 4. 5. En Sevilmeyen Novellaların Sınıflara Göre Dağılımı

			Okuduğunuz kitaplardan en çok hangisini beğenmediniz?					
			Benjamin		Doktor			
			Button'ın		Ox'un	Köpek	Hayvan	
			Tuhaf					
			Hikâyesi	Kızıl Veba	Deneyi	Kalbi	Çiftliği	Toplam
Sınıf	9/A	N	2	4	4	1	2	13
		% Sınıf	15,4%	30,8%	30,8%	7,7%	15,4%	100,0%
		% Novella	50,0%	57,1%	16,0%	11,1%	100,0%	27,7%
		% Toplam	4,3%	8,5%	8,5%	2,1%	4,3%	27,7%
	9/B	N	0	0	12	0	0	12
		% Sınıf	,0%	,0%	100,0%	,0%	,0%	100,0%
		% Novella	,0%	,0%	48,0%	,0%	,0%	25,5%
		% Toplam	,0%	,0%	25,5%	,0%	,0%	25,5%
	10/A	N	1	3	8	1	0	13
		% Sınıf	7,7%	23,1%	61,5%	7,7%	,0%	100,0%
		% Novella	25,0%	42,9%	32,0%	11,1%	,0%	27,7%
		% Toplam	2,1%	6,4%	17,0%	2,1%	,0%	27,7%
	11/C	N	1	0	1	7	0	9
		% Sınıf	11,1%	,0%	11,1%	77,8%	,0%	100,0%
		% Novella	25,0%	,0%	4,0%	77,8%	,0%	19,1%
		% Toplam	2,1%	,0%	2,1%	14,9%	,0%	19,1%
Toplam	N	4	7	25	9	2	47	
	% Sınıf	8,5%	14,9%	53,2%	19,1%	4,3%	100,0%	
	% Novella	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	% Toplam	8,5%	14,9%	53,2%	19,1%	4,3%	100,0%	

Tablo 4.5'te; *N* en sevmediği novellayı söyleyen öğrenci sayısını; *%Sınıf* o novellanın sınıf içindeki tercih edilme yüzdesini, *%Novella* en sevdiği novella olarak gösterenlerin içindeki yüzdeliği, *%Toplam* ise bütün öğrenciler içindeki yüzdeliği ifade etmektedir.

Tablo 4.5'te de görüldüğü gibi 25 (%53,2) öğrenci, okunan 5 novella içinde *Doktor Ox'un Deneyi* novellasını en sevmediği novella olarak söylemiştir. *Doktor Ox'un Deneyi* novellasını *Köpek Kalbi* (*N*= 9; %19,1), *Kızıl Veba* (*N*=7; %14,9), *Benjamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi* (*N*= 4; % 8,5), *Hayvan Çiftliği* (*N*=2; %4,3) novellaları izlemiştir.

Sınıfların kendi içindeki en sevilmeyen novella sıralaması ise farklılık göstermektedir. 9/A sınıfında en sevilmeyen novella olarak *Kızıl Veba* (*N*=4; % 30,8) ve *Doktor Ox'un Deneyi* (*N*=4; % 30,8) novellaları ilk sırayı paylaşmıştır. 9/ B sınıfında ise *Doktor Ox'un Deneyi* (*N*=12; %100) novellası bütün sınıf tarafından en sevilmeyen novella olarak gösterilmiştir. 10/A sınıfında da *Doktor Ox'un Deneyi* (*N*=8; %61,5) novellası en sevilmeyen novella olarak

belirtilirken 11/ C sınıfında *Köpek Kalbi* (N=7; % 77,8) novellası, en sevilmeyen novella olarak cevaplanmıştır.

4.6. Araştırmanın Altıncı Alt Problemine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 6. alt probleminde “Novellaların beğenilmeyen yönleri nelerdir?” sorusuna cevap aranmıştır. Veriler, Görüşme Formu 1’den elde edilmiştir. En sevilmeyen novella olan *Doktor Ox’un Deneyi* novellasının beğenilmeme gerekçeleri Görüşme Formu 1’e bakılarak incelenmiştir. Yabancı sözcük kullanımı en çok gösterilen gerekçe olarak karşımıza çıkmaktadır:

9AEG2: *Beğenmediğim yönleri kelimelerin yabancı olması*

9AEG5: *Kelimeleri, adları*

9AEG6: *ingilizce isimlerden bıktım yaaa..*

9AEG7: *İngilizce yazılarında zorlandım*

9AKG8: *Kelimeyi okurken zorlandım.*

9AKG9: *Kitap Fransızcadan çevrildiği için Başka kelimeler vardı orda zorlandım*

9AKG10: *Kelimeleri: cressende education*

9AKG11: *Fazla yabancı kelime vardı. Akıcı değildi.*

9AKG12: *İsimleri okumakta zorlandım*

9BEG13: *Çok fazla Fransızca terim bulunması biraz beni zorladı ama hem Fransız bir yazar ve biraz eski kitap olduğu için normal geldi bana.*

9BEG18: *isimleri okumaya çalışırken kitaptan koptum*

9BEG19: *Şehir ve şahıs isimleri hiç duymadığım ve telaffuz edemediğim isimlerdi bu yönü gerçekten üzücü*

9BKG20: *Adamların isimleri çok zor olduğu için zorlandım.*

9BKG23: *ben kitabı anlamadım okurken zorlandığım yer; çok fazla isim vardı birde yabancı isimlerdi orda zorlandım.*

10AKG29: *Sıkıcı ve karışık.*

10AKG35: *Sıkıcı ve fazla ingilizce kelime olduğu için*

11CKG47: *Yabancı sözcükler fazlaydı.*

Bazı yorumlarda kitabın başı sıkıcı bulunmuştur:

11CKG45: *İlk başları çok karışık*

9BKG24: *İlk başları karışık. Biraz beğendim. Ama fazla anlamsız bir kitaptı*

Bazı öğrenciler ise yazarın vermek istediği mesajla paralellik kurarak cevaplar vermiştir:

10AKG30: *Deneyin insanlar üzerinde olması ve insanların izni ve haberi olmaksızın yapılması bunun*

10AKG32: *beğenmediğim yönü insanlar üzerinde deney yapması*

10AKG37: *beyenmediğim yönleri insanlar üstünde deney yapılması*

11/ C sınıfının en sevmediği novella ancak bütün gönüllüler içinde en sevilen ikinci novella olan *Köpek Kalbi* novellasının beğenilmeyen yönleri, Görüşme Formu 1'den elde edilen verilerle analiz edilmiştir. Yabancı sözcük ve argo kullanımı cevaplar arasında ön plana çıkmaktadır:

9AKG8: *Kelimelerde zorlandım.*

9BEG15: *yabancı isimler okumakta zorluk çektim*

9BEG16: *Kitabın başında yabancı kelime çok fazlaydı ama okuya okuya Alıştım.*

9BEG17: *Beğenmediğim yer çok azdı biraz bana yabancı kelimeler vardı geri yanı güzeldi fazla zorlandığım yerim yok*

9BEG19: *birazcık okuduktan sonra sıkılmaya, sıkıcı gelmeye başladı*

10AKG29: *Köpek kalbi kitabında genellikle argo kelimeler vardı.*

10AKG30: *Beğenemediğim yönleri: 1. Çok küfür geçiyor. 2. Köpeğe eziyet edip onun izni olmadan onu ameliyat ediyorlar. 3. Birde köpeğe yaptıklarını kabul etmeyip- onların suçu olduğunu- köpeği suçlamaları yaptıklarından dolayı.*

10AKG31: *Küfür olması, zorlandığım yönü ingilizce kelime olması*

10AKG32: *Beğenmediğim yönü içinde Argo kelimeler geçmesi*

10AKG34: *Beğenmediğim yönü küfür geçmesi*

11CEG39: *Hocam kitap akıcı değil çok yabancı kelimeler var küfürler var ama sıkıntı yok:)*

11CEG40: *Akıcı değil aralara ingilizce kelimeler var*

11CKG47: *yabancı kelimeler fazla olduğu için beğenmedim ve sürükleyici değildi.*

Bazı öğrenciler, olay örgüsüne yönelik cevaplar vermiştir:

9AEG2: *Adamın evine göz dikmeleri hoşuma gitmedi.*

9BEG13: *Bence Şarik ameliyattan sonra birazda olsa eski halinden davranışları kalsa daha iyi olabilirdi.*

9/A sınıfında Doktor Ox'un Deneyi novellası ile en sevilmeyen novella olarak gösterilen ve gönüllü öğrenciler arasında en sevilmeyen üçüncü novella olan *Kızıl Veba* novellasının beğenilmeme gerekçeleri Görüşme Formu 1'den elde edilerek analiz edilmiştir. Yazarın

üslubu, olayların yavaş ilerlemesi ve kitabın giriş kısmı cevaplar arasında ön plana çıkmaktadır:

9AEG2: *Beğenmedim çünkü hiç hareketli deyil çok sakın geçiyor*

9AEG5: *SIKICI yazılar sıkıcı kitap sarmıyor beğendiğim bir şey yok Metinler küçük gözüm ağrıyo kitaba başlamadım pek bişi diyemem.*

9AEG6: *Kitap sarmadı. Olaylar yavaş yavaş geliyordu.*

9AKG11: *Çok fazla betimleme var. Kafam karıştı. Bir de çok sıkıcı.*

9BEG16: *Kitabın başları, kitap başladığında kitaba ısınmadım Bu nasıl bir kitap okunmaz bu dedim ama biraz zorlayıp birkaç sayfa okudum. Ve önyargılarımı kırdım*

9BEG17: *biraz karıştı ve olayın içine biraz daha girse iyiydi. Ve kitap biraz aksiyon olsa iyiydi.*

9BEG18: *biraz durgun gibiydi sanki*

9BKG21: *Kitabın bazı yerleri çok karışık geldi.*

9BKG23: *ilk başını anlamamıştım okudukça anladım.*

9BKG24: *Okurken ilk baştaki bölümleri tuvaftı.*

10AKG30: *Beğenmediğim yer başıydı. Yani sıkıcı olarak hep aynı şeyleri tekrarlıyordu Granser. Birde çocuklar çok dikbaşlılar.*

11CKG47: *Bazı cümleleri anlamayıp, tekrar tekrar okumak zorunda kaldım.*

Novelladaki bazı karakterler ile yaşlı kahraman, çocuk ve hayvanlara karşı tavırlar *Kızıl Veba* novellasının beğenilmeyen yönleri olarak belirtilmiştir:

9AEG4: *Begenmedim adamların anlamasını tiplerini beğenmedim*

9AKG8: *Salgını herkeze deyilde çocuklara daha çok bulaşmasını fazla anlayamadım.*

9AKG9: *çocukların bazı şeyleri zorlukla anlaması zorluk çekmesi*

9AKG10: *cocukların yaramaz olması*

9BEG13: *Bence Çocuklar birazdaha büyük olabilirdi dili biraz ağır gibi.*

9BKG20: *Beğenmedim. Bence çok karıştı. Şöför denilen adam çok kötüydü.*

10AKG29: *Hayvanları öldürmesi, yenmesi*

10AKG32: *Yaşlı adamla dalga geçmeleri*

10AKG35: *Hayvanları öldürmesi ve sıkıcı*

10AKG37: *Torunlarının onunla dalgageçmesi onları küçümsemesi hoşuna gitmeyen yönlerinden biriside bu yönü*

En sevilmeyen dördüncü novella olan *Benjamin Button*'ın *Tuhaf Hikâyesi* novellasının beğenilmeyen yönleri, Görüşme Formu 1'den elde edilen cevaplar analiz edilerek

gösterilmiştir. Yabancı sözcük kullanımı ve kahramanın yaşlı doğması beğenilmeyen yönler olarak belirtilmiştir:

9AEG1: *Birkaç tane bilmediğim kelime vardı. Ama güzeldi zorlanmadım.*

9AEG4: *bazı kelimeleri anlayamadım.*

9AEG6: *yaşlı olarak Doğup gittikçe gençleşmesi ve küçülmesi..*

9AEG7: *İngilizce yazılarını zor okudum.*

9AKG9: *Kitap İngilizceden çevrildiğinden bazı kelimeleri anlamadım. Başka zorlandığım yönü yok.*

9AKG12: *Yabancı isimler ve tarihler var*

9BEG13: *Yok, çok fazla yok sonu dışında bir de başında biraz sıkıldım.*

9BKG24: *Zorlandığım tarafları ilk sayfaları.*

10AKG37: *Hikayenin başı ve sonu biraz saçma geldi ama hikayenin ortası iyiydi*

Bir öğrenci, eserin hayal ürünü olmasını beğenmediği yön olarak söylemiştir:

11CKG46: *zorlandığım yer olmadı. Fazla beğenmedim çünkü 70 yaşında sakallı bir bebek çok hayal ürünü.*

En sevilmeyen beşinci novella olan *Hayvan Çiftliği* novellasının beğenilmeme gerekçeleri Görüşme Formu 1'den elde edilen verilerle analiz edilmiştir. Bazı kahramanlar, insanların hepsinin kötü gösterilmesi ve olay akışı cevaplarda beğenilmeyen unsurlar olarak belirtilmiştir:

9AEG2: *Beğenmediğim yönleri yel değirmeninin planlarını bozup 1 hafta sonra yeniden yapmaları*

9AKG8: *Bütün insanların kötü, Kaba olduğunu anlatmaktadır.*

9AKG9: *beğenmediğim yönü insanların acımasız olması*

9BEG16: *daha başlamadım ama Kitabın cümleleri yazı boyutu çok küçük.*

9BKG22: *sadece bazı yerleri anlamadım.*

10AKG30: *1. hayvanlara davranış şekli insanların 2. Domuzların kendini üstün görmesi 3. Baştaki domuzun sözünün dinlenmeyip domuzların insanlarla aynı olması*

10AKG32: *Beğenmediğim yönü Domuzların diğer hayvanlardan kendilerini üstün görmeleri*

10AKG35: *Domuzların kendini üstün görmesi*

10AKG37: *beyenmediğim yönü domuzların diğer hayvanlardan üstün görmeleri*

Bir cevap kurguya yönelik verilmiştir:

11CKG45: *Gerçekçi olmaması pek hoşuma gitmedi.*

4.7. Araştırmanın Yedinci Alt Problemine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 7. alt probleminde novellaları verilen sürede tamamlama ile çeşitli demografik veriler arasında ilişkilerin olup olmadığına bakılmıştır. Novella okumalarına katılan öğrencilerin novellaları okuma durumları Tablo 4.6’da gösterilmiştir.

Tablo 4. 6. *Novellaların Belirtilen Sürede Okunma Durumları*

Novella Adı	Durumu	Okunma	
		N	%
1. Benjamin Button'ın Hikâyesi	Tuhaf Hayır	10	21,3
	Biraz	12	25,5
	Evet	25	53,2
	Toplam	47	100,0
2. Kızıl Veba	Hayır	4	8,5
	Biraz	25	53,2
	Evet	18	38,3
	Toplam	47	100,0
3.Doktor Ox'un Deneyi	Hayır	4	8,5
	Biraz	26	55,3
	Evet	17	36,2
	Toplam	47	100,0
4.Köpek Kalbi	Hayır	4	8,5
	Biraz	30	63,8
	Evet	13	27,7
	Toplam	47	100,0
5.Hayvan Çiftliği	Hayır	12	25,5
	Biraz	20	42,6
	Evet	15	31,9
	Toplam	47	100,0

Tablo 4.6’da da görüldüğü gibi öğrenciler tarafından verilen 1 haftalık sürede tamamı en çok okunan novella, 25(%53,2) evet cevabıyla *Benjamin Button’ın Tuhaf Hikâyesi* olmuştur. Sırasıyla 18(%38,3) evet ile *Kızıl Veba*, 17(%36,2) evet ile *Doktor Ox’un Deneyi*, 15(%31,9) evet ile *Hayvan Çiftliği* ve 13(%27,7) evet cevabıyla *Köpek Kalbi* izlemiştir. Bir hafta içinde tamamlanma durumu ile novella sayfa sayısı arasında bir benzerlik görülmektedir. *Hayvan Çiftliği* her ne kadar 151 sayfa ile en hacimli novella olsa da içinde resimlerin olması ve puntosunun büyüklüğü ile *Köpek Kalbi*(132 sayfa) novellasından daha kısadır.

Tablo 4.6’da gösterilen novellaların öğrenciler tarafından her hafta okunup okunmama durumları, araştırmacı tarafından puanlanmıştır. Cevap olarak o haftaki novellanın okunmadığı belirtilmişse 0, okumaya başlanmış fakat tamamlanamamışsa 1, o haftaki novella

tamamlanmışsa 2 puan verilmiştir. 5 novellayı verilen sürede tamamlayıp tamamlamadığını gösteren puanlamada her gönüllü minimum 0, maksimum 10 puan alabilmiştir.

“Bazen” kategorisi 2.novelladan itibaren artış göstermektedir. 2. haftadan itibaren kütüphanede okuma saati yapılması, öğrencilerin novellalara başlanmasını sağladığı düşünülmektedir.

Puanların normal dağılım gösterip gösterilmediği test edilmiştir.

Tablo 4. 7. Novellaların Okunma Durumları Toplam Puanı Normallik Testi Analizi

5 Novellanın Okunma Durumları Toplam Puanı	Ortalama	Standart Sapma	Çarpıklık	Basıklık	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
					İstatistik	df	P	İstatistik	df	P
	6,15	2,187	-,316	,228	,115	47	,155*	,967	47	,200

*p>0,005

Tablo 4.7’de görüldüğü gibi 5 novellanın okunma durumları toplam puanları normal dağılım göstermektedir (KS= 0,115, df 47, p=0,155 > 0,05). Çarpıklık ve basıklık değerleri -1,5 ile +1,5 olduğu zaman normal veriler normal dağılım kabul edilmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Tablo 4.7’deki Çarpıklık Basıklık değerleri normal dağılım sınırları içindedir (-1,5< Çarpıklık=-0,316 <1,5 ; -1,5< Basıklık= 0,228 < 1,5).

4.7.1. Araştırmanın Yedinci Alt Probleminin Birinci Maddesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 7. alt problemi 1. maddesinde “Novelları verilen sürede tamamlama ile evdeki kitap sayısı arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrenci Tanıma Formundan öğrencilerin evlerindeki kitap sayısı bilgisine ulaşılmıştır.

Tablo 4. 8. Öğrencilerin Evlerindeki Kitap Sayısı

Evdeki Kitap Sayısı	N	%	Shapiro-Wilk
			P
1-10 kitap	12	25,5	,628
11-20 kitap	21	44,7	,239
21-50 kitap	11	23,4	,692
51 ve üstü kitap	3**	6,4	,000*
Toplam	47	100,0	

*p<0,05

**Ankette yer alan 100 ve üstü kategorisine 1 cevap verildiği için bu kategori 51 ve üstü kategorisine eklenmiştir.

Tablo 4.8’de novella okumalarına katılan öğrencilere “Evinizde ders kitaplarınız hariç tahminen kaç kitap var?” sorusuna verilen yanıtlar gösterilmiştir. 21(%44,7) öğrencinin evinde 11-20 kitap, 12 (% 25,5) öğrencinin evinde 1-10 kitap, 11(%23,4) öğrencinin evinde 21-50 kitap, 3(%6,4) öğrencinin evinde 51 ve üstü kitap bulunmaktadır. Evinde 100 ve üstü kitap, 1 öğrencinin evinde bulunmaktadır. Bu kategori bir üst kategori ile birleştirilerek gösterilmiştir.

Kategorilerin normallik dağılımına bakıldığında 51 ve üstü kitap kategorisi normal dağılım göstermemektedir (51 ve üstü kitap *Shapiro-Wilk* $p = 0,001 < 0,05$). Bu sebeple nonparamedik testlerden Kruskal Wallis Test ile ölçüme devam edilmiştir.

Tablo 4. 9. Novellaların Okunma Durumu ile Evdeki Kitap Sayısı Kruskal Wallis Testi Analizi

Test İstatistikleri ^{a,b}	Novellaların Zamanında Okuma Durumu
X ²	2,183
Sd	3
p	,535

Kruskal Wallis Test

b. Grup Değişkeni: Evinizde ders kitaplarınız hariç tahminen kaç kitap var?

Novellaların zamanında okunması ile evdeki kitap sayısı arasındaki ilişkiyi tespit etmek için Kruskal Wallis Testi yapılmıştır. Tablo 4.9’da da görüldüğü gibi yapılan Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre evdeki kitap sayısı ile novellaları zamanında okuma arasında anlamlı bir fark tespit edilememiştir. ($X^2= 2,183$; $p = 0,535$; $p > 0,05$).

4.7.2. Araştırmanın Yedinci Alt Probleminin İkinci Maddesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 7. alt problemi 2. maddesinde “Novellaları verilen sürede tamamlama ile annenin evde kitap okuması arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrenci Tanıma Formundan öğrencilerin annelerinin evde kitap okuma durumu bilgisine ulaşılmıştır.

Tablo 4. 10. Öğrencilerin Annelerinin Evde Kitap Okuma Durumu

	N	%	Shapiro-Wilk p
Anneniz evde kitap okur mu?	27	57,4	,350*
Hayır, annemi hiç kitap okurken görmedim.	20	42,6	,375*
Bazen okur.**	47	100,0	
Toplam			

* $p > 0,05$ **"Düzenli okur" cevabını 1 gönüllü söylemiştir.

Tablo 4.10'da novella okumalarına katılan öğrencilerin annelerinin evde kitap okuma durumları gösterilmiştir. 27 (%57,4) öğrenci annesini evde kitap okurken hiç görmediğini söylemiştir. 20 (%42,6) öğrenci annesinin bazen okuduğunu belirtmiştir. 1 öğrenci ise annesinin düzenli kitap okuduğunu belirtmiştir. Bu cevap " *Bazen okur.*" kategorisi içinde gösterilmiştir. Kategoriler, normal dağılım göstermektedir (Hayır $p = 0,350$; Bazen $p = 0,375$).

Novellaların zamanında okunması ile annenin evde kitap okuması arasındaki ilişkiyi tespit etmek için Bağımsız Örneklem t Testi yapılmıştır. Yapılan testin analizi Tablo 4.11'de gösterilmiştir.

Tablo 4. 11. Novellaların Okunma Durumu ile Annenin Evde Kitap Okuması t Testi Analizi

	N	$\bar{X}$	SS	t	p
Hayır, annemi hiç kitap okurken görmedim.	27	6,15	1,769	-,003	,998*
Bazen okur.	20	6,15	2,700		

* $p > 0,05$

Tablo 4.11'de de görüldüğü gibi annenin evde kitap okuması ile novellaları verilen sürede tamamlama arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. ($t = - 0,003$, $p = 0,998 > 0,05$).

4.7.3. Araştırmanın Yedinci Alt Probleminin Üçüncü Maddesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 7. alt problemi 3. maddesinde "Novellaları verilen sürede tamamlama ile babanın evde kitap okuması arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?" sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrenci Tanıma Formundan öğrencilerin babalarının evde kitap okuma durumu bilgisine ulaşılmıştır.

Tablo 4. 12. Öğrencilerin Babalarının Evde Kitap Okuma Durumları

	N	%	Shapiro-Wilk p
Babanız Hayır, babamı hiç kitap okurken evde görmedim.	36	76,6	,188*
kitap Bazen okur.	11	23,4	,186*
okur mu? Düzenli olarak okur.	0	,0	
Toplam	47	100,0	

*p>0,05

Tablo 4.12’de novella okumalarına katılan öğrencilerin babalarının evde kitap okuma durumları gösterilmiştir. 36 (%76,6) öğrenci, babasını evde kitap okurken hiç görmediğini söylemiştir. 11 (%23,4) öğrenci, babasının bazen okuduğunu belirtirken babasının evde düzenli olarak kitap okuduğunu söyleyen öğrenci çıkmamıştır. Kategoriler normal dağılım göstermektedir (Hayır Shapiro-Wilk $p = 0,188 < 0,5$; Bazen Shapiro-Wilk $p = 0,186 < 0,5$).

“Babanız evde kitap okur mu?” sorusuna “ *Düzenli olarak okur.* ” cevabı çıkmadığı için cevap seçenekleri ikiye düşmüştür. Bu sebeple “Babanın evde kitap okuması arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusuna cevap bulmak için Bağımsız Örneklem t Testine (Independent Sample Test) geçilmiştir.

Tablo 4. 13. Novellaların Okunması ile Babanın Evde Kitap Okuması t Testi Analizi

	N	$\bar{X}$	SS	t	p
Hayır, babamı hiç kitap okurken görmedim.	36	6,14	-,043	-,040	,969*
Bazen okur.	11	6,18	-,043		

*p>0,05

Tablo 4.13’te de görüldüğü gibi babanın evde kitap okuması ile novellaları zamanında bitirme arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir ($t = -0,40$; $p = 0,969 > 0,05$).

4.7.4. Araştırmanın Yedinci Alt Probleminin Dördüncü Maddesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 7. alt problemi 4. maddesinde “Novellaları verilen sürede tamamlama ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrenci Tanıma Formundan öğrencilerin cinsiyet bilgisine ulaşılmıştır. Bağımsız Örneklem t Testi ile sonuçlar analiz edilmiştir. Tablo 4.14’te novellaların okunma durumu ile cinsiyet durumu arasındaki t Testi analizi gösterilmiştir.

Tablo 4. 14. *Novellaların Okunma Durumu ile Cinsiyet Durumu t Testi Analizi*

	N	$\bar{X}$	SS	Çarpıklık	Basıklık	Shapiro-Wilk p	t	p
Erkek	22	5,14	2,253	,034	,641	,743	-3,278	,002*
Kız	25	7,04	1,719	-,120	-,106	,309		

*p<0,05

Tablo 4.14'te de görüldüğü gibi Bağımsız Örneklem t Testinin novellaları zamanında bitirme ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($t = -3,278$; $p = 0,002 < 0,05$). Grup ortalamalarına baktığımızda kız ($\bar{X} = 7,04$) öğrencilerin, erkek ($\bar{X} = 5,14$) öğrencilerden novellaları zamanında bitirmede daha başarılı oldukları görülmektedir.

4.7.5. Araştırmanın Yedinci Alt Probleminin Beşinci Maddesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 7. alt problemi 5. maddesinde “Novellaları verilen sürede tamamlama ile sınıf seviyesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrenci Tanıma Formu'ndan uygulamaya katılan öğrencilerin sınıf bilgisine ulaşılmıştır. Tablo 4.15'te öğrencilerin sınıf seviyesine göre dağılımları gösterilmiştir.

Tablo 4. 15. *Öğrencilerin Sınıf Seviyesine Göre Dağılımı*

	N	%	Shapiro-Wilk p.*
Sınıf 9	25	53,2	,645
10	13	27,7	,538
11	9	19,1	,197
Toplam	47	100,0	

*p>0,05

Tablo 4.15'te de görüldüğü gibi novella okumalarına katılan 25 (%53,2) öğrenci 9. sınıf, 13 (% 27,7) öğrenci 10. sınıf, 9 (%19,1) öğrenci ise 11. sınıfa gitmektedir. Kategoriler normal dağılım göstermektedir (Shapiro-Wilk: 9.sınıf $p = 0,645 > 0,05$; 10.sınıf $p = 0,538 > 0,05$; 11.sınıf $p = 0,197 > 0,05$). 3 kategori olduğu için novella okunma durumu ile sınıf seviyesi arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla ANOVA Testi yapılmıştır. Yapılan testin sonuçları Tablo 4.16'da gösterilmiştir.

Tablo 4. 16. *Novellaların Okunma Durumu ile Sınıf Seviyesi Anova Testi Analizi*

Homojenlik Testi				ANOVA Sonuçları					
Levene İstatistik	Sd1	Sd 2	p		KT	Sd	KO	F	P
2,436	2	44	,099	G. Arası	18,825	2	9,413	2,059	,14*
				G. İçi	201,132	44	4,571		
				Toplam	219,957	46			

*p>0,05

Tablo 4.16’da görüldüğü gibi yapılan ANOVA Testi sonuçlarına göre varyanslar normal dağılım göstermektedir(*Levene*= 2,436 ; *p.* = 0,099) ancak gruplar arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir (*ANOVA*= 9,413 ; *p* = 0,140 > 0,05).

4.7.6. Araştırmanın Yedinci Alt Probleminin Altıncı Maddesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 7. alt problemi 6. maddesinde “Novellaları verilen sürede tamamlama ile okuma saatlerinde kitap okuma arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrenci Tanıma Formundan öğrencilerin okuldaki okuma saatlerinde kitap okuma bilgisine ulaşılmıştır. Sonuçlar Tablo 4.17’de gösterilmiştir.

Tablo 4. 17. *Öğrencilerin Okuma Saatinde Kitap Okuma Durumları*

		N	%	Çarpıklık	Basıklık	Shapiro-Wilk p
Okuldaki kitap okuma saatlerinde kitap okuyor musunuz?	Evet, okuyorum.	32	68,1	-,466	,465	,195
	Bazen okuyorum bazen okumuyorum.	11	23,4	,371	-,705	,738
	Hayır, okumuyorum.	4	8,5	-2,000	4,000	,001*
	Toplam	47	100,0			

*p<0,05

Tablo 4.17’de de görüldüğü gibi öğrencilere yöneltilen “Okuldaki kitap okuma saatlerinde kitap okuyor musunuz?” sorusuna 32 (%68,1) *evet, okuyorum*; 11 (%23,4) *bazen okuyorum bazen okumuyorum*; 4 (%8,5) *hayır, okumuyorum* cevabı verilmiştir. Kategoriler homojen dağılım göstermediği için Kruskal Wallis Testi ile analize devam edilmiştir (Hayır: *Shapiro-Wilk p*= 0,001< 0,05). Sonuçlar Tablo 4.18’de gösterilmiştir.

Tablo 4. 18. *Novellaların Okunma Durumu ile Okuma Saatinde Kitap Okuma Durumu Kruskal Wallis Testi Analizi*

Test İstatistikleri ^{a,b}	Novellaların Zamanında Okuma Durumu
X ²	,888
Sd	2
p	,641

a. Kruskal Wallis Test

b. Grup Değişkeni: Okuldaki kitap okuma saatlerinde kitap okuyor musunuz?

Tablo 4.18’de de görüldüğü gibi gruplar arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($X^2=0,888$; $p. = 0,641 > 0,05$).

4.7.7. Araştırmanın Yedinci Alt Probleminin Yedinci Maddesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 7. alt problemi 7. maddesinde “Novelları verilen sürede tamamlama ile önceki öğretmenlerinin kitap önermesi veya aldırması arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrenci Tanıma Formundan öğrencilerin öğretmenlerin kitap önerme veya aldırma bilgisine ulaşılmıştır. Tablo 4.19’da önceki öğretmenlerin kitap önerme veya aldırma durumları gösterilmiştir.

Tablo 4. 19. *Önceki Öğretmenlerinin Kitap Aldırma veya Önerme Durumları*

		N	%	Shapiro-Wilk p.
Önceki öğretmenleriniz size ders kitapları dışında okuma kitapları önerdi veya aldırtdı mı?	Evet, okuma kitapları alıp okuduk.	22	46,8	,669
	Öğretmen okuma kitabı önerdi fakat aldırtdı.	12	25,5	,966
	Hayır, okuma kitabı almadık.	3	6,4	,000*
	Hatırlamıyorum.	10	21,3	,222
	Toplam	47	100,0	

* $p < 0,05$

Tablo 4.19’da da görüldüğü gibi öğrencilere yöneltilen “Önceki öğretmenleriniz size ders kitapları dışında okuma kitapları önerdi veya aldırtdı mı?” sorusuna 22 (%46,8) öğrenci “Evet, okuma kitapları alıp okuduk.”; 12 (%25,5) öğrenci “Öğretmen okuma kitabı önerdi

fakat aldirtmadı.”; 3 (% 6,4) öğrenci “Hayır, okuma kitabı almadık.”; 10 (%21,3) öğrenci “Hatırlamıyorum.” şeklinde cevap vermiştir. Kategoriler normal dağılım göstermediği için Kruskal Wallis Testi ile analize devam edilmiştir (Hayır: Shapiro-Wilk $p = 0,001 < 0,05$). Tablo 4.20’de testin sonuçları gösterilmiştir.

Tablo 4. 20. *Novellaların Okunma Durumu ile Öğretmenlerin Kitap Önerme veya Aldirtma Durumları Kruskal Wallis Testi Analizi*

Test İstatistikleri ^{a,b}	Novellaları	
	Zamanında Okuma	Durumu
X^2		2,963
Sd		3
p		,397

a. Kruskal Wallis Test

b. Grup Değişkeni: Önceki öğretmenleriniz size ders kitapları dışında okuma kitapları önerdi veya aldirttı mı?

Tablo 4.20’de de görüldüğü gibi novellaların okunma durumu ile önceki öğretmenlerin kitap aldirtması veya okutması arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($X^2 = 2,963$; $p = 0,397 > 0,05$).

4.8. Araştırmanın Sekizinci Alt Problemine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 8. alt probleminde okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile çeşitli demografik unsurlar arasındaki ilişki araştırılmıştır. Okuma için süre verilmeyen “Dönüşüm” novellasının okunma durumları, yarı yapılandırılmış Görüşme Formu 2’den elde edilmiştir.

Tablo 4. 21. *Okuma İçin Süre Verilmeyen “Dönüşüm” Novellasının Okunma Durumları*

	N	%
Evet*	18	38,3
Hayır	29	61,7
Toplam	47	100,0

*4 gönüllü biraz okuduğunu belirtmiş olup Evet kategorisinde değerlendirilmiştir.

Tablo 4.21’de okuma için süre verilmeyen “Dönüşüm” novellasının okunma durumları gösterilmiştir. 4 öğrenci herhangi bir okuma talimatı verilmeden kitaba başladığı için “Evet” kategorisi altında değerlendirilmiştir. 18 (%38,3) öğrenci herhangi bir yönlendirme

yapılmadan *Dönüşüm* novellasını okumaya başlamışken 29 (%61,7) öğrenci *Dönüşüm* novellasını okumamıştır.

Araştırmanın 8. alt probleminin alt maddeleri verilerine Öğrenci Tanıma Formundan ulaşılmıştır. Bu verilere ait bilgiler, araştırmanın 7. alt problemin bulgularında gösterilmiştir. Ancak bazı kategorilerde birleştirmeler yapılmıştır. Birleştirme yapılan kategoriler ve işlemler, 7. alt problemin alt maddelerinde açıklanmıştır. Herhangi bir işlem yapılmayan bilgiler tekrardan gösterilmemiştir.

4.8.1. Araştırmanın Sekizinci Alt Probleminin Birinci Maddesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 8. alt probleminin 1. maddesinde “Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile evdeki kitap sayısı arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrenci Tanıma Formu’ndan gönüllülerin evdeki kitap sayılarına ulaşılmıştır (Bkz. Tablo 4.8). 51-100 kitap ile 100’den fazla kitap kategorileri 51 ve üstü kitap olarak birleştirilmiştir.

Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile evdeki kitap sayısı arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek için Ki Kare Testleri uygulanmıştır. Yapılan Ki Kare Testleri Tablo 4.22’de gösterilmiştir.

Tablo 4. 22. Okuma İçin Süre Verilmeyen “Dönüşüm” Novellasının Okunması ile Evdeki Kitap Sayısı İlişkisi Ki Kare Testleri Analizi

		Evdeki Kitap Sayısı				Fisher's	
		1-10	11-20	21-50	51 ve üstü	Exact	
		kitap	kitap	kitap	kitap	Test	P
“ Dönüşüm”	Novellası Evet	2	9	5	2	18	
Okunma Durumu	Hayır	10	12	6	1	29	3,909 ,278*
Toplam		12	21	11	3	47	

* $p > 0,05$

Tablo 4.22’de de görüldüğü gibi okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile evdeki kitap sayısı arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (*Fisher's Exact Test* = 3,909 ; $p = 0,278 > 0,05$).

4.8.2. Araştırmanın Sekizinci Alt Probleminin İkinci Maddesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 8. alt probleminin 2. maddesinde “Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile annenin evde kitap okuması arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrenci tanıma formundan annenin evde kitap okuması bilgisine ulaşılmıştır (Bkz. Tablo 4.10). Bazen okur ve düzenli olarak okur kategorileri tek başlık altında toplanmıştır. Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile annenin evde kitap okuması arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek için Ki Kare Testleri uygulanmıştır. Sonuçlar Tablo 4.23’te gösterilmiştir.

Tablo 4. 23. Okuma İçin Süre Verilmeyen Novellanın Okunması ile Anne Kitap Okuma Durumu İlişkisi Ki Kare Analizi

		Anneniz evde kitap okur mu?		Toplam	X ²	Sd	P
		Hayır	Bazen				
“Dönüşüm”	Evet	9	9	18	,662 ^a	1	,416*
Novellası	Okunma Hayır	18	11	29			
Durumu							
Toplam		27	20	47			

*p>0,05

Tablo 4.23’te de görüldüğü gibi okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile annenin evde kitap okuması arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (*Pearson X² Test = 0,662 , p= 0,416> 0,05*).

4.8.3. Araştırmanın Sekizinci Alt Probleminin Üçüncü Maddesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 8. alt probleminin 3. maddesinde “Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile babanın evde kitap okuması arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrenci Tanıma Formu’ndan babanın evde kitap okuma durumu bilgisine ulaşılmıştır (Bkz. Tablo 4.12). Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile babanın evde kitap okuması arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek için Ki Kare Testleri uygulanmıştır. Sonuçlar Tablo 4.24’te gösterilmiştir.

Tablo 4. 24. Okuma İçin Süre Verilmeyen Novellanın Okunması ile Baba Kitap Okuma Durumu İlişkisi Ki Kare Analizi

		Babanız evde kitap okur mu?		Toplam	Fisher's Exact Test p
		Hayır	Bazen		
“Dönüşüm”	Novellası Evet	13	5	18	
Okunma Durumu	Hayır	23	6	29	,726*
Toplam		36	11	47	

*p>0,05

Tablo 4.24'te de görüldüğü gibi okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile babanın evde kitap okuması arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (Fisher's Exact $p=0,726 > 0,05$).

4.8.4. Araştırmanın Sekizinci Alt Probleminin Dördüncü Maddesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 8. alt probleminin 4. maddesinde “Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrenci Tanıma Formu'ndan cinsiyet bilgisine ulaşılmıştır. Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek için Ki Kare Testleri uygulanmıştır. Sonuçlar Tablo 4.25'te gösterilmiştir.

Tablo 4. 25. Okuma İçin Süre Verilmeyen Novellanın Okunması ile Cinsiyet İlişkisi Ki Kare Analizi

		Cinsiyet		Toplam	X^2	sd	P
		Erkek	Kız				
“Dönüşüm” Novellası	Evet	10	8	18			
Okunma Durumu	Hayır	12	17	29	,896	1	,344*
Toplam		22	25	47			

* $p>0,05$

Tablo 4.25'te de görüldüğü gibi okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($X^2=0,896$; $p= 0,344 > 0,05$).

4.8.5. Araştırmanın Sekizinci Alt Probleminin Beşinci Maddesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 8. alt probleminin 5. maddesinde “Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile sınıf seviyesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrenci Tanıma Formu'ndan sınıf seviyesi bilgisine ulaşılmıştır (Bkz. Tablo 4.15). Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile sınıf seviyeleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek için Ki Kare Testleri uygulanmıştır. Sonuçlar Tablo 4.26'da gösterilmiştir.

Tablo 4. 26. Okuma İçin Süre Verilmeyen Novellanın Okunması ile Sınıf Seviyesi İlişkisi Ki Kare Analizi

		Sınıf			Fisher's		Cramer's V
		9	10	11	Toplam	Exact Test	
"Dönüşüm" Novellası	Evet	6	4	8	18	11,671	,002*
Okunma Durumu	Hayır	19	9	1	29		
Toplam		25	13	9	47		

*p<0,05

Tablo 4.26'da da görüldüğü gibi okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile sınıf seviyeleri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir (*Fisher's Exact Test*=11,671 ; $p= 0,002 < 0,05$). İlişki düzeyi güçlüdür (*Cramer's V*= 0,510 > 0,5). Sınıf seviyesi yükseldikçe okuma için süre verilmeyen "*Dönüşüm*" novellasının okunma durumları artmaktadır.

4.8.6. Araştırmanın Sekizinci Alt Probleminin Altıncı Maddesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 8. alt probleminin 6. maddesinde "Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile okuma saatlerinde kitap okuma arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?" sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrenci tanıma formundan okuma saatlerinde kitap okuma bilgisine ulaşılmıştır (Bkz. Tablo 4.17). Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile okuma saatinde kitap okuma arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek için Ki Kare Testleri uygulanmıştır. Sonuçlar Tablo 4.27'de gösterilmiştir.

Tablo 4. 27. Okuma İçin Süre Verilmeyen Novellanın Okunması ile Okuma Saatlerinde Kitap Okuma İlişkisi Ki Kare Analizi

		Okuma Saatinde Kitap Okuma			Fisher's	
		Evet	Bazen	Hayır	Toplam	Exact Test
"Dönüşüm" Novellası	Evet	13	5	0	18	
Okunma Durumu	Hayır	19	6	4	29	2,507
Toplam		32	11	4	47	,360*

*p>0,05

Tablo 4.27'de de görüldüğü gibi okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile okuma saatlerinde kitap okuma arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (*Fisher's Exact Test*= 2,507 ; $p= 0,360 > 0,05$).

4.8.7. Araştırmanın Sekizinci Alt Probleminin Yedinci Maddesine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 8. alt probleminin 7. maddesinde “Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile önceki öğretmenlerinin kitap önermesi veya aldirtması arasında bir ilişki var mıdır?” sorusuna cevap aranmıştır.

Öğrenci tanıma formundan önceki öğretmenlerin kitap aldirtma veya önerme bilgisine ulaşılmıştır (Bkz. Tablo 4.19). Okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile önceki öğretmenlerin kitap aldirtma veya önerme arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek için Ki Kare Testleri uygulanmıştır. Sonuçlar Tablo 4.28’de gösterilmiştir.

Tablo 4. 28. *Okuma İçin Süre Verilmeyen Novellanın Okunması ile Önceki Öğretmenlerin Kitap Okutma İlişkisi Ki Kare Analizi*

		Önceki Öğretmenin Kitap				Fisher's	
		Aldırma Durumu			Hatırlamıyorum	Exact	p.
		Evet	Önerdi ama aldirtmadı	Hayır			
“ Dönüşüm” Novellası	Evet	11	4	1	2	18	
Okunma Durumu	Hayır	11	8	2	8	29	2,835 ,414*
Toplam		22	12	3	10	47	

* $p > 0,05$

Tablo 4.28’de de görüldüğü gibi okuma için süre verilmeyen novellanın okunması ile önceki öğretmenlerin kitap okutması arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (*Fisher's Exact Test*= 2,835 ; $p = 0,414 > 0,05$).

4.9. Araştırmanın Dokuzuncu Alt Problemine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 9. alt problemi olarak “Novella okumalarına katılan öğrencilerin uygulama hakkındaki görüşleri nelerdir?” sorusuna cevap aranmıştır.

Uygulamaya katılan öğrencilerin novella okumaları hakkındaki görüşleri yarı yapılandırılmış Görüşme Formu 2’den alınmıştır. İfadeler kategorize edilip Tablo 4.29’de gösterilmiştir.

Tablo 4. 29. *Gönüllü Öğrencilerin Novella Okumaları Sonu Görüşleri*

		N	%
Novella okumaları ile yeni bir Evet		33	70,2
şeyler öğrendiniz mi?	Hayır	14	29,8
	Toplam	47	100,0

Tablo 4.29’de de görüldüğü gibi 33 (%70,2) öğrenci uygulamada yeni bir şey öğrendiğini söylerken 14 (%29,8) öğrenci yeni bir şey öğrenmediğini söylemiştir.

Görüşme Formu 2’de sorulan “Kitap okuma programı ile yeni bir şeyler öğrendiniz mi? Açıklayınız.” sorusuna verilen olumlu cevaplar; tutum ve alışkanlık, davranış, kitap içeriği başlıkları altında 3 kategori etrafında toplanmıştır.

Tutum ve alışkanlık boyutunda verilen cevaplar aşağıda sıralanmıştır:

9AEG3: *Merak duygum gelişti. Mesela 1 saat okuyoruz eve gidince merak ediyorum tekrar okumak istiyorum.*

9AKG10: *kitap okumanın eğlenceli olduğunu anladım*

9BEG12: *önceden kitap okumak sıkıcı geliyordu. Şimdi sıkılmadan okuyorum.*

9BEG15: *Boş vakitlerimi değerlendirdim.*

9BKG20: *Kitap okumaktan zevk aldım. Aslında kitap okumayı seviyomuşum. Seçtiğim kitaplarda sorun varmış. Sizin seçtiğiniz kitapları severek okudum.*

9BKG21: *bence evde kitap okumayanlar için güzel bir saat.*

9BKG23: *biraz daha kitapların farkına vardım.*

9BKG24: *birazda olsa kitabı sevdim okuma hevesim gelişti.*

10AEG27: *kitap okumak çok gzel güzel vakit geçirdik*

10AKG37: *Kitap okumanın zevkli olduğunu öğrendim.*

11CEG39: *Baya öğrendim güzeldi Kitabın geneliGüzeldi. Bi daha olsa yine girerim yani.*

11CEG40: *Kitap okuma alışkanlığı kazandım*

11CKG44: *Kitap okuma alışkanlığım çoğaldı.*

11CKG45: *Kitap okuma alışkanlığım yoktu. Şimdi okumaya başladım.*

11CKG46: *Düzenli kitap okuma.*

Davranış boyutunda verilen cevaplar aşağıda aktarılmıştır:

9AEG2: *Kitap okurken dudak kıpırdatmamayı*

9AKG9: *Kitap okurken dudağımı oynatmadan okumayı öğrendim ve kitabın arka kapağını okumaya başladım.*

9BKG22: *kitabı daha çok okuma alışkanı kazandırdı zaman dakika süre tutuyorum.*

10AKG29: *Daha iyi hızlı kitap okuduğumu fark ettim.*

10AKG31: *sesiz kitap okumayı*

10AKG33: *daha fazla kitap okumayı ve ne zaman okumak gerektiğini öğrendim*

11CKG47: *Kitabı nasıl okumam gerektiğini öğrendim. Kitap okurken süre tutmayı öğrendim. Kitabın arkasını ve yazarını okumayı öğrendim.*

Kitap içeriği boyutunda verilen cevaplar aşağıda aktarılmıştır.

9AEG1: *Hayvan çifliği kitabı bana kafamda kurgu yapmayı biraz da olsa öğretti.*

9BEG14: *farklı farklı hayatlar*

11CEG41: *eğlenceli güzel kitaplar okudum.*

11CEG43: *Farklı tarzda kitaplar okudum. Genelde tercihim Dünya Klasikleri olurdu*

Bazı verilen cevaplar ise birkaç boyutu kapsayacak niteliktedir:

9AKG11: *Birkaç sayfa okuduktan sonra olaya adapte oluyorum. Ve sıkıcı bulmuyorum.*

9BKG25: *okumam daha akıcı ve hızlı olmaya başladı ve kitapların bana yani birşeyler kattığını düşünüyorum.*

9AKG8: *Çünkü düzenli ortamda düzenli saatlerde ve odaklanmayı öğrendim.*

9BEG16: *Düzenli kitap okumayı öğrendim ve okuduğum Kitaplar sayesinde Kültürüm arttı.*

Örnek: Doktor Ox'un deneyi

10AKG30: *Her kitap aslında görünenden, anlatılandan daha derin anlamlar taşır. O anlam kelimelerle, gizli imalarla anlatılır. Eğer o dönemde bir baskı varsa da kelime oyunuyla anlatılıyor. Yani her kitap farklı şeyler de anlatılabilir görüldüğünden.*

Bazı cevaplar olumlu olmasına rağmen yeterli açıklama yapılmamıştır:

9AEG6: *hee öğrendim. Hatırlamıyorum.*

10AEG26: *Pek sayılmaz*

Görüşme Formu 2’de sorulan “Kitap okuma programı ile yeni bir şeyler öğrendiniz mi? Açıklayınız.” sorusuna olumsuz cevap veren öğrenciler: 9AEG7, 9BEG13, 9BEG17, 9BEG18, 9BEG19, 10AEG28, 10AKG32, 10AKG34, 10AKG35, 10AKG36, 10AKG38, 11CEG42.

Açıklama kısmını boş bırakmışlardır.

4.10. Araştırmanın Onuncu Alt Problemine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 10. alt problemi olarak “Novella okumalarına katılmayan öğrencilerin görüşlerinde bir değişiklik olmuş mudur?” sorusuna cevap aranmıştır.

Novella okumalarına katılmayan öğrenciler, süreç boyunca kitap okumalarına katılmışlardır. Ancak ortak novella okumaları yapmamışlardır. Süreç sonunda öğrencilerin ortak kitap okumaya katılım konusundaki görüşleri yarı yapılandırılmış Görüşme Formu 3’ten alınmıştır. İfadeler araştırmacı tarafından analiz edilmiştir.

Görüşme Formu 3’te sorulan “Kitap okuma programına niçin katılmadınız?” sorusuna bazı öğrenciler isteksiz oldukları için katılmadıklarını belirtmişlerdir:

9AEGO1: *Canım istemedi okuyasım gelmedi*

9AEGO2, 9BEGO12, 10AEGO19: *Canım istemedi*

Bazı öğrencilerin katılmama gerekçesi ise kitap okumayı sevmemeleri veya kitap okuma konusunda kendilerini yetersiz bulmalarıdır:

9AEGO3: *canım istemediği için okumam zayıf olduğu için okumam geliştiginde o zaman okurum*

9AEGO4: *Kitap okumayı fazla sevmediğim için sürekli bir kitaba bakmak sıkıcı geliyor*

9BEGO7: *Kitap okumak bana sıkıcı geliyor*

9BEGO9: *Kitabı okumiyacağımı bildiğim için*

9BEGO10, 9BEGO11: *Sevmediğim için*

10AEGO16: *sevmiyorum*

10AEGO20: *Kitap okumadan sıkılıyorum kitap okumayı sevmiyorum*

11CEGO25: *Kitap okumayı hiç sevmediğim için katılmadım ama çok iyi bir program dı sonra keşke katılsaydım çok az bir para ile çok kitap okumak bence süper*

11CEGO28, 11CEGO30: *Kitap okumayı sevmiyorum*

11CEGO29: *Pek kitap okumayı sevmem. Mesela filmi olan bi kitabın filmi izlemek okumaktan daha çok dikkatimi çeker ve daha çok şey anlarım.*

Bazı öğrenciler ise novella okumalarının ilk haftası olmadığı, başka bir okulda olduğu ya da kitaplara ulaşamadığı için katılamadıklarını söylemişlerdir:

9AEGO5: *Okula yeni geldim için programı bilmiyordum.*

10AEGO21: *Okula geç geldiğim için böyle bi şeyden haberim yoktu*

10AEGO22: *katılamadım çünkü sonradan geldim*

10AEGO23: *okula sonradan geldiğim için katılamadım.*

10AKGO24: *Katılamadım çünkü okula sonradan geldim ama bazı kitapları okudum hoşuma gitti.*

11CEGO27: *Para verme gününü geçmişti*

11CKGO31: *okulda yoktum*

11CKGO32: *Burada olmadığım için*

Bazı cevaplarda ise kendi okuma kitaplarının olması, novella okumalarına katılmama gerekçesi olarak gösterilmiştir:

10AEGO14: *Kendi kitabım var onu okuyorum*

10AEGO17: *kendi kitaplarım var*

Diğer cevaplar ise aşağıda aktarılmıştır:

9BEGO13, 10AEGO15: *Bilmiyorum.*

10AEGO18: *Saçma bulduğum için*

11CKGO26: *Gerek duymadım*

Araştırma sonunda novella okumalarına katılmayan öğrencilere Görüşme Formu 3 ile tekrar novella okumaları yapılsa katılıp katılmayacakları sorulmuştur. Verilen cevaplar Tablo 4.30’da gösterilmiştir.

Tablo 4. 30. *Uygulamaya Katılmayan Öğrencilerin Novella Okumalarına Karşı İstek Durumları*

	N	%
Tekrar böyle Evet	11	34,4
bir uygulama Hayır	15	46,9
olsa bu sefer Belki	6	18,8
katılır		
mısınız? Toplam	32	100,0

Tablo 4.30’da da görüldüğü gibi 11 (%34,4) öğrenci novella okumalarına bu sefer katılacağını belirtirken 15 (%46,9) öğrencinin fikrinde bir değişiklik olmamıştır. 6 (%18,8) öğrenci ise belki katılabileceğini söylemiştir. Öğrencilerin yarıdan fazlası (% 53,1) görüşlerini olumlu olarak değiştirmiştir.

4.11. Araştırmanın On Birinci Alt Problemine Yönelik Bulgular

Araştırmanın 11. alt problemi olarak “Öğretmenin araştırma sırasında yaptığı gözlemler nelerdir?” sorusuna cevap aranmıştır. Araştırmacı, araştırma sırasında yaptığı gözlemleri sistematik bir biçimde günlüğüne aktarmıştır. 11. alt problemin cevabı Öğretmen Günlüğü’nden elde edilen veriler ve Görüşme Formu 1 ve 2’ye verilen cevaplarla beraber, kronolojik olarak araştırmacı tarafından çözümlenmiştir.

Novella okumaları öğrencilere duyurulduğunda verilen tepkiler öğretmenin günlüğünde ifade edilmiştir:

“Bu hafta 6 haftalık novella okumalarından öğrencilere bahsettim.6 kitap alıp her hafta bir kitap okuyacağımızı 6.kitabı istedikleri zaman okuyacaklarını ve bazı formlar doldurup kitaplar hakkında kısa sohbetler edeceğimizi söyledim. Birçoğu katılmak istediklerini belirtti.

Kitapların isimlerini tahtaya yazdım ve isteyenlerin kitapları kendilerinin alabileceğini söyledim. Sadece bir öğrenci kendisi aldı, diğerleri para vererek benim almamı istedi. Öğrencilerden 50 tl topladım ve siparişleri verdim. Birçoğuna topladığım miktar uygun geldi. Bir hafta boyunca kitapların gelip gelmediğini sordular. Bu programı niçin yaptığımızı sordular. Onlara kitap okumanın öneminden bahsedip okumalarını geliştirmeleri gerektiğini söyledim. Katılımın gönüllü olduğunu ve herhangi bir performans notuna etkisinin olmayacağını belirttim.

Programı duyurduğumda 9BKG22: “ Hocam sıkıcı olmasın; maceralı, çabuk okunan romanlar olsun.” dedi.

9BKG21 ise “ Özet çıkarılacak mı? Özet çıkaramıyorum. Eğer özet olacaksa ben yapamam.” dedi.

9AKG11 Hayvan Çifiliği’ni okuduğunu ve çok beğendiğini söyledi. Ayrıca diğer kitapları bir an önce okumak istediğini belirtti.

9BEGO7’nin tepkisine ise şaşırdım. Direkt katılmayacağını belirtti. Biraz anlatmaya çalıştım fakat dinlemek istemedi. Kitap okumak istemediğini tekrar söyledi ve yüzü düştü.

9AEGO2 ise performans notuna etki edip etmediğini sordu. Etmediğini tekrar söyledim. Ancak tereddüt etti, biraz bana güvenmemiş gibiydi. Diğer gün yine notlara etkisinin olmayacağını belirtince gönüllü katılımcı olmayacağını netleştirdi.

11 C de 11CEGO25 ve 11CKGO26 de tereddüt etti. Fakat sonra katılmayacaklarını söylediler. Öğrenci Tanıma Formu, Veli İzin Formu ve Ön Testi uyguladım...”

Günlükte de ifade edildiği gibi ilk hafta, yapılacak iş ve işlemler öğrencilerle paylaşılmıştır. Bazı öğrencilerin katılım konusunda tereddütlü oldukları ve performans notundan çekindikleri fark edilmiştir. Ancak araştırmacının gönüllülük durumunu vurgulaması öğrencilerin katılım durumlarını netleştirmiştir. Gönüllü öğrencilerden sadece bir öğrenci novellaları kendi almıştır. Kitap fiyatları öğrencilere uygun gelmiştir.

İkinci hafta 1.novella olan *Benjamin Button’ın Tuhaf Hikâyesi* novellası öğrencilere dağıtılmıştır. Ancak herhangi bir kazanım verilmemiştir:

“Bu hafta çantamdan novellaları çıkardım ve hepsinin heyecanla beklediklerini gördüm.9. sınıflar alkışla tepki gösterdi. Her hafta bir kitap dağıtacağımı söyledim. Diğer kitapların nerede olduğunu sordular. Evimde olduğunu söyleyince akşam gelip kitaplarını alacaklarını söyleyip güldüler.

Benjamin Button’ın Tuhaf Hikâyesi novellasını dağıttığımda,

11CEG39: “ Bu ne! Rengi tuhaf.”

11CEG40: “ Bir saatte okurum.”

11CEG41: “ Hemen okurum.”

9BKG21: “ İki saatte okurum.”

9BEG14: “Her gün on sayfa okusam bitiririm.”

9BEG13: “Filmi var.”

9BKG24: “ Bitiririm.”

9AEG5 : “İki günde okurum.”

9AEG6: “Bugün bitiririm.”

9AEG4: “İstesem bir günde bitiririm ama işime gelmiyor. Millet nasıl bitiriyor, benim işim var.”

9AKG9: “ Kokulu değil.” dedi.

9BKG23 ismine takıldı. Nasıl telaffuz edildiğini sordu.

9BKG25 rengini ve şeklini çok beğendi. “Vay!” dedi.

9AKG8 resimsiz olduğu için biraz üzüldü. Notu etkileyip etkilemeyeceğini tekrar sordu.

9AKG11 şeklini beğendi. X4 içine baktı.

Bu hafta herhangi bir kazanım vermedim. Sadece bir hafta içinde okumalarını istedim...”

İlk novella dağıtıldığında 9.sınıflar sevinçlerini daha fazla belli etmişlerdir. 1 öğrenci novellanın filmi olduğunu söylemiştir. Birçoğu novellayı çok kısa sürede bitireceğini biraz da küçümser bir tavırla söylemişlerdir.

Üçüncü hafta öğrencilere Görüşme Formu 1 doldurtulup ilk kazanımlar verilmiştir:

“11CEG40: “Hocam dün okudum, çok farklıydı; beğendim. Babam kitap okurken gördü, çok şaşırdı. Hoşuma gitti.” dedi. X3 okulu bıraktı. Sınıf rehber öğretmenini olduğum için ısrar ettim ama geçim sıkıntısı yaşadıklarını söyledi. Fakat kitapları okuyacağını ekledi. Birinci kitabı verdim.

Bütün sınıflarda novellada geçen olayın yaşanıp yaşanmadığını soruldu. Formları doldurup kitap hakkında konuşunca birçoğunun Benjamin Button'ın gerçekten yaşadıklarına inandıklarını fark ettim. 9AKG9 kitabı bir günde okuduğu için mutluydu. İlk hafta kazanımlarını formları doldurduktan sonra verdim. (1.Kitabın ön söz, arka kapak, biyografi bölümlerine dikkat eder. 2. Okuma ortamını hazırlar.)

Diğer novellayı çantamdan çıkarmamı heyecanla beklediler. Kızıl Veba novellasını dağıttığımda 9AEG1 tıpkı ilk novellada olduğu gibi bu novellada da ön sözün olmadığını söyledi.

9AKG10 içine baktı, 9AEG6 kaçınıcı baskı olduğuna baktı ve yüksek sesle söyledi, 9BEG13 ve 9BEG15 dışının güzel olduğunu içini ise bakıp göreceklerini söylediler. 9AEG4 sayfasının 1. novellaya göre daha fazla olduğunu fark etti. 9AKG11 ve 9AKG9 ince yazılı dedi. X2 kızılı mızılı şeyler var diyerek saçının rengiyle bağdaştırdı.

9/B sınıfında, tuvalette okuma espirisi yapıldı. 9BKG24 kitabın arkasını okuduğunu söyledi. 9BEG19 kapaktaki maskeye dikkat çekti. 9BKG23 ve 9BKG25 dış kapağı beğendi. 9BKG25 ve 9BKG24 arka kapağı okumaya başladı. 9BEG14 birinci baskısı var mı diye sordu. 9BKG23 Jack London Beyaz Diş'in yazarı, dedi.

10/A sınıfında 10AKG29 novellayı dikkat çekici buldu. 10AKG37 ise dışının ilk novelladan daha iyi olduğunu söyledi. 10AKG38 arkasına baktı. 10AKG30 Benjamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi novellası ile sayfa sayısı bakımından kıyasladı.

11/C sınıfında 11CEG40, arkasını okudu. 11CEG49 rengini beğendiğini söyledi. 11CKG45 arka kapağını okuyup kitabın gerçekten yaşanıp yaşanmadığını sordu.

11CKG44, 11CKG47 ve 11CEG43 sorunları olduğu için ilk novellayı okuyamadılar. 9AEG1, 9BEG15, 9BEG19 diğer derslere vakit ayırdıkları için okumadıklarını söylediler. 9AEG3, 9BKG25 işte çalıştıkları için kitabı bitiremediklerini belirttiler. 11CEG40, 9BKG24, 9BEG16 vakit bulamadıkları için kitabı tamamlayamadıklarını söylediler. 9AEG5, 9BEG14 ise canları istemediği için okumadıklarını ifade ettiler.”

Araştırmacının günlüğünde de ifade edildiği gibi verilen kazanımlar, 2. novella olan *Kızıl Veba* dağıtıldıktan hemen sonra öğrenciler tarafından uygulanmıştır. Arka kapak, biyografi, basım yılı, yazar, sayfa sayısı bilgisine bakılmıştır. 1. novella *Benjamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi*'nde olduğu gibi *Kızıl Veba*'nın arka kapağını okuduktan sonra olayların gerçekten yaşanıp yaşanmadıkları araştırmacıya sorulmuştur.

Dördüncü hafta araştırmada bazı zorluklar yaşanmıştır. Öğrenciler novellayı okumakta direnç göstermişlerdir:

“*Kızıl Veba* novellasını okuyup okumadıklarını sorduğumda 9/A sınıfından 9AKG11, 9AEG3, 9AKG8 hemen kitabın sıkıcı olduklarını söylediler. 9/A sınıfını toplu halde isteksiz gördüm. Sınıfın önderleri diyebileceğim öğrencilerin tavırları diğerlerini de etkiledi. Fakat formları doldurduklarında kitabı çok okumadıkları ortaya çıktı. Geçen haftaya kıyasla isteklendirme konusunda çok zorlandım. 9AEG6'nın kitabı okuması beni şaşırttı. Normalde sosyal bir öğrenci ve derslere pek katılım göstermez. 9AKG9 aslında okuyabileceğini fakat internette takıldığını söyledi.

2. haftanın kazanımını verdim. (Kazanım 3: Okuduğu karakterlere karşı empati kurar.)

Diğer kitabı teşvik edici cümleler kurdum. Hayvan Çiftliği novellasını soranlar oldu.

9/B sınıfından 9BKG23 ve 9BKG25 kütüphanede okumayı teklif ettiler. Başta reddettim. İnatla kütüphaneye inmek istediklerini ve okuma olmasa bile orada ders işlemek istediklerini belirttiler. Başta tereddüt ettim. Çünkü kütüphanede yaptığım önceki derslerde sınıf düzenini sağlamakta zorlanıyordum. Biraz düşündükten sonra bir şans daha verdiğimi ancak iki saat boyunca herkesin kitap okuyacağını belirttim. Sınıf çok sevindi. Alkışlarla ve gülcüklerle tepki gösterdiler. 9//A ve 10/A sınıflarından da kütüphanede ders işleme teklifi gelince onlara da aynısını söyledim: “Herkes okuma kitabıyla gelecek ve okumayan olursa bir daha kütüphaneye inilmeyecek.” Öğrencilere üçüncü novellayı dağıttım ve yarınki kütüphanede işlenecek derse Doktor Ox’un Deneyi novellasını getirmelerini istedim...”

Araştırmacı, novella okumalarını evde bireysel olarak okuyup okulda novella hakkında konuşma şeklinde planlamıştı. Ancak öğrencilerin isteksizliği ve önerisi ile 9/A, 9/B ve 10/A sınıflarında okul kütüphanesinde okuma saati yapmayı kararlaştırmıştır. Araştırmacı öğrencilerin okul kütüphanesinde kitap okuma önerisini tereddüt ederek kabul etmiştir. 11/C sınıfında ise böyle bir istek gelmemesi ve diğer sınıflardaki gibi okumama direnciyle karşılaşmadığı için planlanan şekilde araştırmaya devam edilmiştir.

Bir gün sonra ilk kez uygulanan okul kütüphanesindeki okuma saatleri, araştırmacının düşündüğünden daha başarılı geçmiştir:

“1 Gün Sonra

9/B sınıfı ile kütüphanede iki saat boyunca okuma yaptık. Durum umduğumdan daha başarılıydı. Öğrencilere süre tutmasını istedim. Tamam dediler fakat saati soran olmadı. Bunun üzerine ben saati söyledim ve bakalım kaç sayfa okuyacaksınız, dedim. (Kazanım 4:Okumaya zaman ayırır. Kazanım 5: Süre tutarak okuma hızını ölçer.).

Kaç dakikada diye sordular. Ders sonuna kadar, dedim. 9BKG21 dediğim saati bir kâğıda not aldı. 9BEG14 iki ders boyunca süre tuttu ve iki ders boyunca okuduğu yerleri kıyasladı.

9/A ve 10/A sınıflarında da bugün iki saat okuma yaptık. Gönüllü olmayan öğrencilerin de kitap getirmesi hoşuma gitti. Birbirlerinin kaçınıcı sayfada olduklarını merak ettiler. Kimisi sormadan sağındaki ve solundaki kişilerin sayfa sayısını kontrol etti.

11/C sınıfını ders sayım az olduğu için kütüphaneye indirmedim. Fakat onlar da akıllı tahtayı açıp “Kızıl Veba” araması yaptılar. Youtube’tan videolar izleyip konuyu merak ettiler. İzledikleri videoları sorgulamadan inandılar.

11CKG45 ve 11CEG40 Covid 19 oldu, okula gelemedi.

11CEGO27 kitapları okumak istediğini söyledi. Fakat ben, kitapları kendisinin alabileceğini söyledim, biraz hayal kırıklığına uğradı. Başta hiç katılmak istememişti.

11CEG43, 11CKG47 ilçe münazarasına hazırlandıkları için kitabı okuyamadılar. Bu duruma üzüldükleri belliydi. 11CEG39 kitabı okumuştı. San Fransisco’da gerçekten bir salgın olduğunu ve kırk kişi kaldıklarını düşünüyordu.

9AKG9 ve 11CEG43 birkaç kişi kitapların kaç sayfaya kadar çıkacağını merak etti. Biraz tedirgin oldular. 130- 140 sayfaya kadar çıkacağını belirttim. “Ha iyiymiş.” gibi tepkiler verdiler.

Benjamin Button’ın Tuhaf Hikâyesi novellasını bir saatte okurum demişlerdi. Fakat on sayfa artınca zorlandılar. Aslında başta hevesle başlayacaklarını biliyordum. 2. hafta okumaya karşı ciddi direnç gösterenler oldu.

11CEG43, 9AKG9, 9BKG22, 9BEG14, 9BKG23, 11CKG47, 9BKG21 hangi kitabı okuduğunu merak ettiler ve bana sorular sormaya başladılar.

Elimdeki kitabın Doktor Ox’un Deneyi olduğunu gören 11CEG43 bu ismi tanıdığını söyledi. Program başlamadan kitapların adlarını ve yazarlarını tahtaya yazmıştım. Ben de onların okuduğu kitapları okuduğumu ancak bir iki kitap önden gittiğimi söyledim. Hepsi çok şaşırdı. Nedense onlara verdiğim kitapları benim okumadığımı ya da okumayacağımı düşünmüşlerdi. Kütüphanede onlarla beraber ben de iki ders saati kitap okudum. Bugün ciddi bir ilerleme kat ettiğimi düşünüyorum. Kütüphane, toplu okuma, öğretmenin aynı kitabı okumasının önemini bu hafta keşfettim. Sınıf ortamından uzaklaşmanın olumlu etkisini gördüm.

Bazı öğrenciler bahçede okumayı teklif etti ama hemen reddettim. Dış seslerin okumayı dağıtacağını düşündüm. Hatta kütüphanenin pencerelerini de kapattım. (Kazanım 2: Okuma ortamını hazırlar.)

Öğrencilerin iki saat boyunca sessiz kalmasına çok şaşırdım.

10/A sınıfında ise 10AEGO17 okuduğu kitabın 20 sayfasının kaldığını söyledi.

Kızıl Veba novellası üzerinde çok tartışma olmadı. Sınıfın sessiz öğrencilerinden 10AEG26’ya biraz novellayı anlattırdım. Novellayı okuduğunu anladım.

10AEGO19, Benjamin Button’ın Tuhaf Hikâyesi novellasını 10AEG27’den aldığını ve kütüphanede okuyacağını söyledi. Aferin deyip mutluluğumu ona gösterdim. Oysa programı açıkladığımda hiç yanaşmamıştı. Futbolcu olacağını belirtip bana uymaz gibi laflar etmişti.

10AKGO24 bu hafta sınıfa nakil geldi. O doğal olarak novella okumalarının dışında kalmıştı. Fakat kütüphanedeki iki saat boyunca başka bir kitabı okudu. Bunu görünce bitirdiğim Doktor Ox’un Deneyi novellasını ders sonunda ona emanet olarak verdim ve bir haftada okumasını istedim. Çok sevindi.

Okuma sırasında beni en çok etkileyen 9BEG16, 9BEG14, 10AKG34'ün Doktor Ox'un Deneyi novellasını okumaları talimatını vermeme rağmen kütüphanede Kızıl Veba'ya okumalarıydı. Ciddi bir yanlışıma farkına vardım. Çünkü çocuklar bir haftada okuyamazlar da Kızıl Veba novellasına devam etmek istemişlerdi ve bu en doğal haklarıydı. Fakat bir hafta içinde Doktor Ox'un Deneyi novellasını da okumalarını rica ettim, tamam dediler.

10/A sınıfı bu hafta 9. sınıflara göre daha motiveydi. Çünkü kimya öğretmenin birkaç ders önce okumanın önemine değindiği bir konuşma yaptığını öğrendim.

9BEG15, 9BKG22, 9BEG16, 10AEG27, 10AEG28, 11CEG39, 11CKG46 vakit bulamadıkları ve ödevleri olduğu için kitabı tamamlamadıklarını söylediler. 9AEG5, 9AKG11, 10AKG37 kitabı beğenmedikleri için tamamlamadıklarını ifade ettiler. 9BEG14 biraz fazla kitap okuduğu için yorulduğunu o yüzden tamamlayamadığını söyledi. 9AEG6 ise telefonla fazla zaman geçirdiği için okuyamadığını söyledi.”

Araştırmacının günlüğünde de görüldüğü gibi kütüphanedeki toplu okuma, başarılı bir şekilde gerçekleşmiştir. Bu hafta novella okumalarına katılmayan öğrencilerin de novellaları merak edip arkadaşlarından alıp okuması ve kütüphanedeki okuma saatlerine aktif katılımları, başka öğretmenlerin kitaplar hakkında konuşması gibi birçok unsur ön plana çıkmıştır. Ayrıca bazı öğrencilerin yeni novellaya geçilse bile önceki novellayı tamamlama dirençleri, uygulama öncesi planlamada ihmal edilen bir durumdu. 11/C sınıfının *Kızıl Veba*'yı araştırması ve *Hayvan Çiftliği* novellasının sorulması, öğretmen ile öğrencilerin ortak kitaplar okuması diğer öne çıkan unsurlardır.

Diğer hafta *Doktor Ox'un Deneyi* novellasında öğrencilerin zorlandıkları ortaya çıktı:

“Bu hafta da kütüphanedeki okuma saatlerine devam ettik. Çarşamba günleri 9/A, 9/B ve 10/A sınıfları ile iki ders saati okuma yaptık. Tıpkı geçen haftaki gibi sessizlik sağlandı. Formları doldurup kitap hakkında konuştuk. Fakat 9. sınıflar, Doktor Ox'un Deneyi novellasını okurken çok zorlandıklarını ifade ettiler. Özellikle yabancı kelimelerde zorlandıklarını söylediler. Ben de diğer iki kitapta da yabancı kelimelerin olduğunu söyledim. Ancak itiraz ettiler. Doktor Ox'un Deneyi'nin daha karışık olduğunu söylediler.

Kitabı tekrar incelediğimde öğrencilerin haklı olabileceklerini düşündüm. Jules Verne bilindik bir yazar olduğu için ortaokulda okunma ihtimali olan kitapları programın dışında tutmuştum. Doktor Ox'un Deneyi'nde hem tercümanın bazı kısımlarda orijinaline sadık kalması hem de yazarın eserin içinde başka sanat eserlerine sık sık atıflarda bulunması anladığım kadarıyla öğrencileri zorlamıştı. Özellikle operalardan örnekler verilmesi ve kurguda sık sık bu göndermeleri yapması birçok öğrenciye ağır gelmişti. Ancak formları

okuduğumda kitabı sonuna kadar okuyanların bir süre sonra yazarın üslubunu kavradıklarını anladım.

9/A sınıfında 9AEG3, 9AKG8, 9AKG11 biraz okumamaya meylettiler. Fakat küçük uyarılarla kitabı okumaya davet ettim. Bazı öğrencilerin sınıfta olmadığını fark ettim. Bu hafta devamsızlık yapan öğrenciler fazlaydı.

Okuma saati boyunca Doktor Ox'un Deneyi novellasına devam eden öğrenciler vardı.

İki saatlik okuma saatinden önce Köpek Kalbi novellasını öğrencilere dağıttım. Hayvan Çiftliği olup olmadığını merak ettiler. Bütün sınıflarda tıpkı geçen hafta olduğu gibi ısrarla Hayvan Çiftliği kitabını hemen okumak istenmişti. Nedenini sorduğumda bütün sınıflardan aynı cevabı aldım. Atakan'ın bu kitabı okuduğunu ve önerdiğini söylediler. Atakan kim diye sorunca fenomen "Filozof Atakan" adını verdiler, sosyal medyada Atakan'ın elinde tutarak bu kitabı önerdiğini söylediler. Eve gidip biraz araştırma yapma kararı aldım.

Köpek Kalbi novellasını dağıttıktan sonra özellikle erkek öğrencilerin ilgisini çekebilmek için kitabın çok eğlenceli olduğunu söyledim. Arka kapaktaki bilgileri okuduktan sonra Şarik ve üzerinde yapılan deneyden bahsettim. Bu durum karşısında güldüler ve ilgileri biraz daha yoğunlaştı.

10AEG27 : "Bu kitaba iki hafta veririsiniz." dedi. Ben hayır diye cevapladım.

11/C sınıfında münazarayı gerekçe göstererek kitabı okuyamadıklarını söyleyenler oldu.

Kütüphanede okuma saati umduğumdan daha başarılı geçiyor.

10AEG26 kitabı kaybettiğini ve yenisini sipariş verdiğini ancak henüz gelmediği için okuyamadığını söyledi.

9BKG24, 9BKG25, 10AKG31 sıkıcı buldukları için tamamlamadıklarını söylediler.

11CEG43 kafasının dağınık olduğunu belirtti."

Bu hafta Hayvan Çiftliği novellasının tüm sınıflarda niye çok merak edildiği ortaya çıktı. Sosyal medyada fenomen "Filozof Atakan"ın Hayvan Çiftliği ve Küçük Prens novellalarını okumaya yeni başlayanlar için önermesi öğrencilerin ilgisini çekmiştir (Ek - 12).

Diğer hafta ise Köpek Kalbi novellası hakkında konuşulup merakla beklenen Hayvan Çiftliği novellası dağıtılmıştır:

"Bu hafta da Çarşamba günleri 9/A, 9/B ve 10/A sınıfları ile kütüphanede iki ders okuma yaptık. 10/A sınıfından 10AEG27, özgüvenli bir tavırla Köpek Kalbi'ni bitirdiğini ve diğerlerinin okumadığını söyledi. 10AEGO19 ise geriden gelerek novellaları okumaya devam etti. Kızıl Veba'yı arkadaşlarından ödünç aldığını söyledi. 11/C sınıfından 11CEGO27 de bu hafta Doktor Ox'un Deneyi'ni okuyordu.

Formları doldurtup Köpek Kalbi novellası hakkında biraz konuştuk. Genel olarak özellikle 10/A sınıfında Şarik'e yapılanlar ve sonrasında köpeğin kabalaşması birçoğunun hoşuna gitmemişti. Okuma saatinde 10AKG29 yine arkadaşlarının okuduğu sayfaları kontrol etti. Gönüllü olmayan öğrencilerden 10AEGO17 ve 10AEGO21, iki saat boyunca kendi kitaplarını okudular. 10AEGO19 sıkıldığında tuvalete gitmek için izin istedi ama izin vermedim. Okulu bırakan X3, öğleden sonra 10/A sınıfını ziyarete geldi. X3'ün gelmesine rağmen sınıf okumaya devam etti. X3 bu duruma şaşırdı, biraz da canı sıkıldı.

9/A sınıfının okuma saatinde bu hafta 9AEG3 novellayı okudu. Geçen hafta okumamış ve etrafla ilgilenmeye çalışmıştı. Dersin başında ses yapanlara biraz sert çıktım, ciddiyetimi gösterdim ve karşılığını aldım. 9AEG3 “kısrak” ve “kile” sözcüklerinin anlamlarını sordu. 9AKG9 ise benim kaçınıcı sayfada olduğumu sordu.

Öğrenciler okuduğum kitabı merak etti. Hayvan Çiftliği kitabını okuduğumu söyledim ve ilk olarak lise yıllarında okuduğumu bu okumamın ikinci kez olduğunu ekledim.

Okuma saatinin sonunda 9BEG14, 10AKG29, 10AEGO17, 9AKG9, 9AEG5 kaç sayfa okuduklarını söylediler. 9AKG9, 9BKG25, 9BEGO8 ve 10AKG29'a dudaklarını kıpırdatmamaları gerektiğini hatırlattım. Bu haftaki kazanımları verdim. (Kazanım 6: Okumanın çaba gerektiren bir süreç olduğunu kavrar. Kazanım7: Kitaplara karşı olumlu bir tutum sergiler.)

Köpek Kalbi'ndeki ameliyat ilgilerini çekti. Er bezleri ve hipofiz bezlerinin değiştirilmesine güldüler. Şarik'in hareketlerini tuhaf karşıladılar. Okuyanların hemen hepsi bu kitapta anlatılanların gerçek olduğunu düşündü. 9AEG4 kitaptaki argo sözlerin altını çizip gülerek bana gösterdi.

9/B, Hayvan Çiftliği novellasının çok sattığını ve kitabı merak ettiklerini anlattı. Hayvan Çiftliği kitabı dağıtılınca çok sevindiler. Dersin sonunda Hayvan Çiftliği novellasını dağıttığımda 9AEG2 kapakta yazarın biyografisinin olmadığını fark etti ve sordu. Ben de “Aç bakalım, hep sonda olmayacak.” diye cevap verdim. Bazıları biyografiyi okumaya başladı. 9AEG1, Stalin'in kim olduğunu sordu. Sovyet Rusya'nın eski lideri olduğunu söyledim. Dönem hakkında biraz bilgi verdim.

Kitabı dağıttığımda kitabın resimli olmasını 9BKG24 beğendi. Bazı öğrenciler kapaktaki domuzun bakışından rahatsız oldu. Çoğu ise bu kitapta niçin ayracın olmadığını sordu. Çünkü diğer novellaların içinde ayraç vardı. Hayvan Çiftliği kitabının son kitap olduğunu, bir kitabın daha olduğunu fakat onun için bir süre vermeyeceğimi, istedikleri zaman okuyabileceklerini söyledim.

Bugün pazara gittiğimde 9AEG6'nın annesi ile karşılaştım. Evde kitap okuduğunu ve bu duruma şaşırdığını sevinerek anlattı.

9BEG17, 9BKG21 unuttukları için tamamlayamadıklarını; 11CEG42, 11CEG43 psikolojilerinin iyi olmadığını; 11CEG40 dükkân beklediği için bitiremediğini; 10AKG38, 10AEG26, 9AEG4 kitabı beğenmedikleri için tamamlamadıklarını; 9AEG3 hafta sonu işe gittiği için; 9AKG10 hasta olduğu için okumadıklarını söylediler. 9AEG5, ilk hevesini kaybettiğini söyledi.”

Günlükte de ifade edildiği gibi bu hafta da diğer haftalarda olduğu gibi katılımcılar tarafından *Köpek Kalbi*'nin gerçeği aktarıp aktarmadığı sorgulanmıştır. Novella okumalarına katılmayan öğrenciler, geçtiğimiz haftalarda okunan novellaları okumaya devam etmişlerdir. Araştırmacının okuduğu kitabı merak etme, farklı bir yayınevinden çıkan kitabın tasarımının farklılığı ve bir velinin novella okumalarına olumlu tepkisi haftanın diğer öne çıkan durumlarıdır.

Novella okumalarının son haftası *Hayvan Çiftliği* novellası hakkında konuşulup son kazanımlar verilmiştir:

“11/C sınıfında Hayvan Çiftliği novellasını konuştuk. Sovyetler Birliği, Stalin ve Hitler'den biraz bahsettim. Tarihle bağlantı kurunca bütün sınıf dinledi. 11CEG39 domuzların kurnazlığını anlattı. Bazı öğrencilerin kitaba başlamadığını fark ettim.

9/A sınıfında 9AEG4'e biraz novellayı anlattırdım. “Her zaman şarkı söylüyorlar.” dedi. 9AEG1 hayvanların isyanını beğendiğini ancak sonra da insanlara özendiklerini belirtti.

9/B'de yorumlar daha azdı. 9BKG23 ve 9BKG25 söylediklerimi yanlış anladıkları için Hayvan Çiftliği'ni okumadıklarını söyledi. “Hocam, son kitap değil miydi?” dediler. Oysa son kitabın bu olduğunu fakat bir kitap daha vereceğimi, onu istedikleri zaman okuyacaklarını belirtmiştim.

Dönüşüm novellasını dağıttığımda 10AKG30 yazılarının ince olduğunu fark etti. Genel olarak kapak ilgilerini çekti. 11CEG43 kapakta bir kadın gördüğünü söyledi ve beni ikna etmeye çalıştı.

Kafka'yı bazıları duymuştu. 9BEG14, ablasının Kafka dergisini okuduğunu söyleyerek ekledi: “Hocam meğer evde Hayvan Çiftliği varmış. İki tane oldu. Birini ablam hediye edecek.” dedi.

Formları doldurttuktan sonra kitaplara nasıl ulaşabileceklerini anlattım. Son kazanımları verdim. (Kazanım 8: Kitaplara nasıl ulaşabileceğini öğrenir. Kazanım 9: Kitabı ihtiyaç olarak görür.) Bütün sınıflarda akıllı tahtayı kullanarak çeşitli kitap sitelerine girdim. Kategoriler, arama çubuğu, kitap hakkındaki bilgilere nasıl ulaşabileceklerini, nasıl sipariş

verebileceklerini gösterdim. İnce kapak ve ciltli kitap arasındaki farkları, e kitabı sordular. 9AKG8 bir soru sorarken okuduğumuz novellaları tanımlayamadı ve “Bu okuduklarımız ne?” diye bir soru sordu. Roman diye cevapladım. Fakat 9AKG8’in tür olarak tanımlayamaması ve bu soruyu sorması beni şaşırttı.

9AEG1, biraz okuduğunu geri kalanını okumak yerine oturmayı tercih ettiğini söyledi. 9AEG3, 10AEG27 işe gittiği için; 9AEG7, 9AKG12,10AKG31, 11CEG40, 11CEG42, okumak istemedikleri için; 9AEG5 kitabı okulda unuttuğu için okuyamadıklarını söylediler. 11CEG43 ise Kızıl Veba’yı okuduğu için Köpek Kalbi’ne başlamadığını ifade etti.

Okuma saatinde ise bu hafta çok zorlandım. Belki de son kitap olduğunu söylediğim ve haftaya form doldurmayacağımızı söylediğim için okumakta zorlandılar. 9AKG11 başka bir kitap okuyordu.

10AKG37, 10AKG32 ve bazı öğrenciler tekrar kitap almak istediklerini söylediler. 9/B sınıfında 9BKG23 ve 9BKG25 de aynı şeyleri söyledi. 11/C’de benzer isteklerde bulunuldu. Ben de onların bağımsız olarak kendilerinin alabileceğini söyledim. Fakat onlar ısrar ettiler. Okuma saatini haftaya yapmayacağımı söyledim. Çocuklar nedenini sordu. Özellikle de tam olarak okumayanlar sordu. Koltukların rahat olduklarını söylediler. Sınav haftası geldiği için kütüphaneye inmeye ara verdik...”

Novella okumaları sonrası her sınıftan tekrar kitap almak isteyenler oldu. Genel olarak novella okumalarından memnuniyet dile getirildi. Bazı öğrencilerin Hayvan Çiftliği novellasını okuma için süre verilmeyen novella zannetmesi nedeniyle kitaba başlamadıkları anlaşıldı. Bazı öğrenciler ise novellaları geriden gelerek okumaya devam etmekteydi. 1 öğrencinin okunulan kitaplarının türünü sorması ise haftanın öne çıkan diğer başlığıydı.

Novella okumaları bittikten sonra da novella okumalarının etkileri yayılarak devam etmiştir:

“Dersine girmediğim öğrenciler teneffüslerde benle konuşup kitap siparişi verip veremeyeceğimi sordular. İnternet üzerinden kitap siparişi verebileceğimi söyledim. Birçoğu adını bilmediğim kitapları sipariş verdi. Bu kitapları nereden duyduunuz diye sorduğumda sosyal medyadan ve arkadaşlarından duyduklarını söylediler. Ben de bazı kitap önerilerinde bulundum ancak pek olumlu dönüş olmadı. Sadece 10AKG30 belli bir miktar para verip onun adına kitap seçmemi istedi.

Öğretmen arkadaşlarım, okuma saatlerinde öğrencilerin elinde gezen kitapların bazı kitaplarda yoğunlaştıklarını söylediler. Benim aldığım kitaplar olduklarını fark ettiler. Dersine girmediğim sınıflarda da aldığımız novellalar okunmaktaydı.”

Uygulamanın yapılmadığı sınıflardan öğrenciler, novella okumalarını merak etmiş ve kitaplar hakkında araştırmacı ile konuşmuşlardır. Sosyal medyada popüler olan kitaplar da araştırmacıya sipariş ettirilmiştir. Okuldaki kitap okuma saatlerinde diğer sınıflarda uygulamada okutulan novellaların okunduğu tespit edilmiştir.

Yeni eğitim öğretim yılında da araya yaz tatili girmesine rağmen novella okumalarının etkileri tüm okulda devam etmekteydi:

“4 AY SONRA

X1, X2, X4, 10AEGO16, 10AEGO20, 9AEGO5 sınıf tekrarı yaptı. X4 okula tekrar döndü. 9AEGO2, 9AEG6, 9AEGO2, 9BEGO9, 9BEGO10, 9BEGO11, 9BEGO12, 9BEGO13, 9BEGO6 Çıraklık Eğitim Merkezine yazılarak okulu bıraktı. 9AKG11 ve 9BEG13 başka okula gitti. 10AKG36, 10AEG27, 10AEGO14, 10AEGO15, 10AEGO22, 9AEGO1, 9AEGO3 okulu bıraktı.

Bu yıl daha fazla öğrenci bana kitap siparişi veriyor. Özellikle geçen yıl dersine girmedığım öğrencilerden ilk haftadan itibaren kitap alıp okuyalım diye birçok talep aldım. Bazı veliler, veli toplantısında tekrar kitap okutup okutmayacağımı sorup isteklerini dile getirdiler. Tekrar bir gönüllü grubu oluşturup bu sefer tek bir kitap aldık.

Okuma saatlerinde hâlâ geçen yılın novellaları el değiştirerek okunmaya devam ediyor.”

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu bölümde araştırmadan elde edilen sonuçlar ve sonuçlar üzerinden tartışmaya yer verilmiştir. Araştırmada okuma kültürünün geliştirilmesinde novella türünün etkili olup olamayacağı incelenmiş ve tartışmaya açılmıştır.

Novella türü ile ergenlik dönemindeki öğrenciler arasında ortak özellikler bulunmaktadır. Novella türü öykü ve roman arasında sınırları tam olarak belli olmayan bir türdür. Novella, kimine göre uzun öykü kimine göre kısa romandır (Good, 1977). Kimine göre şekilsiz, şişman bir kadın (Whedon, 2011) kimine göre ideal bir formdur (McEwan, 2012). Kimi toy bir oğlan çocuğuna benzetirken (Steinhauer, 1970) kimi ortanca çocuk olarak tanımlamaktadır (Marshall, 2020). Bazıları kelimeleri sayarken (Coonwriting, 2021) bazıları sayfa aralığı vermiştir (Whedon, 2011). Biçim olarak tam bir tanımlı yoktur. Biçim olarak incelendiğinde ergenlik dönemindeki bireylerin de tam bir formu yoktur. Vücudunun bazı özellikleri yetişkini anımsatırken bazı özellikleri çocuksudur. Ergenlik için tam bir yaş sınırı verilemese de yetişkin ve çocukluk döneminin ortasındadır. Tıpkı novellanın öykü ve roman arasında oluşu gibi.

İçerik olarak incelendiğinde novellalarda karakterler detaylandırılmaz, uzun uzun betimlemelere pek rastlanmaz (Springer, 1975). Bu özellik de ergenlik dönemindeki bireylerin özellikleriyle uyumaktadır. Ergenler de karakter analizi yapmakta zorlanır, beyin gelişimi tamamlanmadığı için karşısındakinin yüz ifadelerini tam olarak algılayamaz (Nelson, 2003).

Novellaların bir diğer özelliği genelde tek bir olay etrafında şekillenmesidir. Novellalar hızlı okunur, pratiktir (Clements 1972). Ergenler de içinde bulundukları dönemde dikkati çabuk dağılır, yaptığı işten –ya da okuduğu kitaptan- hemen sıkılabilir, acelecidirler. Çoğu bilim kurgu yazarı novella türünü tercih eder (Marshall, 2020). Ergenlerin de yaratıcılıkları bu dönemde artar.

Novellalarda mekân bu dünya olmasına rağmen olaylar ve kahramanlar, olağanüstülükler barındırır. O zamana kadar duyulmamış, görülmemiş olaylar meydana gelir. Çoğunlukla olağanüstülükleri tek bir kahraman yaşar (Leibowitz, 1974). Ergen de en yoğun duyguları ve olayları sadece kendisinin yaşadığını düşünür. Hill ve Lapsley ‘in (2011) de belirttiği gibi

ergenlerde “kişisel efsane” düşünme biçimi görülebilir. Ergenler, sıra dışı olaylar yaşadıklarını düşünürler. Tıpkı novella kahramanları gibi.

Ergen, bağımsızlık kazanmak ister fakat bir yetişkin gibi yaptığı davranışların sorumluluğunu tam olarak alamaz. Ebeveynlerinin kontrolü altında, özerk konumdadırlar. Novellanın da kendine ait bir bağımsızlığı vardır, her ne kadar otoriter editörler çoğu novellayı tek başına basmasa da iletişimin açık olduğu dijitalleşen dünyamızda görmezden de gelememektedir (Anderson, 2013). Novella doğası gereği bireyci, uzlaşmadan uzaktır (O'Connor, 1963). Ergenler de çevresiyle sorunlar yaşar.

Eğitim ve öğretim açısından bakarsak öğretmen, yıllık planlar doğrultusunda kazanımları öğrencilere aktarmaktadır. Kazanımlar, Ortaokul Türkçe Programı'nda (2018) tema odaklı verilirken Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Programı'nda (2019) tür odaklı ilerlenmektedir. Ortaokulda okuma kültürü edinmemiş bir öğrenci, lisede roman türü ile karşılaştığında zorlanabilmektedir. Hele okuma kültürü zayıf bir çevreden gelen bir öğrenci için roman türü ile direkt karşılaşmak özgüven kırıcı olabilir. Bu yüzden öğretim ilkelerinden *basitten karmaşığa, kolaydan zora* ilkesi gereği novella bir ara formül olarak kullanılabilir. Öğrencinin üstesinden kolaylıkla gelebileceği etkinliklerle işe başlanmalı ve öğrencinin adım adım daha zor ve karmaşık basamaklara çıkması sağlanmalıdır. İlköğretimde kitap okuma kültürünü tam kazanamamış bir öğrencinin “şişman” roman türü (Earls, 2016) ile karşılaşması, öğrencinin motivasyonunu kırabileceği gibi kitap okuma alışkanlığını da tamamen söndürebilir. Bu süreçte roman türü yerine novella türünün kullanılması eğitim öğretim ilkeleri açısından daha sağlıklı olacaktır. Başlangıçta hacimce daha kısa eserler öğrenciyi motive edebilir. Küçükahmet'in (2006) de dediği gibi öğrencinin başarı duygusunu yaşaması davranışın kalıcılığını sağlar. *Ekonomiklik* ilkesi olarak bakıldığında roman türünün okulda işlenmesi veya okutulması uzun bir zaman alacaktır. *Ekonomiklik* ilkesi gereği öğretim etkinliğinin ve içeriğinin düzenlenmesinde zaman, emek ve enerjiden tasarruf sağlayarak yüksek verim elde edilmesi amaçlanmaktadır (Küçükahmet, 2006). Bu durumda da roman türüne bütün olarak birçok öğrenci temas edememektedir. Morrissey'in (2001) de dediği gibi ders saatlerinde bir romanı tamamen işlemek çok zordur ve ekonomik değildir. Ders kitaplarında birkaç sayfa ile bütün roman kavranmaya çalışılmaktadır. Yani gerçek anlamıyla birçok öğrenci roman türü ile tam anlamıyla tanışamamaktadır. Novellalar ise romana kıyasla hem fiyatları hem de zaman tasarrufu bakımından daha ekonomiktir. Bir edebî eserin tamamına novella ile daha kolay temas edilebilmektedir. Bir davranış kalıcı hale getirme, *somuttan soyuta, kolaydan zora* ilkesinin uygulanması ile doğru orantılıdır. Okuma kültürü edinmemiş öğrenciler, ders dışında okuma faaliyetini gerçekleştirmemektedir. Araştırma sonucunda da görüldüğü gibi

novella türü ile hem ders içinde hem de ders dışında yarı kontrollü bir okuma gerçekleştirilebilir.

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin bulgular doğrultusunda beş haftalık novella okumaları sonrasında öğrencilerin okuma kültürü seviyelerinde anlamlı bir farklılık görülmüştür. Araştırmanın başında uygulanan ön test ile son test puanları arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Novella okumaları sonunda öğrencilerin okuma kültürlerinde artış sağlanmıştır.

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin bulgular analiz edildiğinde ise araştırma sırasında verilen 9 kazanımın 7'sinde ilerleme görülürken 2 kazanımda gerileme tespit edilmiştir. En çok ilerleme “Okuma ortamını hazırlar.” kazanımında görülmüştür. Bu kazanımı sırasıyla “Kitabın ön söz, arka kapak, biyografi bölümlerine dikkat eder”, Süre tutarak okuma hızını ölçer.”, “Kitaplara nasıl ulaşabileceğini öğrenir.”, “Okuduğu karakterlere karşı empati kurar.”, “Kitaplara karşı olumlu bir tutum sergiler” ve “Okumanın çaba gerektiren bir süreç olduğunu kavrar” kazanımları izlemiştir. İlerleme gösterilen 7 kazanım incelendiğinde katılımcıların kazanımları davranışa dönüştürmesi ve uygulayıcının bazı kazanımları sık sık tekrarlatması ilerlemenin sebepleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Sessizliği sağlamak, novella okumalarında ilk kural olarak her hafta uygulanmıştır. Bu durum, en çok ilerleme görülen kazanım şeklinde sonuçlara yansımıştır. En çok artan kazanımlara bakıldığında birçoğu öğrenciler tarafından aktif olarak yapılan, davranışa dökülen kazanımlardır. Guthrie ve arkadaşlarının (2004) da dediği gibi bazı demografilerde pekiştireç yoğun olarak verilmelidir. Öğrencilere dönütler verilerek süreç yönlendirilmelidir. Uygulama sırasında öğrenciler *somut yaşantılar* yoluyla öğrenmeleri gerçekleştirirken zorlandıkları ya da emin olamadıkları durumda araştırmacı tarafından dönütler almışlardır. Öğrenci Tanıma Formu'ndan elde edilen bilgilerden de anlaşılacağı üzere katılımcıların çoğu okuma kültürü gelişmemiş ailelerden gelmektedir. Araştırmacı tarafından sıkça tekrarlanan ve yaptırılan davranışlarda ilerleme daha fazla olmuştur. Okuma ortamını hazırlamak; kitabın ön söz, arka kapak, biyografi kısımlarına dikkat etmek; süre tutmak, internet üzerinden kitap sitelerini incelemek öğrencilerin novella okumaları sırasında davranış olarak sergiledikleri kazanımlardır. Öğretim ilkelerinden “*somuttan soyuta*” ilkesi ile “*ayanilik(açıklık)*” ilkelerinin birlikte kullanılması (Küçükahmet, 2006) bu kazanımları daha da kalıcı yapmıştır. Daha soyut diyebileceğimiz karakterle empati kurma, kitaplara olumlu tutum sergileme, okumanın çaba gerektiren bir süreç olduğunu kavrama kazanımlarında daha az ilerleme görülmektedir.

“Kitabı ihtiyaç olarak görür.” ve “Okumaya zaman ayırır.” kazanımlarının ise uygulama sonunda ortalamaları düşmüştür. Gerileme yaşanan iki kazanıma bakıldığında alışkanlık boyutunda diyebileceğimiz kazanımlardır. Kitabı ihtiyaç olarak görme ve okumaya zaman ayırma, okuma kültürü kazanmış bireylerden beklenen davranışlardır. Bu kazanımlar bir süreklilik gerektirmektedir. Okuma kültürü kazanmak yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Görüşme Formları incelendiğinde öğrencilerin okuma kültürleri zayıf olduğu için süreç boyunca zaman zaman direnç göstermişlerdir. İki kazanımda düşüş yaşanmasının sebeplerinden biri de katılımcıların beş haftalık süreçte kitap ihtiyaçlarını karşıladıklarını düşünmeleridir. Gerek kendi gerek ailedeki kitap okuma oranlarına bakıldığında katılımcılar, novella okumaları boyunca kendilerine göre “yoğun” bir okuma süreci yaşamışlardır. Katılımcıların yeteri kadar okumaya zaman ayırdıklarını düşünmeleri, “Okumaya zaman ayırır.” kazanımına düşüş şeklinde yansımıştır. Sürecin başında katılımcılar okumaya zaman ayırmaya çok istekli iken okumanın çaba gerektiren bir süreç olduğunu kavradıklarında verilen cevapların ortalamasında da düşüş görülmüştür. Katılımcılar ergenlik çağındadır. Bu dönemin özelliklerine bakıldığında ergenlerde *omnipotent düşünme* görülür (Hall, 1904). Novella okumalarına başlamadan önce birçok katılımcı, okuma kültürleri zayıf olmasına rağmen her hafta bir novella okuyacağını düşünmüştü. Ergen, *omnipotent düşünme* ile her işin üstesinden geleceğini, her şeye gücünün yeteceğini düşünmektedir. Doğal olarak novellaları da zamanında okuyacaklarına inanıyorlardı. Hatta birçoğu birkaç saatte novellaları bitireceğini düşünmekteydi. Fakat novellaları verilen sürede okumakta düşündükleri gibi bir sonuç elde edemediler. Uygulama sonunda öğrencilerin kitap okumalarına yönelik farkındalıkları arttı, öz değerlendirmeleri daha sağlıklı oldu.

Araştırmanın üçüncü alt probleminin bulgularına bakıldığında öğrencilerin en sevdiği novella ile sınıflar arasında bir farklılaşma görülmektedir. 11/C sınıfında en sevilen novella olarak *Kızıl Veba* novellası ile diğer 3 sınıftan ayrı bir cevap verilmiştir. Diğer sınıflarda *Hayvan Çiftliği* novellası ilk sırada yer almaktadır. Bu farklılaşmanın sebepleri araştırıldığında ise 11/C sınıfı ile *Kızıl Veba* novellası hakkında uzunca konuşulması ve akıllı tahta üzerinden veba salgını hakkında videoların izlenmesi etkili olmuştur. Araştırmacı, her sınıfta benzer iş ve işlemler uygularken 11/C sınıfından birkaç öğrencinin veba salgınına araştırmasına izin vermesi bu sınıfta *Kızıl Veba* novellasının diğer sınıflara göre daha fazla konuşulmasını sağlamıştır. Diğer sınıflarda -özellikle 9/A sınıfında- ise *Kızıl Veba* novellasına karşı ciddi bir direnç gösterilmiştir. Derse girer girmez yüksek sesle kitabı beğenmediklerini dile getirenler ve yazara eleştiri yöneltenler olmuştur. 11/C sınıfında veba

salgını ile günümüzde yaşanan COVID 19 salgını arasında paralellik kurulabilirken diğer sınıflarda bu akıl yürütme sağlanmamıştır. Hall'in (1904) de ifade ettiği gibi ergenlik döneminin ikinci evresinde bireyler; metabilşsel düşünme, tümdengelim gibi akıl yürütmeleri daha sağlıklı yapabilmektedir. 9. sınıfa giden katılımcılar, henüz bu düşünme yeteneklerini tam olarak kullanamadıkları görülmektedir. Oysa Piaget'in dönemlerine göre 11-15 yaş soyut işlem dönemidir (Santrock, 2012). Katılımcıların en küçüğü 14 yaşında olmalarına rağmen hâlâ soyut düşünme becerilerini tam anlamıyla kazanamadıkları görülmektedir. 11/C sınıfı ise 17 yaş ortalamasına sahip bir sınıftır. *Kızıl Veba* novellası üzerine yapılan tartışmalara bakarak 11/C sınıfının soyut düşünme becerileri 9. sınıflara kıyasla daha gelişmiştir diyebiliriz.

Araştırmanın dördüncü alt problemin bulgularına bakıldığında olayların hızlı akması ve eğlenceli olması novellaların beğenilen yönleri olarak söylenmiştir. *Hayvan Çifliği* ve *Köpek Kalbi* novellalarında kahramanların hayvanlardan oluşması ve insan gibi hareket etmesi katılımcıların beğendikleri özellikleridir. *Benjamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi*'nde kahramanın verdiği mücadele ve yaşadığı olağanüstülük ön plana çıkmıştır. Bazı cevaplarda dalga geçilen kahramanın kendini kanıtlaması novellada en sevilen yer olarak belirtilmiştir. Ergenlik dönemindeki bireyler, *kişisel efsane* diye adlandırılan düşünceler geliştirmektedir (Hill ve Lapsley, 2011). Bu dönemde ergen, fizikî ve psikolojik değişimin sadece kendisinin yaşadığını ve kimsenin onun kadar acılar çekmediğini düşünür. Bu sebeple *Benjamin Button'ın Tuhaf Hikayesi*'deki kahramanla duygudaşlık kuran cevaplar verilmiştir. 11/C sınıfının en sevdiği *Kızıl Veba* novellasının sevilen yönleri olarak ise kahramanın geçmişi sembollerle anlatması ve salgın teması cevaplarda karşımıza çıkmaktadır. Kitabın başında kahramanın eskileri anlatmaya başlaması ve sembollerle torunlarına geçmişi anlatması 11/C sınıfında ilginç gelen yönler olarak belirtilmiştir. *Soyut düşünme* becerisinin kazanılması kitabın daha kolay anlaşılmasını sağlamıştır.

Araştırmanın beşinci alt probleminin bulgularına bakıldığında öğrencilerin en sevmediği novella ile sınıflar arasında bir farklılaşma görülmektedir. 9/A sınıfında en sevilmeyen novella olarak *Kızıl Veba* ve *Doktor Ox'un Deneyi* novellaları ilk sırayı paylaşmıştır. 9/B sınıfında ise *Doktor Ox'un Deneyi* novellası bütün sınıf tarafından en sevilmeyen novella olarak gösterilmiştir. 10/A sınıfında da *Doktor Ox'un Deneyi* novellası en sevilmeyen novella olarak belirtilirken 11/ C sınıfında *Köpek Kalbi* novellası, en sevilmeyen novella olarak cevaplanmıştır. 9. ve 10.sınıflarda *Doktor Ox'un Deneyi* en beğenilmeyen novella olarak söylenirken 11.sınıf *Köpek Kalbi* cevabıyla diğer sınıflardan ayrılmaktadır.

Diğer sınıflarda en sevilen 2.novella olarak gösterilen *Köpek Kalbi* 11/C sınıfında en sevilmeyen novella olarak karşımıza çıkmaktadır. 11/C sınıfında *Köpek Kalbi* novellasının beğenilmeme nedeni, yazarın arka planda vermek istediği mesajın öğrenciler tarafından anlaşılamamasıdır. Collins ve arkadaşlarının (2007) da dediği gibi ergenlikte soyut düşünme becerisi kazanıldıkça toplumsal ve kişisel sorunları düşünme de artmaktadır. Diğer sınıflar ise daha somut olarak düşündükleri için yazarın vermek istediği mesaja yoğunlaşamamıştır. Bu sebeple “bir köpeğin komiklikleri” olarak novellayı okumuşlardır. Ancak her sınıfta ana temaya yaklaşan bireysel cevaplar da verilmiştir.

Araştırmanın altıncı alt probleminin bulguları incelendiğinde yabancı sözcük kullanımı ve olayların hızlı ilerlememesi novellaların beğenilmeyen yönleri olarak ön plana çıkmıştır. Özellikle *Doktor Ox’un Deneyi* novellasında yazarın opera ve diğer sanatlara göndermeler yapması, çevirmenin orijinal dile sadık kalması eserin katılımcılar tarafından en beğenmediği novella olarak gösterilmesine yol açmıştır. 11/C sınıfının en sevmediği ancak diğer sınıfların en sevdiği ikinci novella olan *Köpek Kalbi*’nin beğenilmeyen yönleri olarak argo kullanılması ve köpeğe yapılan deney gösterilmiştir. Hayvan sevgisi burada da verilen cevaplara yansımıştır. 11/C sınıfı ise anlatılanları anlamadığı ve yabancı sözcük kullanımından dolayı *Köpek Kalbi* novellasını beğenmediğini belirtmiştir. 11/C sınıfının en sevdiği ama diğer sınıfların *Doktor Ox’un Deneyi* novellasından sonra en sevmediği novella olan *Kızıl Veba* novellasının başı, olayların akıcı olmaması, konuya direkt başlanmaması, kahramanın anlattıklarının anlaşılamaması cevapları verilmiştir. Ayrıca yaşlı kahramana torunlarının kötü davranması gibi olay örgüsüyle bağlantılı cevaplar da bir hayli fazladır. *Benjamin Button’ın Tuhaf Hikâyesi* novellasında ise yabancı sözcük kullanımı ve kahramanın yaşlı doğup giderek küçülmesi beğenilmeyen yönler olarak gösterilmiştir.

Araştırmanın yedinci alt problemi bulgularına bakıldığında novellaları verilen sürede tamamlama ile evdeki kitap sayısı, annenin evde kitap okuması, babanın evde kitap okuması, sınıf seviyesi, okuma saatlerinde kitap okuma, önceki öğretmenlerin kitap önermesi veya aldırması arasında bir ilişki tespit edilememiştir. Cinsiyet ile novellaları verilen sürede tamamlama arasında ise anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Telli (2021) de Denizli ilinde ortaokul öğrencileri arasında yaptığı çalışmada kız çocuklarının okumaya daha istekli oldukları sonucuna ulaşmıştır. Kız öğrenciler, verilen görevi yerine getirmekte daha sorumludur.

Araştırmanın sekizinci alt problemi bulgularına bakıldığında ise okuma için süre verilmeyen “*Dönüşüm*” novellasının okunması ile evdeki kitap sayısı, annenin evde kitap okuması, babanın evde kitap okuması, cinsiyet, okuma saatlerinde kitap okuma, önceki öğretmenlerin kitap önermesi veya aldırması arasında bir ilişki tespit edilememiştir. Araştırmanın yedinci alt probleminin bulgularında cinsiyet ile novellaları verilen sürede tamamlama arasında bir ilişki tespit edilmişti. Fakat bu ilişki okuma için süre verilmeyen novellanın okunması arasında bulunmamıştır. Kız öğrenciler, süre verildiğinde bu süre içinde novella okumasını erkek öğrencilere göre daha başarılı bir şekilde gerçekleştirirken herhangi bir süre verilmediğinde okuma konusunda erkeklerden farklı hareket etmemektedir. Sınıf seviyesi ile okuma için süre verilmeyen “*Dönüşüm*” novellasının okunması arasında ise anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. 11/C sınıfında “*Dönüşüm*” novellasına başlanma durumu diğer sınıflara göre daha fazladır. Bireysel okuma olarak 11.sınıfların daha başarılı oldukları görülmektedir. Dışsal bir yönlendirme olmamasına rağmen 11.sınıflar, *Dönüşüm* novellasını okumaya başlamıştır. Daniels (2011) de araştırmasında ergenlere okuma kültürü kazandırırken ergenlerin çeşitli komutlara ihtiyaç duyduğu tespitinde bulunmuştur. Sınıf seviyesi ilerledikçe komutlara duyulan ihtiyaç da azalmaktadır.

Araştırmanın dokuzuncu alt problemi bulguları analiz edildiğinde gönüllü katılımcıların %70,2’si novella okumalarından yeni bir şeyler öğrendiklerini söylemiştir. Verilen olumlu cevaplar; tutum ve alışkanlık, davranış, kitap içeriği başlıkları altında 3 kategori etrafında toplanmıştır. Her öğrencinin novella okumalarından elde ettiği kazanım farklılık göstermektedir. Kimi okuma alışkanlığının arttığını, daha çok okuduğunu söylerken kimi süre tuttuğunu, kitabın arka kapağını okuduğunu, kitabın başında hemen okumayı bırakmadığını söylemiştir. Nadir olsa da bazı öğrenciler eleştirel okuma ve düşünme kazandıklarını belirten ifadeler kullanmışlardır. Olumsuz cevaplarda herhangi bir açıklama yapılmamıştır. Araştırmacının sözlü olarak sorduğu “Niçin öğrenmediniz?” sorusuna ise bazı öğrenciler anlatılan şeyleri zaten bildiklerini söylemiştir. Bu cevapların bir kısmı *ergen benmerkezciliği* olarak yorumlanabilir. Enright ve arkadaşlarının (1980) da söylediği gibi ergenlik döneminde ergenlerin kendine has doğruları vardır. Her şeyi bildiklerini düşünebilirler.

Araştırmanın onuncu alt problemi bulgularında ise novella okumalarına katılmayan öğrencilerin yarıdan fazlasının görüşünde değişiklik meydana gelmiştir. Tekrar novella okumaları olsa *katılım* ya da *belki katılım* diyenler, toplam gönüllü olmayan öğrencilerin yarısından fazladır. Novella okumalarına katılmasalar bile birçoğunun kitaplara karşı ilgi ve

tutumu değişmiş gibi görülmektedir. Katılmama gerekçelerinde daha çok isteksizlik ve kitap okumayı sevmeme cevapları verilmiştir. Bazı cevaplarda gönüllü olmamama sebebi olarak okuma konusunda kendini yetersiz hissetme bazı cevaplarda ise kendi okuma kitaplarının olması cevabı verilmiştir. Öğrencilerin okul değiştirme sebebiyle novella okumalarının başladığı hafta okulda olmamaları ya da novella okumaları için para toplanma gününü aksatma gibi sebeplerle de novella okumalarına katılmama gerekçesi olarak söylenmiştir. Novella okumaları ile uygulamaya katılmayan öğrencilerde de kitaplara karşı ilgi ve isteklerinde artış gözlemlenmiştir. Süreç içinde ortak novella okuyan arkadaşlarına d hil olma arayışlarına girmişlerdir. Bu durum verilen cevaplara da yansımıştır. Hall'in (1904) de belirttiği gibi ergenler, arkadaş grubuna d hil olma ve rol model aldıkları kişileri taklit etme davranışı sergiler. Novella okumalarına başta katılmayan öğrenciler, süreç sonunda grupça yapılan novella okumalarına katılmak istemişlerdir.

Araştırmanın on birinci alt problemi bulgularında öğretmenin novella okumaları sırasında yaptığı gözlemler analiz edilmiştir. 5 faktör okuma kültürünün geliştirilmesinde ön plana çıkmıştır. Bu faktörler: kütüphane kullanımı, ortak kitap okuma, kurmaca gerçeklik, sosyal medya fenomenleri ve öğrenciler arası etkileşimdir. Araştırma sırasında zamandan tasarruf sağlama ve bağımsız okumalar yapmak için novellaların evlerde okunup okulda novellalar hakkında konuşulması planlanmıştır. Ancak birçok  ğrenci ilk haftadan sonra verilen görevi yerine getirmekte zorlanmıştır. Bu durumda kütüphanede okuma saatleri yapılması sürecin daha sağlıklı ilerlemesini sağlamıştır. Loh, Ellis, Paculdar ve Wan (2017) Singapur'da yaptıkları çalışmada yeni masa ve sandalyelere sahip bir kütüphanenin öğrencileri okumaya daha fazla motive ettiği tespitiyle araştırma sonucu bağdaşmaktadır. Öğrencilerin sınıf ortamından uzaklaşıp rahat koltuklarda novella okumaları öğrenciler için kütüphanenin ve okuma alanının önemini ortaya çıkarmıştır. Ayrıca araştırmanın ikinci alt problemi bulgularında da görüldüğü gibi *"Okuma ortamını hazırlar."* kazanımı en çok ilerlemenin kat edildiği kazanımdır. Kütüphane kullanımı dolayısıyla okuma ortamı, araştırmanın önemli sonuçları arasındadır. Ayrıca  ğrencilerin toplu bir şekilde ortak kitap okumaları novella okumalarını öğrencilerin ortak gündemi haline getirmiştir. Araştırmada  ğrencilerin ortak kitap okuması kadar öğretmenin de aynı kitabı okuması, öğrencileri heyecanlandıran ve motive eden bir durum olarak görülmüştür. Yine Loh ve arkadaşlarının (2017) yaptığı çalışmada da öğrenciler için kitap seçimi yapmak ve kitapları görünür kılmak, okulda okuma kültürü oluşturmanın temel bileşenleri olarak tespit edilmiştir. Araştırma süresince okutulan tüm novellalar hakkında konuşulurken "gerçeklik" kavramı öğrencilerin en çok merak

ettikleri konu olmuştur. Pollard (2013) da 6 liseli erkek öğrenci ile yaptığı araştırmasında katılımcıların gerçekçi metinleri okumayı tercih ettikleri sonucuna ulaşmıştır. Bütün sınıflarda öğrencilerin “*kurmaca gerçeklik*” kavramından uzak oldukları fark edilmiştir. Birçoğu novellada anlatılanlara inanmaktadır. Geri kalan küçük bir azınlık ise okunanların gerçekliğini sorgulamaktadır. Öğrenciler, yazara “anlatıcı” gözü ile bakmaktadır. Yani yazar, duyduğu ya da şahit olduğu bir olayı aktarmaktadır. Novellanın tarihine baktığımızda novella yazarları, bu dünyada gerçekleşen olağanüstülükleri aktaran kişi olarak görülmüştür (Clements, 1972 ; Good, 1977 ; Whedon, 2011). Yazarın aktarıcı olduğu kadar “yaratıcı” da olduğu öğrenciler tarafından göz ardı edilmiştir. Araştırma sırasında ön plana çıkan diğer başlık ise sosyal medya fenomenleridir. Sosyal medya fenomenlerinin önerdiği kitaplar, öğrenciler üzerinde yankı uyandırmaktadır. Ercan (2022) da çalışmasında Youtube üzerinden yayın yapan fenomen çocukların etki alanına değinmiştir. Ayrıca araştırma sonrası öğrencilerin sipariş verdikleri kitaplar, sosyal medya fenomenleri ile popüler olan kitaplardan oluşmaktadır. Köroğlu (2021), yayınevleri çalışanlarıyla gerçekleştirdiği çalışmada yayınevlerinin sosyal medya üzerinden gelen isteklere göre satışların yönlendirdiği tespitinde bulunmuştur. Araştırmada ön plana çıkan son başlık ise öğrenciler arası etkileşimdir. Kütüphanedeki novella okumalarına katılmayan öğrencilerin kendi kitaplarını okuması ve uygulamaya katılmayan bazı öğrencilerin de önceki haftalarda okunan novellaları okuması öğrenciler arası etkileşimin en belirgin örneğidir. Araştırma dışında kalan sınıflarda okuma saatlerinde novella okumalarında aldırılan novellaların görülmesi, araştırmacının tanımadığı öğrencilerin kitaplar hakkında araştırmacıyla konuşmak istemesi, bir eğitim öğretim yılı bitmiş olmasına rağmen okuma saatlerinde araştırmada okutulan novellaların okunmaya devam etmesi öğrenciler arası etkileşimin yüksek olduğunu göstermektedir. 47 gönüllü ile başlayan novella okumaları, önce gönüllü olmayan öğrencilere ardından ise sayısı tespit edilemeyen okuldaki diğer öğrencilere yayılmıştır. Loh’un (2015) yaptığı çalışmada da okulda “görünmeyen okuma bağlarını” ortaya çıkarmak hedeflenmiştir. Bu araştırmada da görünmeyen okuma bağları biraz daha görünür kılınmıştır.

5.2. Öneriler

Araştırma sonucu elde edilen bulgular doğrultusunda okuma kültürünün geliştirilmesinde novella türünün kullanımına yönelik öneriler aşağıda sunulmuştur:

5.2.1. Uygulamaya Dönük Öneriler

- Öğretmen kazanımları verirken “gösterip yaptırma” yöntemini daha sık kullanabilir.
- Kütüphane kullanımı konusunda daha aktif ve kapsamlı bir okuma saati yapılabilir.
- Novella okumasına başlanmadan önce novella tanıtımında görsel ve işitsel malzemeler daha fazla kullanılabilir.
- Novella okumalarına sonradan gönüllü olabilecek öğrenciler düşünülerek daha fazla novella satın alınabilir.
- Novella okumaları sırasında bazı haftalar mola verilebilir. Böylece geriden gelen öğrenciler, yeni novellaya yetişebilir.
- Okunan novellalar hakkında konuşulurken öğretmen soru cevap yöntemini daha planlı kullanabilir.
- Novella seçimi sürecine öğrenciler de katılabilir. Öğretmen belirlediği novellalar hakkında kısa bilgiler verip oylama ile okunacak novellalar ortak kararla seçilebilir.
- Evde yapılacak novella okumaları konusunda öğrencilere kısa bir yol haritası sunulabilir.
- Velilerle iletişime geçilip öğrencilerin evde yapacağı novella okumalarında velilerden destek istenebilir.
- O hafta okutulacak novellayı anlatan, tanıtan bir pano hazırlanarak bütün okula novella tanıtımı yapılabilir.
- Okuldaki diğer öğretmenlere de aynı novellalar verilerek novella okumalarına katılmaları istenebilir.
- Öğrencilere novella ile birlikte haftalık bir takvim verilebilir. Novellaya başlamadan önce günde kaç saat ve kaç sayfa okumayı planladıkları; novellayı okurken ise hangi günde kaç saat ve kaç sayfa okuduklarını yazmaları istenebilir. Böylece planlı okuma ve öz disiplin konusunda farkındalık yaratılabilir.

5.2.2. İleriye Dönük Araştırmalara İlişkin Öneriler

- Ortaokul öğrencilerine dönük novella okuma çalışmaları yapılabilir.
- Sınıf ve seviyeye uygun novella seçimi için bakanlık veya çeşitli kurumlarla ülke çapında bir çalışma yapılabilir.
- Öğrencilerin “gerçeklik” algısı ve “kurmaca gerçeklik” üzerine öğretmenlerin nasıl bir tutum sergileyeceği üzerine hizmet içi eğitimler hazırlanabilir.

KAYNAKÇA

- Türkçe Öğretim Programı*. (2019). Ekim 12, 2021 tarihinde meb.gov.tr: 20195716392253-02-Türkçe Öğretim Programı 2019.pdf (meb.gov.tr) adresinden alındı
- Ergenlik dönemi*. (2021). Aralık 15, 2021 tarihinde <https://www.sagligim.gov.tr/ergen-sagligi/ergenlik-donemi.html> adresinden alındı
- Adkins, D., & Brendler, B. M. (2015). Libraries and reading motivation: A review of the programme for international student assessment reading results. *IFLA Journal*, 41(2), s. 129-139. DOI:[10.1177/0340035215578868](https://doi.org/10.1177/0340035215578868)
- Ak Başoğlu, D. (2018). *Türkçe öğretmenlerinin ve önerdikleri kitapların söylemleri bağlamında okuma kültürü anlayışı: bir durum çalışması* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Akindele, N. (2012). Reading culture, parental involvement and children's development in formative years: The Covenant University experience. *Library Philosophy & Practice*. <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/805/>
- Akyol, H. (2005). *Türkçe ve ilkokuma yazma öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Akyüz, E. (2021). *Üniversitelerde yapılandırılmış çocuk ve gençlik edebiyatı merkezlerinin okuma kültürü edindirme bağlamında incelenmesi (Uluslararası bir karşılaştırma)* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Altunbay, M. & Uslu Üstten, A. (2020). Okuma kültürünün bir göstergesi olarak kitaplık ve kütüphane kullanımı üzerine bir araştırma. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(3), 916-930. <https://doi.org/10.16916/aded.746742>
- Anderson, S. (2013). The novella economy: Making novellas profitable. *Forbes*. <https://www.forbes.com/sites/suwcharmananderson/2013/08/29/the-novella-economy-making-novellas-profitable/?sh=7e6a5dc71778>
- Aytaş, G. (2005). Okuma eğitimi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(4), 461-470. https://dergipark.org.tr/tr/pub/tebd/issue/26122/275180#article_cite
- Bakar, S. M. H. A., Sulaiman, S., & Kamaruzaman, M. F. (2018). Conceptual framework study for modelling dynamic interactive technology in novella learning environment. *In Proceedings of the Art and Design International Conference (AnDIC 2016)*, (s. 309-314). Springer Singapore.

- Beyhan, A. (2013). Eğitim örgütlerinde eylem araştırması. *Journal of Computer and Education Research*, 1(2), s. 65-89.
https://dergipark.org.tr/tr/pub/jcer/issue/18614/196496#article_cite
- Bulut, S. (2018). *Okulöncesi eğitim ortamlarında çocuk kitaplarıyla gerçekleştirilen uygulamaların okuma kültürü edindirme bağlamında incelenmesi* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Calkins, E. (2014). The right to read: The how and why of supporting intellectual freedom for teens. *The Library with the Lead Pipe*.
<http://www.inthelibrarywiththeleadpipe.org/2014/the-right-to-read-the-how-and-why-of-supporting-intellectual-freedom-for-teens/>
- Can Yayınları. (2022). Ocak 3, 2022 tarihinde
<https://canyayinlari.com/kitaplar?series=&kinds=343&peoples=11679> adresinden alındı
- Clements, R. (1972). Anatomy of the novella. *Special Issue in Honor of Maurice J.Valency (Mar., 1972)*(Vol. 9, No. 1), s. 3-16. Penn State University Press.
- Collier, E. (2019). *Why is reading so important for children? Why is reading important for children?* Ekim 15, 2022 tarihinde Developmental Effects: highspeedtraining.co.uk adresinden alındı
- Collins, W. A., & Steinberg, L. (2007). Adolescent development in interpersonal context.
<https://doi.org/10.1002/9780470147658.chpsy0316>
- Coonwriting. (2021). Aralık 10, 2021 tarihinde <https://www.coonwriting.com/novel-forms.html> adresinden alındı
- Cummings, T. G., & Worley, C. G. (1997). Organization change and development. *OH: South-Western College Publishing*.
- Çehov, A. (2017). *Altıncı koğuş*. (1 b.). İş Kültür Yayınları.
- Çehov, A. (2021). *Altıncı koğuş* (1 b.). Doğan Kitap.
- Çehov, A. (2021). *Altıncı koğuş* (1 b.). Halk Kitabevi.
- Daniels, E., & Steres, M. (2011). Examining the effects of a school-wide reading culture on the engagement of middle school students. *RMLE Online*, 35(2), s. 1-13.
<http://dx.doi.org/10.1080/19404476.2011.11462085>
- Daniels, H. (2011). Vygotsky and psychology. In U. Goswami (Ed.), *The Wiley-Blackwell handbook of childhood cognitive development*, s. 673–696. Wiley Blackwell.
DOI:10.1002/9781444325485

- Earls, N. (2016). Have novellas become the happy medium between a tweet and tome? *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/books/2016/may/05/have-novellas-become-the-happy-medium-between-a-tweet-and-tome>
- Enright, R. D. (1980). Adolescent egocentrism-sociocentrism and self-consciousness. *Journal of Youth and Adolescence*, 9(2), s. 101-116. doi:10.1007/bf02087929
- Ercan, M. (2022). *Dijital çağda okuma kültürü görünüşleri: Youtube kitap kanalları üzerine bir inceleme / Views of reading culture in the digital age: A review on Youtube book channels* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Erduran, T. (2016). *Yaşam boyu öğrenme kapsamında Bartın ilinde okuma kültürü: Bir durum çalışması* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ferrance, E. (2000). Action research: Themes in education. USA: Northeast and Islands Regional Educational Laboratory at Brown University.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS (3rd ed.)*. Sage Publication.
- Filazi, G., Çuhadar, S., Karaca, D., Bozbıyık, N. ve Baycanlar, M. (2021). *Ortaöğretim Türk dili ve edebiyatı 12 ders kitabı*. MEB.
- Gillespie, G. (1967). Novella, nouvelle, novella, short novel? A review of terms. *Neophilologus*, 51(1), s. 117-127. <https://doi.org/10.1007/BF01511303>
- Good, G. (1977). Notes on the novella. NOVEL: A forum on fiction (M.Spilka, M. Ed.). *Tenth Anniversary Issue: III (Spring, 1977)*, 10(3), 197-211. Brown University. <https://www.amazon.com/Novel-Forum-Fiction-Spring-Anniversary/dp/B005Y66J82>
- Guthrie, J. T., Wigfield, A., Barbosa, P., Perencevich, K. C., Taboada, A., Davis, M. H., & Tonks, S. (2004). Increasing reading comprehension and engagement through concept-oriented reading instruction. *Journal of Educational Psychology*. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-0663.96.3.403>
- Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü. (2019). Ocak 6, 2021 tarihinde <https://sagligim.gov.tr/ergen-sagligi/ergenlik-donemi.html> adresinden alındı
- Hall, G. (1904). *Adolescence* (Cilt 1). Forgotten Books.
- Hawthorne, H. (2021, Ağustos 16). *How to promote a reading culture in schools. Creating a reading culture | Importance & Ideas for schools*. Ekim 09, 2022 tarihinde highspeedtraining.co.uk: Creating a Reading Culture | Importance & Ideas for Schools (highspeedtraining.co.uk) adresinden alındı

- Hill, P. L., & Lapsley, D. K. (2011). *Adaptive and maladaptive narcissism in adolescent development*. <https://doi.org/10.1037/12352-005>
- Hürriyet. (2020, Şubat 23). Haziran 5, 2022 tarihinde <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/atakan-kimdir-filozof-atakan-kayalar-nereli-ve-nasil-gundeme-geldi-41453550> adresinden alındı
- Ibrahim, M. M. (2013). Reading culture: (Some of) Its impacts on secondary School students. <http://www.muhsin.in/2013/09/reading-culture-some-of-its-impacts-on.html>
- Igwe, K. N. (2011). Reading culture and Nigeria's quest for sustainable development. *Library Philosophy and Practice*, 482(2), 1-12 .
http://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/482?utm_source=digitalcommons.unl.edu%2Flibphilprac%2F482&utm_medium=PDF&utm_campaign=PDFCoverPages
- İnce Samur, Ö. A. (2014). *Bireye okuma kültürü edindirme izlencesi*. [Yayımlanmamış doktora tezi].Ankara Üniversitesi.
- Kafka, F. (2005). *Dönüşüm*. (F. Reşit, Çev.) Varlık.
- Kafka, F. (2015). *Dönüşüm*. (N. Ermiş, Çev.) İmge Kitabevi.
- Kafka, F. (2018). *Dönüşüm*. (O. Duman, Çev.) İndigo Kitap.
- Kafka, F. (2021). *Dönüşüm*. (A. Cemal, Çev.) Can Yayınları.
- Karaaslan, S. (2016). Türk eğitim politikasında okuma alışkanlığı. *Bilgi Dünyası*, 17(1), 104-119. <https://doi.org/10.15612/BD.2016.491>
- Karaca,D. Filazi,G. Baycanlar, M. Bozbıyık,N. ve Çuhadar,S. (2021). *Ortaöğretim Türk dili ve edebiyatı 10 ders kitabı*. MEB.
- Karatay, H. (2010). İlköğretim öğrencilerinin okuduğunu kavrama ile ilgili bilişsel farkındalıkları. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 457-475.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubar/issue/16968/177244>
- Karsalova, E. V. (1986). Teaching Maksud Ibragimbekov's novella" Death for All That Is Good" in eighth grade. *Soviet Education*, 28(12), 104-116.
- Kimber, G. (2016). The novella: Between the novel and the story. *The Cambridge History of the English Short Story*, 530-546. Cambridge University Press.
- Köklü, N. (2001). Eğitim eylem araştırması – öğretmen araştırması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 34(1-2), s. 35-43.
https://doi.org/10.1501/Egifak_00000000040
- Körkuyu, S. A. (2014). *Okuma kültürü edindirme sürecini etkileyen temel değişkenlerin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Köroğlu, İ. Ş. (2021). *Yeni medya çağında okuma kültürünün dönüşümü: Türkiye'deki kitap yayıncılığı profesyonellerinin güncel yaklaşımları ve yeni eğilimleri* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kurt, B. (2008). *Çocuk edebiyatı ürünlerinin temel dil becerisi olarak dinlemenin gelişimine etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kuzu, A. (2009). Öğretmen yetiştirme ve mesleki gelişimde eylem araştırması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(6), s. 425-433.
- Küçükahmet, L. (2006). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Nobel yayıncılık.
- Leibowitz, J. (1974). Narrative purpose in the novella. *Mouton & Co. N, V*.
<https://doi.org/10.1515/9783110883565>
- Lindstrom, B. (1996). A novella idea: A student's first novel. (N. C. English, Dü.) *The English Journal*, 85(6), 79-83. <https://doi.org/10.2307/819833>
- Loh, C. E. (2015). Building a reading culture in a Singapore school: Identifying spaces for change through a socio-spatial approach. *Changing English*, 22(2), s. 209-221.
<https://doi.org/10.1080/1358684X.2015.1022509>
- Loh, C. E., Ellis, M., Paculdar, A. A., & Wan, Z. H. (2017). Building a successful reading culture through the school library: A case study of a Singapore secondary school. *IFLA Journal*, 43(4), s. 335-347. <https://doi.org/10.1177/0340035217732069>
- Magara, E., & Batambuze, C. (2005). Towards a reading culture for Uganda. *African Journal of Library, Archives and Information Science*, 15(1).
https://www.researchgate.net/publication/313667671_Towards_a_reading_culture_for_Uganda
- Marshall, K. (2020). The novella as technology: A media story. *National Taiwan University*.
<https://doi.org/10.1177/1478210320985716>
- McEwan, I. A. (2012). *Some notes on the novella*. Aralık 12, 2021 tarihinde The New Yorker: <https://www.newyorker.com/books/page-turner/some-notes-on-the-novella> adresinden alındı
- MEB. (2018). *Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı*. Haziran 10, 2022 tarihinde <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/201812103715395T%C3%9CRKD%C4%B0L%C4%B0EDEB%C4%B0YAT%20PROGRAM.pdf> adresinden alındı
- Mert, Ö. A. (2007). *Jean Piaget düşüncesinde psikolojik yapılar* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Morrissey, T. (2001). Great works of literature betwixt short story and novella. (L. Logsdon, Dü.).
https://www.researchgate.net/publication/234760651_Great_Works_of_Literature_Betwixt_Short_Story_and_Novella
- Nelson, D. R., Hammen, C., Brennan, P. A., & Ullman, J. B. (2003). The impact of maternal depression on adolescent adjustment: the role of expressed emotion. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 71(5), s. 935. <http://dx.doi.org/10.1037/0022-006X.71.5.935>
- O'Connor, F. (1963). *The lonely voice: A study of the short story* . s. 21. Melville House.
- OECD. (2019). Aralık 20, 2021 tarihinde https://www.oecd-ilibrary.org/sites/4459d32d-en/index.html?itemId=/content/component/4459d32d-en#countryli_container5 adresinden alındı
- OKUYAY. (2020). Mart 16, 2022 tarihinde http://okuyayplatformu.com/wp-content/uploads/2020/12/Okuma_Kulturu_web_Resimli.pdf adresinden alındı
- Ormrod, J. (2013). *Öğrenme psikolojisi*. (M. Baloğlu, Çev.) Nobel Yayıncılık.
- Orwell, G. (2021). *Hayvan Çiftliği* (69 b.). (A. Üster, Çev.) Can Yayınları.
- Öksüz, Ö. (2022). *Dijital çağda kitap okuma kültürünün görselleşmesi ve kitap kapağı tasarımının kitap satın alma davranışına etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özdemir, O. Özdemir, P.G. Kadak M.T. ve Nasıroğlu S. (2012). Kişilik gelişimi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 566-589. doi:10.5455/cap.20120433
- Paine, S. (2007). Building a strong reading culture: What you can do. Sustaining reading first, sustainability series. (Number1.).
<https://www2.ed.gov/programs/readingfirst/support/culturebrief.pdf>
- Perfetti, C. (1986). Continuities in reading acquisition, reading skill, and reading disability. *RASE: Remedial& Special Education*, 11-21.
<https://doi.org/10.1177/074193258600700105>
- PISA. (2018). Ocak 3, 2021 tarihinde <https://www.meb.gov.tr/10-pisa-2018-turkiye-on-raporu/duyuru/19964> adresinden alındı
- PISA. (2019). *PISA 2018 Türkiye Ön Raporu*. Ocak 3, 2021 tarihinde <https://www.meb.gov.tr/10-pisa-2018-turkiye-on-raporu/duyuru/19964> adresinden alındı

- Polat, A. (2019). *Türkçe öğretmenlerinin okuma kültürü konusundaki hizmetiçi eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi (Hizmetiçi eğitim programı önerisi)* [Yüksek lisans tezi] Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Pollard, L. T. (2013). *The lost boys: creating appealing and engaging fiction for adolescent male reluctant readers & Duende a young adult novella* [Doctoral dissertation, Queensland University of Technology]. <https://eprints.qut.edu.au/60876/>
- Sanders, M. (2007). Creating an optimum reading culture in the Low Countries: the role of stitching Lezen: The National platform for the promotion of Reading in the Netherlands. Amsterdam, Netherland. <https://origin-archive.ifla.org/IV/ifla64/098-80e.htm>
- Santrock, J. W. (1987). *Adolescence: an introduction*. Wm C Brown Publishers.
- Santrock, J. W. (2012). *Ergenlik* (14 b.). (D. M. Siyez, Çev.) Nobel Yayıncılık.
- Scottish Book Trust. (2022). Aralık 4, 2022 tarihinde scottishbooktrust.com: Creating a reading culture NEW Structure.pdf (scottishbooktrust.com) adresinden alındı
- Sever, S. (2007). Okuma kültürü edinme sürecinde Türkçe öğretiminin sorumluluğu. *Okuma Kültürü ve Okullarda Uygulama Sorunları Toplantısı*. Ankara.
- Sever, S. (2009). Okuma kültürü edindirme sürecinde temel sorunlar ve çözüm önerileri. 2-4 Temmuz 2009 II. Uluslararası Türkçenin Eğitimi-Öğretimi Kurultayı Açılış Metni.
- Smith, J. (2017). The novella: Stepping stone to success or waste of time? *The Write*. <https://www.writermag.com/improve-your-writing/fiction/novella/>
- Soyuçok, M. (2021). *Okuma kültürünün edindirilmesinde okulun rolü* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Sparrow, B., Liu, J., & Wegner, D. M. (2011). Google effects on memory: Cognitive consequences of having information at our fingertips. *Science*, 333(6043), 776-778. <https://doi.org/10.1126/science.1207745>
- Springer, M. (1975). *Forms of the modern novella*. Chicago Press. <https://archive.org/details/formsofmodernnov0000spri/page/n5/mode/2up>
- Steinhauer, H. (1970). Towards a definition of the novella. *SEMINAR, Santa Barbara*, VI(2). DOI: 10.3138/sem.v6.2.154
- Stranger-Johannessen, E. (2014). Promoting a reading culture through a rural community library in Uganda. *IFLA Journal*, 40(2), s. 92-101. <https://doi.org/10.1177/0340035214529732>
- Şeker, H., & Gençdoğan, B. (2006). *Psikolojide ve eğitimde ölçme aracı geliştirme*. Nobel Yayıncılık.

- Şeref, İ. & Şahin, M. (2022). Okuma kültürü edindirme sürecine yönelik bir eylem araştırması. *Türk Kütüphaneciliği*, 36(2). <https://doi.org/10.24146/tk.1035151>
- Telli, A. (2021). *Ortaokul öğrencilerinin okuma güdülenmeleri ile ebeveynlerinin eğitim düzeyi ve okuma kültürü görünümüleri arasındaki ilişki üzerine bir inceleme* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ünlü, S. (2019). *Okuma kültürüedindirme sürecine Türkçe öğretmenlerinin etkisi (Muğla ili örneği)* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Whedon, T. (2011). Notes on the novella. *Southwest Review*, Vol. 96, No. 4, 565-571. <https://www.jstor.org/stable/43473196>
- WHO. (2021). Ocak 3, 2022 tarihinde Adolescent health (who.int) adresinden alındı
- Wolf, M ve Potter,K. (2018). Reader, come home: The reading brain in a digital world. *New York: Harper*, 54. <https://alphabetisationdesenfants.ca/cclf/media/Media/FR-Reader-Come-Home-Highlights-02-07-19-to-C-C.pdf>
- Yalçın, A. ve Aytaş, G. (2003). *Çocuk Edebiyatı*. Akçağ Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yücel,İ. Türkyılmaz,M. ve Sağır S. (2021). *Ortaöğretim Türk dili ve edebiyatı 11 ders kitabı*. MEB.
- Yücel,İ. Türkyılmaz,M. ve Sağır S. (2021). *Ortaöğretim Türk dili ve edebiyatı 9 ders kitabı*. MEB.

EKLER

Ek-1. Etik Kurulu Onayı

Evrak Tarih ve Sayısı: 03.02.2022-284122

T.C
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu
KURUL KARARI

TOPLANTI TARİHİ : 02.02.2022
TOPLANTI SAYISI : 02
KARAR SAYISI : 44

Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü **Dr. Öğr. Üyesi Berker KURT**'un danışmanlığını, **Hamza Can KILIÇ**'in araştırmacılığını üstlendiği, "*Okuma Kültürünün Gelişmesinde Novella Türünün Kullanımı*" konulu çalışmanın, fikri hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğun başvurucuya ait olmak üzere, proje süresince uygulanmasının etik olarak **uygun olduğuna** oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA
Kurul Başkanı

Başkan
Prof. Dr.
Hilmi DEMİRKAYA

Başkan Yrd.
Prof. Dr.
Sibel MEHTER AYKIN

Üye
Prof. Dr.
Ebru İÇİGEN

Üye
Prof. Dr.
Nurşen ADAK
(İzinli)

Üye
Prof. Dr.
Sibel PAŞAOĞLU YÖNDEM
(Raporlu)

Üye
Prof. Dr.
Taner KORKUT

Üye
Prof. Dr.
Gökhan AKYÜZ

Ek-2. MEB Uygulama İzni

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-98057890-20-44601293
Konu : Araştırma Uygulaması İzin Talebi
(Hamza Can KILIÇ)

28.02.2022

İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE
ANTALYA

İlgi : 21/01/2020 tarih ve 1563890 sayılı Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama Genelgesi.

Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı 202054014016 numaralı öğrencisi **Hamza Can KILIÇ'ın Dr. Öğrt. Üyesi Berker KURT danışmanlığında "Okuma Kültürünün Geliştirilmesinde Novella Türünün Kullanımı"** başlıklı araştırmasını, İlimiz Manavgat İlçesinde Bulunan Taşagül Anadolu Lisesinde uygulama isteği ile ilgili 18/02/2022 tarih ve 296003 sayılı yazısı Müdürlüğümüz ARGE Birimi Değerlendirme ve İnceleme Komisyonunca incelenmiş olup;

Adı geçenin ilgi Genelge kapsamında **2021-2022 Eğitim Öğretim Yılı** içerisinde olmak üzere, **İlimiz Manavgat İlçesinde Bulunan Taşagül Anadolu Lisesi Öğrencilerine** yönelik araştırmasını, Okul Müdürlüğünün sorumluluğunda Eğitim Öğretim faaliyetlerini aksatmaksızın yapması,

Söz konusu araştırmanın bitimine müteakip; sonuç raporunun bir örneğinin CD ortamında Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi kaydıyla uygulanması, Komisyonca **uygun görülmüştür.**

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, Valilik Makamının 25/08/2020 tarih ve 24911 sayılı yetki devrine göre olurlarınıza arz ederim.

Recai OCAK
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

OLUR
28.02.2022

Emre ÇALIŞKAN
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Adres :

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No : 0 (242) 238 60 00
E-Posta : arge07@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Uğur ÇETİNKAYA
Unvan : Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni
İnternet Adresi : Faks:2422386111

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 6deb-8515-37da-8e19-4d5e kodu ile teyit edilebilir.

Ek -3. Öğrenci Tanıma Formu

ÖĞRENCİ TANIMA FORMU

Sevgili öğrencim,

Aşağıdaki sorular seni daha yakından tanımak için hazırlanmıştır. Verdiğiniz bilgiler arkadaşlarınız, aileniz, müdür ve öğretmenlerinizle paylaşılmayacaktır. Yöneltilen soruların doğru cevabı yoktur. Verdiğiniz cevaplardan performans ya da yazılı notu almayacaksınız.

Lütfen boş soru bırakmayın ve size en uygun tek bir şıkka çarpı(X) işareti bırakın.

Samimi cevaplarınız için teşekkür ederim.

Sınıfı:

Cinsiyet: Kız () Erkek()

Yaş: 14() 15() 16() 17() 18()

1. Okula nasıl geliyorsunuz?

Taşımalı eğitim ile () Yürüyerek () Ailemle () Otobüs/Dolmuş/Servis ile ()

2. Evinizde internet bağlantısı var mı?

Evet,internet var.()

Hayır, evimizde internet yok. ()

3. Cep telefonunuz var mı?

Var() Yok ()

4. Sosyal Medya kullanıyor musunuz? En çok hangi sosyal medyayı aktif kullanıyorsunuz?

Hayır, kullanmıyorum.()

Bazen kullanıyorum. ()

Evet, sık kullanıyorum. () En çok uygulamasını kullanıyorum.

5. Sadece kendinize ait bir odanız var mı?

Var()Yok ()

6. Odanızı başka biriyle paylaşıyor musunuz? Sizin dışınızda odanızda kaç kişi var?

Evet, odamda ben hariç kişi var. ()

Hayır .Tek kalıyorum.()

7. Babanızın eğitim durumu nedir?

İlkokul mezunu () Ortaokul mezunu() Lise mezunu() Üniversite mezunu()

8. Babanızın mesleği nedir?

Çiftçi () İşçi () Esnaf () Memur () Çalışmıyor() Serbest()

9. Annenizin eğitim durumu nedir?

İlkokul mezunu () Ortaokul mezunu() Lise mezunu() Üniversite mezunu()

10. Annenizin mesleği nedir?

Çiftçi () İşçi () Esnaf () Memur () Çalışmıyor() Serbest()

11. Babanız evde kitap okur mu?

Hayır, babamı hiç kitap okurken görmedim. ()

Bazen okur. ()

Düzenli olarak okur. ()

12. Anneniz evde kitap okur mu?

Hayır, annemi hiç kitap okurken görmedim. ()

Bazen okur. ()

Düzenli olarak okur. ()

13. Ana sınıfına gittiniz mi?

Evet () Hayır ()

14. Ana sınıfına gittiyseniz öğretmeniniz size kitap okuyor muydu?

Ana sınıfına gitmedim.() Evet() Hayır() Hatırlamıyorum ()

15. İlkokulda öğretmeniniz size ders kitapları dışında okuma kitapları önerdi veya aldirttı mı?

Evet, okuma kitapları alıp okuduk. ()

Öğretmen okuma kitabı önerdi fakat aldirtmadı. ()

Hayır, okuma kitabı almadık. ()

Hatırlamıyorum. ()

16. Ortaokulda (5.6.7.8.sınıflarda) öğretmeniniz size ders kitapları dışında okuma kitapları önerdi veya aldirttı mı?

Evet, okuma kitapları alıp okuduk. ()

Öğretmen okuma kitabı önerdi fakat aldirtmadı. ()

Hayır, okuma kitabı almadık. ()

Hatırlamıyorum.()

17. Ailenizde en çok kitap okuyan kim?

Ben () Annem() Babam () Kardeşim,ağabeyim,ablam()

Diğer(dede,nine,teyze,amca...)()

18. Evinize düzenli olarak kitap alınır mı?

Evet, kitap alınır. ()

Bazen alınır bazen alınmaz. ()

Öğretmen istemişse alınır. ()

Hayır, kitap alınmaz. ()

19. Her ay kitap almak isteseniz aileniz sizi destekler mi?

Evet, ailem istediğim kitabı almama yardım eder. ()

Bazen destek olur bazen olmaz. Tutumlu olmamız gerektiğini söyler. ()

Hayır. Her ay kitap almamı desteklemez. ()

20. Aileniz kitap almak için her ay bir bütçe(para) ayırabilir mi? Sizce ne kadar ayırabilir?

Evet ayırabilir. Tahmini olarak her ay TL ayırabilir. ()

Bazen ayırabilir bazen ayıramaz. ()

Hayır, her ay kitap için para ayıramaz. ()

21. Aileniz veya siz, internet üzerinden hiç alışveriş yaptınız mı?

Evet, internetten sipariş veriyoruz. ()

Hayır, internetten hiç alışveriş yapmadık. ()

22. İnternet üzerinden aileniz veya siz hiç kitap aldınız mı?

Evet () Hayır ()

23. Bir kitap okuyacak olsaydınız sayfa sayısı tercihiniz ne olurdu?

50 sayfa() 100 sayfa() 200 sayfa() 500 sayfa()

Sayfa sayısı fark etmez()

24. Bir kitap alacak olsaydınız kimden tavsiye alırdınız?

Ailemden() Öğretmenimden() Arkadaşlarımdan()

Sosyal medyadan, internetten() Tavsiye almam()

25. Kitap seçiminizde kitabın fiyatı etkili olur mu?

Evet, çok etkilidir. ()

Biraz etkilidir, çok yüksek bir fiyat değilse alırım. ()

Hayır, fiyatı önemli değildir. ()

26. Ne tür romanları okumayı tercih edersiniz?

Aşk() Macera() Bilim kurgu() Tarih() Psikolojik() Diğer()

27. Bir kitap alırken yayınevine bakar mısınız?

Hayır, bakmam.() Evet, bakarım. ()

28. Taşagıl Halk Kütüphanesi'ne gittiniz mi?

Evet, gittim.()

Öğretmenimle beraber gitmiştim. ()

Hiç gitmedim. ()

29. Çok fazla kitap okumuyorum çünkü...

Telefonla çok uğraşıyorum. ()

Hangi kitabı okuyacağımı bilmiyorum. ()

Kitap okumayı sevmiyorum. ()

Okuyacak kitap bulamıyorum. ()

Ev, bahçe, dükkân vb. bir yerde çalışıyorum. ()

Nedenini bilmiyorum. ()

30. En son ne zaman bir kitabı bitirdiniz?

Birkaç hafta önce () Bir ay önce() Bir yıl önce() Hatırlamıyorum()

31. Şu an okuduğunuz bir kitap var mı?

Evet() Hayır()

32. Evinizde kitaplık var mı?

Yok.() Var. ()

33. Evinizde ders kitaplarınız hariç tahminen kaç kitap var?

Yok. () 1-10 kitap() 11-20 kitap () 21-50 kitap()

51- 100 kitap() 100'den fazla ()

34. Telefon veya internet üzerinden oyun oynar mısınız?

Evet, sık sık oynarım.() Bazen.() Hayır, oynamam.()

35. Şehir merkezine, Manavgat'a, Serik'e vb. bir yere gittiğinizde kitapçıları gezer misiniz?

Hayır, gezmem.()

Bir şey alacaksam girerim. ()

Evet, gezerim. ()

36. Okuldaki kitap okuma saatlerinde kitap okuyor musunuz?

Evet, okuyorum. ()

Bazen okuyorum bazen okumuyorum. ()

Hayır, okumuyorum. ()

37. E kitap (tablet veya telefondan) bir kitap okudunuz mu?

Evet, okudum.() Hayır, okumadım. ()

Ek-4. Okuma Kültürü  l eği

OKUMA KÜLTÜRÜ ÖLÇEĞİ

Sevgili  ğrencim,

Aşağıdaki sorular seni daha yakından tanımak için hazırlanmıştır. Verdiğiniz bilgiler arkadaşlarınız, aileniz, müdür ve  ğretmenlerinizle paylaşılmayacaktır. Yöneltilen soruların doğru cevabı yoktur. Verdiğiniz cevaplardan performans ya da yazılı notu almayacaksınız.

Lütfen boş soru bırakmayın ve size en uygun tek bir şıkka çarpı(X) işareti bırakın.

Samimi cevaplarınız için teşekkür ederim.

Adı Soyadı:

Sınıfı:

	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Kitap okumayı seviyorum.					
2. Kitap okurken sıkılıyorum.					
3. Düzenli olarak kitap okurum.					
4. Kitap okurken süre/dakika tutarak okurum.					
5. Kitap okumak için kendime bir ortam hazırlarım.					
6. İnternette kitap incelemesi yaparım.					
7. Kitaplar hakkında arkadaşlarımla konuşurum.					
8. Kitap alacağımda yayınevine bakmam.					
9. Okuduğum kitabın sayfa sayısı fazla ise o kitabı bitiremeyebilirim					
10. Kitabın arka kapağını okumam.					
11. Kitabın yazarının hayatını merak ederim.					

	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
12. Kitap okumak için daha fazla zaman ayırmalıyım.					
13. Okuduğum kitabın başkarakterini anlamaya çalışırım.					
14. Okuduğum kitapta olaylar hızlı gelişmezse okumayı bırakırım.					
15. Kitap okumak bana göre gereksizdir.					
16. Kitapların iyi bir dost olduğuna inanırım.					
17. Öğretmen istemezse kitap alıp okumam.					
18. Ortaokulda daha fazla kitap okuyordum. Şimdi daha az okumak beni üzüyor.					
19. Kitap okurken hemen uykum geliyor.					
20. Kitap okumak, sadece üniversite hedefi olanlar için önemlidir.					
21. Kitap okuyan insanlar, olayları daha iyi kavrar.					
22. Kitap okuyan ile okumayan arasında fark yoktur.					
23. İleride daha çok kitap okuyabilirim.					
24. Kitapta bilmediğim kelimelerin anlamlarını merak ederim.					
25. Arkadaşlarımın okuduğu kitapları merak ederim.					

Ek-5. Görüşme Formu 1

GÖRÜŞME FORMU 1

Adı Soyadı:

Sınıfı:

1. adlı kitabı okudunuz mu? Okumadıysanız niçin okumadınız? Başlayıp bitiremediyseniz ne kadarını okudunuz?
2. adlı kitabı okurken süre/ dakika tuttunuz mu? Kaç günde, günün hangi saatlerinde okudunuz?
3. adlı kitabı nerede okudunuz? Bulunduğunuz ortamda nelere dikkat ettiniz?
4. adlı kitabın beğendiğiniz, okurken hoşunuza giden yönleri nelerdir? Açıklayınız.
5. adlı kitabın beğenmediğiniz, okurken zorlandığınız yönleri nelerdir? Açıklayınız.
6. adlı kitabın arka kapağını, yazarın hayat hikâyesini(biyografisini) okudunuz mu?
7. adlı kitabı arkadaşlarınızla tartıştınız mı? Kitap hakkındaki fikirlerinizi karşılaştırdınız mı?
8. adlı kitabı başka bir arkadaşınıza, yakınınıza okuması için tavsiye eder misiniz? Niçin ?

Ek-6. Görüşme Formu 2

GÖRÜŞME FORMU 2

Adı Soyadı:

Sınıfı:

1. Okuduğunuz kitaplardan en çok hangisini beğendiniz? Niçin bu kitabı beğendiniz?

..... adlı kitabı beğendim. Çünkü
.....

2. Okuduğunuz kitaplardan en çok hangisini beğenmediniz? Niçin bu kitabı beğenmediniz?

.....adlı kitabı beğenmedim. Çünkü
.....

3. Program dışında okumanız için zaman verilmeyen “Dönüşüm” adlı kitabı okudunuz mu? Okumadıysanız niçin okumadınız?

4. Kitap okuma programı ile yeni bir şeyler öğrendiniz mi? Açıklayınız.

Ek-7. Görüşme Formu 3

GÖRÜŞME FORMU 3

Adı Soyadı:

Sınıfı:

1. Kitap okuma programına niçin katılmadınız?

2. Tekrar böyle bir uygulama olsa bu sefer katılır mısınız?

Ek-8. Öğretmen Günlüğü

1.HAFTA (OKUMA ÖNCESİ)

Bu hafta 6 haftalık bir okuma programından öğrencilere bahsettim.6 kitap alıp her hafta bir kitap okuyacağımızı 6.kitabı istedikleri zaman okuyacaklarını ve bazı formlar doldurup kitaplar hakkında kısa sohbetler edeceğimizi söyledim. Birçoğu katılmak istediklerini belirtti. Kitapların isimlerini tahtaya yazdım ve isteyenlerin kitapları kendilerinin alabileceğini söyledim. Sadece bir öğrenci kendisi aldı, diğerleri para vererek benim almamı istedi. Öğrencilerden 50 tl topladım ve siparişleri verdim. Birçoğuna topladığım miktar uygun geldi. Bir hafta boyunca kitapların gelip gelmediğini sordular. Bu programı niçin yaptığımızı sordular. Onlara kitap okumanın öneminden bahsedip okumalarını geliştirmeleri gerektiğini söyledim. Katılımın gönüllü olduğunu ve herhangi bir performans notuna etkisinin olmayacağını belirttim.

Programı duyurduğumda XX: “ Hocam sıkıcı olmasın; maceralı, çabuk okunan romanlar olsun.” dedi.

XX ise “ Özet çıkarılacak mı? Özet çıkaramıyorum. Eğer özet olacaksa ben yapamam.” dedi.

XX Hayvan Çiftliği’ni okuduğunu ve çok beğendiğini söyledi. Ayrıca diğer kitapları bir an önce okumak istediğini belirtti.

XX tepkisine ise şaşırdım. Direkt katılmayacağını belirtti. Biraz anlatmaya çalıştım fakat dinlemek istemedi. Kitap okumak istemediğini tekrar söyledi ve yüzü düştü.

XX ise performans notuna etki edip etmediğini sordu. Etmediğini tekrar söyledim. Ancak tereddüt etti, biraz bana güvenmemiş gibiydi. Diğer gün yine notlara etkisinin olmayacağını belirtince gönüllü katılımcı olmayacağını netleştirdi.

11 C de XX ve XX de tereddüt etti. Fakat sonra katılmayacaklarını söylediler.

2. HAFTA

Bu hafta çantamdan kitapları çıkardım ve hepsinin heyecanla beklediklerini gördüm. Her hafta bir kitap dağıtacağımı söyledim. Diğer kitapların nerede olduğunu sordular. Evimde olduğunu söyleyince akşam gelip kitaplarını alacaklarını söyleyip güldüler.

Benjamin Button’ın Tuhaf Hikayesi novellasını dağıttığımda,

XX: “ Bu ne! Rengi tuhaf.”

XX: “ Bir saatte okurum.”

XX: “ Hemen okurum.”

XX: “ İki saatte okurum.”

Ek-9. Veli İzin Formu

Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma “Okuma Kültürünün Geliştirilmesinde Novella Türünün Kullanımı” adıyla, 18.04.2022- 08.06.2022 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Öğrencilerimize kitap okuma alışkanlığı kazandırmaktır.

Araştırma Uygulaması: Anket / Görüşme / Gözlem şeklindedir.

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı’nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmamama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir.

Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuza hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Hamza Can KILIÇ

İletişim bilgileri : Cep Telefonu:

Velisi bulunduğum sınıfı numaralı öğrencisi

.....

.....’in yukarıda açıklanan araştırmaya katılmasına izin veriyorum. (Lütfen formu imzaladıktan sonra çocuğunuzla okula geri gönderiniz*).

Ek-10. Okutulan Novellaların Kapak Sayfaları

Ek-11. Kütüphanede Novella Okumaları

Ek-12. Filozof Atakan'ın Röportajında Çekilen Fotoğraf

#Filozof Atakan

#Filozof Atakan Kimdir

Şubat 23, 2020 15:24

Son günlerin gündemdeki isimleri arasında yer alan Atakan Kayalar, internet üzerinden de en çok araştırılan kişiler arasında yer alıyor. Bir alışveriş merkezinde kitap okurken Fethi Çağıl isimli bir vatandaş tarafından fark edilen Atakan Kayalar, sosyal medya paylaşımının ardından merak

Ek-13. Türkçe Öğretim Programı'nda (2019) Önerilen Konu ve Temalar

ERDEMLER

ahlak, alçak gönüllülük, azim, cömertlik, dayanışma, dostluk, dürüstlük, güven, iyilikseverlik, kardeşlik, merhamet, paylaşma, sabır, sadakat, saygı, sevgi, sılayırahim, vefa, vicdanlı olmak, yardımlaşma vb.

MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

aile, bayrak, büyüklerimiz, dinî bayramlar, gelenekler, geleneksel sporlar, insan ilişkileri, kültürel miras, mekânlar, millî bayramlar, şehirlerimiz, sıla, tarihî mekânlar, tarihî şahsiyetler, tarihî eserlerimiz, Türkçe, vakıf kültürü, vatan, yurdumuz vb.

MİLLÎ MÜCADELE VE ATATÜRK

15 Temmuz, Atatürk, Çanakkale, cesaret, Cumhuriyet, fedakârlık, gazilik, İstiklâl Marşı, kahramanlık, Kut'ül Amare, millî egemenlik, millî irade, millî kimlik, millî mücadele, Sarıkaş Harekâtı, şehitlik, vatanseverlik vb.

BİREY VE TOPLUM

ana dili, adalet, barış, bireysel farklılıklar, çok dillilik, çok kültürlülük, dayanışma, devlet, dezavantajlı gruplar, empati, eşitlik, farklılıklara saygı, gurbet, haram, hayat becerileri, helal, hukuk, hükümet, iktidar, kardeşlik, kent kültürü, komşuluk ilişkileri, kul hakkı, kültürel farklılıklar, küreselleşme, medeniyet, meslekler, misafirperverlik, selamlaşma, siyaset, sosyal içerme, sosyokültürel farkındalık, toplumsal kurallar, vatandaşlık, zaman yönetimi vb.

OKUMA KÜLTÜRÜ

bilgi okuryazarlığı, çoklu okuryazarlık, dijital okuryazarlık, dil sevgisi, edebî şahsiyetler, e-kitap, eleştirel okuryazarlık, kitabevi, kitaplar, kütüphaneler, metinler arasılık, okuma alışkanlığı, okuma serüveni, okuma sevgisi, okur kimliği, sözlük kültürü, süreli yayınlar, teknoloji okuryazarlığı, yaratıcı okuma, yazılı kültür, z-kitap, z-kütüphane vb.

İLETİŞİM

aile iletişimi, bilgi iletişimi, diğer canlılarla iletişim, etkili iletişim, iletişim becerileri, insanlarla iletişim, kitle iletişim araçları, komşuluk, kültürel iletişim, kültürler arası iletişim, medya okuryazarlığı, öğrenci hareketliliği, öğrenci öğretmen iletişimi vb.

HAK VE ÖZGÜRLÜKLER

bireysel haklar, birinci kuşak haklar, çocuk hakları, demokrasi, din ve vicdan özgürlüğü, düşünce özgürlüğü, eğitim hakkı, engelli hakları, eşitlik, haberleşme özgürlüğü, hakkını savunma, hasta hakları, hayvan hakları, ifade özgürlüğü, ikinci kuşak haklar, inanç hakkı, insan hakları, kişi dokunulmazlığı, merhamet, özel hayatın gizliliği, özgürlükler, seyahat özgürlüğü, temel hak ve özgürlükler, toplumsal cinsiyet adaleti, toplumsal cinsiyet eşitliği, yaşama hakkı vb.

KİŞİSEL GELİŞİM

başarı, beceri, çalışkanlık, çatışma yönetimi, empati, girişimcilik, karar verme, kendini tanıma, kişilik tipleri, meslek seçimi, motivasyon, öğrenmeyi öğrenme, olumlu düşünme, öz denetim, öz eleştiri, öz güven, öz saygı, sorumluluk, sosyal gelişim, yetenek, yeterlilik, zaman yönetimi vb.

BİLİM VE TEKNOLOJİ

bilim insanları, bilim okuryazarlığı, bilişim okuryazarlığı, etik, girişimcilik, haberleşme, hayal gücü, iletişim, keşif ve icatlar, matematik okuryazarlığı, merak duygusu, olay, olgu, patent, sosyal medya, tasarım, teknoloji, telif, ulaşım, yenilikçilik vb.

SAĞLIK VE SPOR

adil oyun, beden eğitimi, beden sağlığı, beslenme, centilmenlik, dengeli beslenme, hareketlilik, hastalıklardan korunma, ilaç kullanımı, ilk yardım, öz bakım, ruh sağlığı, sağlıklı beslenme, sağlıklı yaşam, spor kültürü, sportmenlik, temizlik, uyku vb.

ZAMAN VE MEKÂN

çevremiz, evimiz, geçmiş şimdi gelecek, gezginler, odamız, okulumuz, şehirler, sınıfımız, ülkeler vb.

DUYGULAR

bağışlama, beğenme, duygu yönetimi, heyecan, kaygı, kıskançlık, korku, mutluluk, özlem, sevgi, sitem, takdir etme, umut, üzüntü, veda, yalnızlık vb.

DOĞA VE EVREN

bitkiler, canlılar, çevre, çevrenin korunması, doğa, doğa olayları, doğal afetler, dünya, evren, gece, gezegenler, gündüz, hayvanlar, iklim, kar, manzaralar, mevsimler, renkler, uzay, yağmur, yeryüzü, yıldızlar, zaman bilinci vb.

SANAT

afiş, bale, cilt, söz sanatları, ebru, edebiyat, estetik, estetik duyarlılık, festival, fotoğraf, gala, geleneksel sanatlar, gölge oyunu, grafik, grafiti, heykel, mimari, minyatür, müzik, opera, özgünlük, pandomim, peyzaj, resim, seramik, sinema, tezhip, tiyatro, yenilikçi düşünme vb.

VATANDAŞLIK

adalet, alın teri, çalışma, emek, eşitlik, göç, göçmenlik, görev bilinci, hukukun üstünlüğü, iş birliği, mültecilik, özgürlük, paylaşma, sorumluluk, üretme, vergi bilinci vb.

ÇOCUK DÜNYASI

çocuk kültürü, çocuk müzesi, dijital oyunlar, eğlence, geleneksel çocuk oyunları, hayal, hobiler, keşif, lunapark, merak, mizah, okul, oyun, oyuncak, rüya, sokak oyunları vb.____

Ek-14. MEB (2018) Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programında Yer Alan Anlatmaya Bağlı Edebi Metinlerin Kazanımları

ÖYKÜLEYİCİ (ANLATMAYA BAĞLI) EDEBÎ METİNLER

(Masal/Fabl, Destan, Mesnevi, Hikâye, Roman vb.)

A.2. 1. Metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tespit eder.

Öğrencilerin bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını metindeki bağlamından hareketle tahmin etmesi ve tahminini kaynaklardan yararlanarak kontrol etmesi sağlanır.

A.2. 2. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönem ile ilişkisini belirler.

Metin türlerinin ortaya çıkmasında sözlü ve yazılı kültürün, toplumsal değişimlerin ve etkileşimlerin, basın yayın organlarının etkisi üzerinde durulur.

A.2. 3. Metnin tema ve konusunu belirler.

A.2. 4. Metindeki çatışmaları belirler.

Metindeki temel çatışmayı/karşılaşmayı ve bu çatışma etrafında metinde yer alan veya metnin ima ettiği diğer çatışmaları/karşılaşmaları/karşıtlıkları belirlenmesi sağlanır.

A.2. 5. Metnin olay örgüsünü belirler.

Öyküleyici metinlerde olayların birbirleriyle ilişkisi ve sıralanışı (kurgulanması) üzerinde durulur.

A.2. 6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.

Öyküleyici metinlerde şahısların rol dağılımları, olay akışını etkileyen fiziksel, psikolojik ve ahlaki özellikleri, toplumsal statüleri, -varsa- tarihsel/gerçek kişilikleri veya bu kişiliklerle ilişkileri; tip veya karakter özelliği gösterip göstermedikleri vb. belirlenir.

A.2. 7. Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler.

a. Öyküleyici metinlerde kahramanların ruh hâli ile zaman ve mekân arasındaki ilişki, olayların gelişiminde zaman ve mekânın işlevi vb. belirlenir.

b. Metnin kurgu zamanı ile -varsa- içeriğin bir tarihsel zamanla/dönemle ilişkisine değinilir. Örneğin romancı veya hikâyecinin olayları hangi zaman dilimleri içinde kurguladığı (günün bir saati, aylar, yıllar, geri dönüş ve ileri gidişler vb.) kurgu zamanını, olayların/konunun Sultan II. Abdülhamit döneminde geçmesi ise tarihsel zaman/dönem ilişkisini ortaya koyar.

A.2. 8. Metinde anlatıcı ve bakış açısının işlevini belirler.

a. Öyküleyici metinlerde anlatıcının özellikleri ile hâkim, kahraman ve gözlemci bakış açılarından hangisinin kullanıldığı belirlenir.

b. Seçilen bakış açısının anlatımı nasıl etkilediğine dikkat çekilir. Anlatıcının yönlendirme yapıp yapmadığı, olayları yorumlayıp yorumlamadığı, yazarın düşünce veya kişiliğiyle

örtüşen bir yansıtıcı olup olmadığı, taraflı davranıp davranmadığı gibi hususlar değerlendirilir.

c. Bir metinde birden fazla anlatıcı ve bakış açısı bulunabileceği, anlatıcının değişmesine göre bakış açısının da değişebileceği vurgulanır.

A.2. 9. Metindeki anlatım biçimleri ve tekniklerinin işlevlerini belirler.

Öyküleyici metinlerde yararlanılan anlatım biçimleri (öyküleme, betimleme vb.) tespit edilir. Anlatım teknikleri ise (gösterme, tahkiye etme, özetleme, geriye dönüş, diyalog, iç konuşma, iç çözümleme, bilinç akışı, pastiş, parodi, ironi vb.) 9. sınıfta verilir. Anlatım tekniklerinin tespiti ilgili metinler üzerinde yapılır.

A.2. 10. Metnin üslup özelliklerini belirler.

Metinde yazara özgü dil ve anlatım özellikleri belirlenir (Cümle yapıları, deyimler, kelime kadrosu, anlatım teknikleri, söz sanatları, akıcılık, nesnellik, öznellik, duygusallık, coşkunculuk gibi hususlar dikkate alınır.).

A.2. 11. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.

a. Metinde, metnin yazıldığı dönemin gerçekliğini yansıtan unsurlara ve/veya metnin dönemin gerçekliğiyle ilişkisine değinilir.

b. Bazı metinlerde ise içeriğin/göstergelerin genel anlamda doğal, toplumsal veya bireysel gerçeklikle ilişkisi incelenir.

c. Bu hususlar değerler eğitimi çerçevesinde ele alınır.

A.2. 12. Metinde edebiyat, sanat ve fikir akımlarının/anlayışlarının yansımalarını değerlendirir.

a. Bu kazanım 10, 11 ve 12. sınıf düzeylerinde ele alınacaktır.

b. Metnin; bağlı olduğu edebî dönem, akım, gelenek, topluluk açısından değerlendirilmesi ve/veya metinde görülen edebî, felsefî, estetik anlayışın; diğer metinler veya yazarlarla bağlantılarının/etkileşimlerinin belirlenmesi sağlanır.

c. Metnin aynı, benzer, farklı veya karşıt anlayıştaki metinlerle karşılaştırılması sağlanır.

A.2. 13. Metni yorumlar.

Metindeki açık ve örtük iletileri; metinle ilgili tespitlerini, eleştirilerini, güncellemelerini ve beğenisini metne dayanarak/gerekçelendirerek ilgili kazanımlar çerçevesinde ifade etmesi sağlanır.

A.2. 14. Yazar ile metin arasındaki ilişkiyi değerlendirir.

a. Metnin yazarın ünlü eserlerinden biri olması, yazarın tanınmasına katkısı, metnin edebiyat ve/veya toplum hayatındaki akisleri vb. hususlar üzerinde durulur. Bu hususların metne ve yazara göre farklılık göstereceği vurgulanır.

b. Yazarın diğer önemli eserlerinden bahsedilir. Metnin ve/veya yazarın aynı türdeki diğer metinlerinin -varsa- sinema ve tiyatroya yapılan uyarlamalarından ve bunun yankılarından/etkilerinden bahsedilebilir.

A.2. 15. Türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.

Masal/fabl hariç türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazar ve eserleri 10,11 ve 12. sınıf düzeylerinde ele alınacaktır.

A.2. 16. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı: Hamza Can KILIÇ

Doğum Yeri ve Tarihi:

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi: Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi- Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği

Yüksek Lisans Öğrenimi: Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı

Çalıştığı Kurumlar

Yedek Subay, Yabancı Subaylara Türkçe Öğretimi, Kara Kuvvetleri Lisan Okulu Komutanlığı, 2015-2016

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni, MEB, 2012- Devam ediyor.

İletişim Bilgileri

İNTİHAL RAPORU

ORJİNALLİK RAPORU

%8

BENZERLİK ENDEKSİ

%8

İNTERNET KAYNAKLARI

%2

YAYINLAR

%3

ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1

acikbilim.yok.gov.tr

İnternet Kaynağı

%2

2

toad.halileksi.net

İnternet Kaynağı

%1

3

dergipark.org.tr

İnternet Kaynağı

<%1

4

dspace.akdeniz.edu.tr:8080

İnternet Kaynağı

<%1

5

utek2019.com

İnternet Kaynağı

<%1

6

dspace.gazi.edu.tr

İnternet Kaynağı

<%1

7

okuyayplatformu.com

İnternet Kaynağı

<%1

8

acikerisim.pau.edu.tr

İnternet Kaynağı

<%1

9

tez.yok.gov.tr

İnternet Kaynağı

<%1

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

⊗ Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

□ Tezim/Raporum sadece Akdeniz Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir. Tezimin/Raporumun yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

05/ 01/ 2023

Hamza Can KILIÇ